

a 440 m

SOBRE EL NIVELL DEL MAR
(LA REVISTA D'OLOT)

Biblioteca
Marià Vayreda

Carrer del Patb. 2
Tel. i fax: (972) 26 11 48
17800 OLOT (Girona)

**ASSOCIACIONS
DE
VEÏNS:**

L'Au Cal·ligràfica
ASSOCIACIÓ CULTURAL

Valls Vells, 15 17800 OLOT
Tel. 26 98 02 Fax 26 98 02

**SI ENCARA NO HO ETS, FES-TE SUBSCRIPTOR DE
a 440 m SOBRE EL NIVELL DEL MAR
(LA REVISTA D'OLOT)**

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Podeu enviar aquesta butlleta a l'Associació *L'Au Cal·ligràfica*, carrer Valls Vells núm. 15, 17.800 Olot, Tel. i Fax: 26 98 02, o bé lliurar-la directament a qualsevol membre del consell de redacció.

M'adhereixo a l'Associació *L'Au Cal·ligràfica* com a subscriptor-col·laborador pel període d'un any, mitjançant la fórmula de...

Domiciliació bancària, per la qual cosa prego al Banc/Caixa _____

que atengui fins a nou avís i amb càrrec al meu compte o

llibreta d'estalvi núm.

els rebuts que us presentarà l'Ass. *L'Au Cal·ligràfica* o bé, per transparència al c/c 2100 1091 870200029385 a nom de *L'Au Cal·ligràfica*

Tarifa anual: 6.000.- ptes

Nom i cognoms: _____

Adreça: _____

Localitat: _____ C.P. _____

Telèfon: _____ Data: _____ Signatura _____

[24]

NOVEMBRE
1 9 9 7

4	Política Bramon, Barnadas, Fargas, Llorens
7	Crònica del Ple Juli Clavijo
9	Notícies Jordi Serrat
11	Associacions de Veïns J.Clavijo, J. Comas
15	Ausiàs Marx Àngel Parada
16	2001 VII Eurofòrum de la gent gran
18	OFF/ON J.V.F., A. Rubirola, etc
21	Entrevista: S. Congost Amat les Heras
25	Mitja vida J.Pujiula
26	Tussols-Basil Aranda-Pigem-Vilalta
29	Estampes: Gabriel Pujiula Joan Capdevila
30	Pagesos contra els desnonaments Unió de Pagesos
33	Seccions cultura Autors diversos

Coordinació: X. Rusalleda
Consell de redacció: Juli Clavijo, Pep Fargas,
Meius Ferrés, Àngel Parada, Sergi Navarro,
Albert Rubirola, Joan Serra, Jordi Serrat.

Edició: Associació L'Au cal.ligràfica
C/Valls Vells 15 Olot. Tel/FAX 269802
Concepte portada: Kim Domene
Il·lustració conte: Xavier Bulbena
Fotografia d'autor: Pep Cuesta
Impressió: Impremta Aubert

Dipòsit legal: GI-801/95

Novembre 1997

«ARRIBA ESPAÑA, PENJADA D'UNA CANYA, SI LA CANYA CAU, ESPAÑA ADÉU-SIAU...»

Raimon és solidàriament xiulat per parlar en català a Las Ventas mentre el Cascos del PP es feia un tip de riure /stop/ El Zaplana del PP boicoteja descaradament i amb premeditació els Premis Octubre a València /stop/ Supressió dels comentaris en català a les retransmissions esportives a la cadena estatal del PP /stop/ Ultratjada la tomba d'en Fuster i el PP encara riu /stop/ Censurat pel PP un anunci televisiu d'una comunitat no governada per ells /stop/ Anticatalanisme descarat des de les emissores públiques propietat del PP (el programa «España, España» per posar un exemple) /stop/ Censurat a TV3 el programa previst per en Pellicer i obligat a emetre un ridícul «conte rosa» sobre la tolerància Barcelona-Madrid (si el PP censura, CIU no es vol quedar endarrera, o el que és el mateix: l'essència del pacte de dretes) /stop/ Campanya d'associacions espanyoles properes al PP contra l'etiquetatge en català: es demana el boicot als productes etiquetats en català /stop/ Resposta del director general de trànsit del PP a una carta d'Òmnium Cultural: no pensa contestar la carta que li han enviat ja que està escrita «en esta supuesta lengua». Es refereix al català /stop/ Radicalització de sectors espanyolistes del PP contra l'ensenyament en català /stop/ Tornen els dinosaures antediluvians!!!

I mentre tant, el Sr. Pujol parla en la intimitat en castellà? I si no ho fa, està fent un favor a la nació catalana?

El PSC manifesta que si la llei de normalització lingüística propugna l'ensenyament en català en les etapes i nivells educatius no obligatoris (batxillerats, universitat,...) votarà en contra de la llei del català. /stop/ La intel·lectualitat de «El País» pren clar partit en la polèmica sobre la llei del català /stop/ Els estudiants de les universitats catalanes escriuen en una barreja de català-castellà que no és ni una cosa ni l'altra; mentre tant, l'Honorable President exalça una Universitat privada que imparteix les classes en «anglès». CIU també ho té clar això de la normalització. /stop/ Les cases regionals radicalitzen les seves posicions davant la llei del català. /stop/ La ministra espanyola d'Educació, Esperanza Aguirre, propugna un decret per a l'ensenyament d'Humanitats a tot l'Estat /Stop/.

Hom espera i espera una resposta nacionalista del PSC. Comptar vots no té sentit davant de l'actual situació.

«Españoles todos, ayer estábamos al borde del abismo, hoy hemos dado un paso al frente» (antic acudit que s'explicava imitant la veu del General Franco).

AMIC TERRADELLAS, NO CREÏS CONFUSIÓ

Tinc una gran -i sincera- consideració personal per en Daniel Terradellas. Pocs homes de la nostra comarca tenen la seva tenacitat. Així, de modest militant socialista ha passat a ser una figura important del seu partit a les nostres comarques. I el que té més mèrit: s'ha sabut convertir, en el contrapunt socialista d'una comarca universalment convergent. Si no existís, Convergència se l'hauria d'inventar.

Dit això, s'ha de dir que l'actuació política d'en Daniel té alguns punts foscos. Un d'ells (no pas l'únic) és el tractament que ha fet de tot allò relacionat amb carreteres i comunicacions de la Garrotxa. Durant catorze anys de Govern dels seus correligionaris del PSOE, no va aconseguir que es fes ni un pas per resoldre el tema de la variant de Castellfollit, que era i és una competència de l'Estat. No passa res: fins els polítics més brillants tenen fracassos en els seus currículums.

Cal veure, però, que per dissimular el fracàs i desviar l'atenció, Terradellas va posar en pràctica algunes estratègies. A ell, li han anat bé. Han contribuït molt, però, a confondre... i no han determinat cap millora per a la comarca.

A principis dels vuitanta, per començar, va inventar -o va dimensionar- allò de «carretera de la vergonya» per referir-se a la carretera d'Olot a Santa Coloma. La definició li va ser útil per desgastar el govern de la Generalitat, i desviar l'atenció de Castellfollit. Resulta, però, que la carretera de Santa Coloma fa temps que és arranjada. Properament, es començaran algunes variants i, així, avui és una via per la qual se circula raonablement bé. Mentre, Castellfollit està igual.

Amb la carretera de Santa Coloma ja arranjada, el nostre home va haver de buscar una altra argücia per desviar l'atenció. Va dir: el govern de l'estat no arranja Castellfollit, de la mateixa manera que el de la Generalitat no fa el túnel de Bracons. Era un argument molt demagògic. Bracons és una infraestructura del segle XXI, mentre que el tema de Castellfollit és un problema que ens ve... del segle XIX. No tenen la mateixa urgència! La Generalitat, a més, es desmarcava clarament d'aquesta equiparació en «el no fer res», construint el Túnel del Capsacosta i arrançant el tram Girona-Besalú (amb la variant de Banyoles inclosa). L'argument d'en Terradellas, però, va funcionar i durant un temps, fins i tot molts convergents van caure en la trampa: Castellfollit = Bracons.

Durant un temps ha estat callat (sabia que tenia culpa!). Jo, sincerament, pensava que aquest silenci continuaria, sinó per sentiment de culpa, per estratègia. Terradellas, però, ha reaparegut per dir: «Veient la dotació que hi ha en el pressupost de l'estat per a la variant de Castellfollit, queda clar que el pacte PP-CiU no ha funcionat». Em sembla que no valdria la pena de contestar una afirmació d'aquesta mena. La gent ja s'adona de manera molt clara que Terradellas està en fals. Sí, però, que em sembla

que serà bo de fer algunes puntualitzacions aclaridores respecte als pressupostos de l'Estat per aquest any.

La dotació pressupostària de l'any 1998 per a la variant és, sens dubte, molt baixa. Diria més: 50 milions és una dotació ridícula. Així ho ha manifestat Isabel Brussa, l'alcalde de Castellfollit i jo mateix, com a president de Convergència de la Garrotxa. Mirarem de millorar-la. Fetes aquestes puntualitzacions, s'ha de veure amb calma la situació. Això ens ha de fer adonar que el pacte PP-CiU ha possibilitat que per primera vegada a la

història, l'obra aparegués en els pressupostos de l'Estat. La programació plurianual, per altra banda, permet una inversió de 8.390 milions entre el 1998 i el 2001. És una fita per la qual ha treballat molt la gent de Convergència de la Garrotxa, que sempre ha tingut el suport de Joaquim Molins, de Josep López de Lerma i de Salvador Carreras.

L'únic problema, doncs, és la pobra dotació pressupostària per l'any 1998. I, aquí, hem de preguntar-nos: per què tan pocs diners? Primera raó: el pressupost no pot establir dotacions per a projectes que, de moment, no estan aprovats. I en aquest punt cal dir clarament que la responsabilitat que el projecte no estigui aprovat és, bàsicament, del senyor Josep Borrell. El greu del cas és que el que fora ministre socialista, el gener de 1996, de bracet amb el senyor Terradellas, va dir públicament que el projecte estava resolt i que l'obra començaria tot seguit.

Hi ha encara, però, una altra raó que determina la baixa dotació de l'any 1998. A la programació plurianual del Ministeri d'Obres Públiques dels darrers exercicis, no hi havia cap previsió pressupostària per a Castellfollit. I encara més greu: la programació d'en Borrell, que ha heretat el PP, deixa només un marge de 5.000 milions per obra pública nova al Ministeri per tot l'Estat. És a dir, en Borrell i els socialistes no només van mentir, sinó que van deixar una herència que escanyava molt la possibilitat d'abordar l'obra.

En definitiva, doncs: l'obra està contemplada en el pressupost. El mèrit correspon objectivament al pacte PP-CiU. La dotació per als primers anys és baixa... a causa de la poca responsabilitat del Govern Socialista. Aquests són els fets, irrefutables, que hi ha sota la demagògia de l'amic Terradellas.

Carles Llorens
President Comarcal de Convergència

QUÈ PAGAREM L'ANY VINENT?

El darrer trimestre de l'any és el més intens i transcendent de la vida municipal. En tres mesos hem d'imposar els tributs per l'any vinent (aprovar les Ordenances Fiscals) i decidir com gastarem aquests diners dels olotins (el Pressupost). Us en parlo amb una mica de temps per mirar de recollir idees i objeccions. La política participativa és això.

Com és natural hem començat per les noves ordenances i treballam -com a mínim els grups que tenim per norma assistir a les comissions de treball- sobre una proposta de l'equip de govern que enguany es concreta en incrementar un 3.5 % l'IBI (que és l'antiga contribució), crear una nova Taxa de Clavegueram que gravaria el preu de l'aigua, no augmentar les Taxes de Documents, no augmentar el rebut de les escombraries -les més cares i ineficients de Catalunya-, augmentar l'IPC previst a tots els altres tributs (Vehicles, IAE, Taxes...) i refer el coeficient de radicació de l'IAE d'acord amb la proposta d'ERC. Nosaltres no hi estem gens d'acord i per això hem fet una contraoferta que ens permetria recolzar per segon any consecutiu les ordenances fiscals. La nostra proposta és augmentar tots els impostos i taxes l'IPC previst, augmentar l'impost d'Obres, rebaijar el rebut d'escombraries després de renegociar (o rescatar si l'empresa no s'avé a reduir despeses i beneficis i a millorar el servei) la concessió, no crear la nova Taxa de Clavegueram i aprovar amb lleugers retocs el nou coeficient de radicació de l'IAE. Aquestes són les nostres raons:

1. Enguany no hi ha cap necessitat d'augmentar per sobre de l'IPC els impostos i taxes municipals ja que la situació econòmicofinancera municipal ha millorat significativament gràcies al Pla Econòmic i Financer aprovat per consens de quasi tots (IC-EV no) i, sobretot, gràcies a la congelació salarial dels funcionaris, a la baixada constant del preu del diner i a la reactivació econòmica general. Sense apujar els impostos l'any que ve hi haurà més diners per gastar i més marge d'endeutament. Malgrat això, els de l'Esquerra no ens oposaríem a augmentar per sobre del nivell de la vida l'Impost de Construccions i Obres si ens poséssim d'acord en la destinació d'aquests diners. M'explicaré: L'Impost d'Obres és l'únic que té marge de creixement fins a equiparar-nos amb el que cobren ciutats semblants -ara cobrem el 2,5% i es podria arribar al 3,2%- i en ser un impost indirecte té l'avantatge que no afecta tota la població sinó només els que poden fer obres. Amb aquest increment podrí-

em recaptar uns 20 milions més que nosaltres els voldríem dedicar a engegar la Universitat d'Olot. I és que no veiem altra manera de desencallar aquest tema per nosaltres estratègic i de futur.

2. L'augment no argumentat de la Contribució (IBI) per sobre de l'IPC no el podem acceptar ja que representa un augment significatiu de la pressió fiscal al conjunt dels olotins. Penseu que aquest impost representa més del 50% de la recaptació per impostos municipals. I nosaltres sempre hem defensat que els impostos no es poden apujar per damunt de l'IPC previst si no hi ha un augment dels serveis donats. L'explicació és clara: apujar els impostos per sobre l'augment dels salaris -regulats per l'IPC- té com a efecte encarir els serveis que ja reben els ciutadans i en conseqüència fer els olotins una mica més pobres. No podem perdre de vista tampoc que Olot és una de les ciutats on paguem més per aquest concepte gràcies a la revisió voluntària del Cadastre que va fer en Pere Macias uns mesos abans que es congelessin les revisions als altres municipis com a resultat de la revolta d'alguns dels seus veïns.

3. No augmentar les Taxes de Documents és una mesura propagandística de distracció que no té cap transcendència tributària. Per aquest concepte recaptem menys de 20 milions que és l'1% de pressupost i un 2% del impostos i taxes que paguem directament els olotins. Però és que a més no hi ha una justificació tècnica que aconselli procedir a rebaijar aquestes taxes. L'Equip de govern ni tan sols s'ha preocupat d'elaborar un estudi de costos de cada concepte de la taxa per justificar la congelació, ni tan sols ha elaborat un quadre comparatiu per sabner el que es paga en d'altres ciutats.

4. Una reflexió a part mereix la nova Taxa de Clavegueram. La realitat és que tenim la xarxa de clavegueres en estat deplorable i que hi ha moltes filtracions d'aigües negres a l'aqüífer. Sembla que es necessitarien uns 20 milions anuals durant 10 anys per fer els arranjaments mínims indispensables. Deixeu-me dir primer de tot que ens trobem en aquesta situació perquè el darrer Ajuntament que va fer inversions en clavegueres va ser el d'en Malibrán (això més enllà de discrepàncies ideològiques se li ha d'agrair de manera pública) i que des d'aleshores no s'ha fet manteniment, només s'ha actuat quan ha estat inajornable. Dit això, crec que hem de convenir que aquestes obres s'han de fer i que hem de buscar aquests 20 milions. Ara bé, l'Esquerra no està d'acord que aquests diners surtin d'una nova taxa que gravaria novament el consum d'aigua. No negaré que conceptualment tindria molt sentit que el preu de l'aigua fos el resultat de les despeses d'abastament, transport, recollida d'aigües brutes, depuració i retorn a la llera pública. Però hi ha dues raons que no ens permeten acceptar la solució proposada. D'una banda, l'any passat ja vàrem augmentar significativament (un 15%) el preu de l'aigua imposant una nova taxa de manteniment de la xarxa d'abastament i entenem que el contribuent no pot suportar un nou augment. I és que no estem parlant d'un augment petit. Parlem d'un altre 20%. En segon lloc pensem que repercutir tot el cost d'aquestes obres -fruit de 20 anys sense manteniment- en els consumidors d'aigua

és injust ja que l'aigua és un bé comú imprescindible que l'ha de consumir tothom estigui en la situació econòmica que estigui i que grava injustament les famílies nombroses. L'Esquerra ha proposat com a alternativa recaptar aquests diners via IBI. Hi veiem tres avantatges: només representaria un insignificant augment del rebut del 0,5%, seria desgravable a la declaració de la renda i no gravaria la gent més pobre que és la que no té propietats. No ens agrada, però...

5. Per acabar voldria referir-me a la nova radicació de l'impost de l'IAE que l'any passat va proposar l'Esquerra i que ara l'equip de govern assumeix com a pròpia. La nostra idea és recaptar en concepte d'activitat econòmica el mateix que ara però redistribuint-ho millor entre els agents econòmics, de manera que paguin més els grans comerços, menys el comerç tradicional i deixant igual la indústria. I és que la realitat comercial ha canviat i els grans comerços (bancs, gasolineres, concessionaris de cotxes i grans superfícies especialitzades o generals) ja no s'instal·len a la zona comercial tradicional sinó que estan a la perifèria. Per això proposem una radicació amb cinc categories

de carrers de coeficient descendent; són les vies de penetració, el centre comercial i de serveis (rodalies del Parc vell i nucli antic reformat), els carrers no classificats en cap altre lloc, el barri vell no rehabilitat i les zones industrials. Sobre l'any passat la diferència radica en la creació de dues noves zones que són les vies de penetració i el barri vell no rehabilitat, i en l'ampliació del centre comercial; això permet rebaixar el coeficient a la zona comercial, a la resta de la ciutat i al barri vell no rehabilitat. També desapareix un petit sector format per unes quantes indústries que estaven en zona no industrial però a l'espera d'un PERI que al nostre entendre s'haurien d'incloure a les zones industrials normals. Això els beneficiaria i globalment no té incidència tributària.

A veure què en sortirà! Per ara s'ho estan estudiant.

Joan Barnadas i Puigferrer
Portaveu municipal d'ERC

EL DIRECTOR DEL MUSEU COMARCAL

Ja tenia a punt el meu article per al "440" quan, en el Ple passat, l'Anna Plana va decidir donar-me tema nou per un nou article de rabiosa (remarco la paraula) actualitat. El cas és que, en el transcurs del Ple, va anunciar públicament el que ja havia sortit a la premsa el dia abans: l'Alcalde, a proposta seva, havia decidit nomenar com a director del Museu Comarcal en David Santaaulària, la persona que havia estat contractada per substituir durant sis mesos en Gabriel Alcalde.

Durant el Ple es va viure una situació intensa d'escàndol polític (de martingala) quan la regidora de cultura va ser incapaç d'explicar la decisió sota cap punt de vista objectiu que no fos les seves amistats i enemistats personals.

L'elecció del substitut ja havia estat envoltada de situacions irregulars, primer s'havia convocat un concurs per decret, quan no era un càrrec de confiança. Estàvem davant d'una contractació d'un treballador de l'Ajuntament que havia de seguir el mateix camí que totes les altres. S'havia fet pel mètode de màxima urgència, quan era una necessitat que es coneixia des de feia tres mesos i quan no hi havia cap projecte del Museu urgent que justificués l'extrema rapidesa del tràmit.

(Per cert, aquesta extrema urgència es va traduir en un anunci del concurs que només

va sortir durant una setmana al setmanari "La Comarca").

A més, les bases del concurs donaven molts més punts a la part d'experiència i al currículum lligades a un perfil professional determinat i pocs punts a un projecte i a una entrevista per sospesar la capacitat dels aspirants per portar-lo a la pràctica.

Jo vaig ser membre del tribunal (en el qual no hi havia ningú del comitè d'empresa) i puc dir que la valoració del concurs va ser justa, tot i que l'entrevista personal va ser molt curta.

Si no hi hagués hagut el nomenament del guanyador com a director del Museu, hauria posat les meves objeccions, però no hauria portat el tema més enllà. Però la gravetat de l'assumpte es deu en aquesta qüestió: es nomena coordinador de l'activitat dels museus d'Olot a una persona que probablement està molt capacitada, però que té un contracte de conservador de sis mesos i que, a més, passa al davant de les dues persones que havien estat portant els museus de la ciutat des de feia temps, en Toni Monturiol i la Marissa Llongarriu.

Per acabar-ho d'adobar, el conveni del Museu Comarcal signat amb el Departament de Cultura de la Generalitat, fixa sense dubtes que la responsabilitat de la direcció del Museu correspondrà al conservador de la Generalitat. Caldrà doncs que es justifiqui aquesta elecció davant d'aquest organisme.

Tot plegat és un tema lamentable que no necessita cap mena de reflexió per entendre'l. Tal com deia en un article meu anterior, una bona política cultural i una bona gestió perden tot el seu valor quan el principi que regeix el treball diari és el de les afinitats personals i no el benefici de la ciutat.

Albert Bramon
Portaveu del PSC

AIGUA

M'imagino que, hores d'ara, aprofitant el desconcert de l'esquerra després de l'experiència de l'olivera gallega, captiu i desarmat el maquiavèlic Sr. Sala, Iniciativa ha intentat retrobar la unitat que mai no ha trobat, el tàndem Colom-Rahola pedalant cap a la meta convergent i la Sra. Aguirre amenaçant amb la seva còlera històrica/histèrica, el Sr. Pujol deu estar desfullant la margarida de si convoca o no les eleccions i ja deu tenir reunit l'equip encarregat d'elaborar les famoses frases nostrades amb les quals els de CiU ens obsequien a cada campanya electoral: "Se'ns amuntega la feina", "Ara va de bo", "Tal faràs, tal trobaràs".

Conscient de la dificultat que representa trobar-ne una de nova després de tants anys de sorprendre'ns voldria suggerir-los aquesta: "Anar Fent", perquè "Anar Tirant", que és la que més escau, es presta a la riota escatològica. No cal ser gaire recargolat per argumentar-la, seguim sense rumb, sense model, sense programes, sense imaginació, sense un duro, però anem fent.

A Olot, per exemple, ningú no sap ni cap on anem ni tampoc què fem però anem i fem. Aquest dies he tingut l'ocasió de col·laborar amb en Kim Domene en la presentació del seu projecte de font per a la placeta del Campdenmàs i l'home ha quedat sorprès.

Fa temps, en Kim va tenir la idea, ja se sap que els artistes sempre barrinen, que en cada edició de la Factoria de les Arts, el Fòrum de Teatre doni una obra permanent a la ciutat. Ell mateix s'encarrega de "vendre" el projecte de la font, primer a l'organització del Fòrum i després a la Regidora de Cultura, al Regidor d'Urbanisme -que no ho veu tan clar com la Regidora-, i a la Sra. Alcaldessa que tampoc no ho veu gaire clar però sembla que li fa gràcia. Finalment només li caldrà superar l'escull dels tècnics que el reben amb una paradoxa digna d'un tractat de filosofia: està molt bé la font, però res d'aigua. Segons ells l'aigua és molt bruta, cal netejar-la sovint i fa mullader, per això han tingut la genial idea de convertir tots els abeuradors que proliferaven per la ciutat en testos de geranis a l'estiu i de pensaments a l'hivern. En Kim, amb una vehemència lloada per la pròpia Alcaldessa el dia de la presentació, s'esforça per demostrar-los que la personalitat d'Olot, l'orinal del cel, rau precisament en l'aigua, que ja se sap que és humida però què

hi farem? Res d'aigua, respon l'equip tècnic. I ell que hi torna amb allò de "Olot és natural", que "si no plou a Olot, no plou enlloc" i tot el catàleg de frases per a la promoció turística. Els tècnics inamovibles: Res d'aigua. Desesperat llença l'última argumentació: "Una font sense aigua, és com un jardí sense flors". Ara sí que ha convençut. Sensibles com són a la cosa floral, -vegeu diverses mostres escampades per tot Olot: boixos del mercat, geranis del pont de ferro, més geranis als volts de la biblioteca, giratoris volcànics, enterraments etruscos darrere el quiosc del Firal, etc.- els nostres tècnics han vist la llum: una font ha de rajar.

Els veïns de la plaça, principals afectats, contents com unes castanyoles, ja parlen de plantar-hi tarongers, organitzar-hi concerts i els bars posar-hi terrassa.

Només un parell de detalls enterboleixen tanta felicitat, la plaça encara s'ha de fer i la font ens l'hem d'imaginar. És a dir, "Anar fent".

Anar, vés a saber on? Fent, vés a saber quan? Per un cop sabem què fer: que ragi la font!

➡ Pep Fargas (IC)

AUGMENT D'IMPOSTOS

El Ple va començar amb l'aprovació del nomenament de la regidora Mariona Vila i del regidor Santi Vizern com a representants de l'Ajuntament en l'Assemblea Local de la Creu Roja. Tot seguit Joan Corominola (CiU), responsable de l'Àrea d'Hisenda, presentà les Ordenances Fiscals de 1998. Algunes es mantenen en els nivells actuals, com l'Impost sobre construccions, instal·lacions i obres o la taxa

per la retirada de vehicles de la vida pública o la taxa d'escombraries. Tanmateix, el regidor reconeixia un increment de l'Impost sobre béns immobles (IBI), d'un 3%, i de l'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE), d'un 2,2% per damunt de la inflació prevista per enguany, el 2,1%. A més és creada la «Taxa del Servei de clavegueram», que grava el m3 de consum d'aigua en 10 ptes per als particulars i 5 ptes per als industrials. La taxa servirà per refer la xarxa que està molt malmesa i que és urgent d'arreglar. Segons Joan Corominola, la finalitat de la taxa és necessària i, per tant, «és un esforç que podem demanar als olotins».

Miquel Macias (IC-V) va argumentar que no podia votar a favor de la proposta de les ordenances fiscals per un criteri de redistribució fiscal i perquè en algunes zones l'IAE puja un 14% en detriment d'altres. Demanà, per tant, que aquest impost tingués una puja igual per a tots els barris d'Olot. Mostrà, però, el seu acord a la nova taxa sobre el clavegueram, però no amb la diferència tan gran entre particulars i industrials. Va ser contrari a l'increment del TPO. Joaquim de Trinchèria (PP) considerà que l'augment general és prudent i avançà el seu vot favorable, inclosa també la taxa de clavegueram. Va considerar, tanmateix, que l'IBI s'incrementa de fet en un 3% i que l'IAE ha estat modificat per l'equip de govern dues o tres vegades segons què deia un o altre.

Joan Barnades (ERC) va argumentar que enguany no cal incrementar la càrrega impositiva per l'augment de les activitats econòmiques i la disminució dels interessos a pagar pels crèdits, per això hauria d'augmentar segons el cost de la vida. Manifestà el seu acord amb els criteris de distribució de l'impost de radicació, però negà que l'increment de l'IBI o IAE fossin segons el cost de la vida. El primer puja un 3% i el segon encara supera aquest percentatge. Pel que fa a la taxa de clavegueram, el seu grup tenia molt clar que s'havien de destinar diners per arreglar-la, però no que aquests sortissin de l'aigua, sinó de l'IBI, car l'any 1996 l'increment sobre l'aigua havia estat d'un 16% i el 1997 un 20%. Així doncs, «ni per oportunitat ni per la diferència entre consum particular/industrial, pot ser aprovada. Si la quota és sobre l'IBI la càrrega quedarà més distribuïda i les economies de les famílies olotines no quedaran tan gravades». La seva intervenció finalitzà dient que si la taxa d'escombraries no baixa és perquè és de les més cares dels municipis de Catalunya.

Albert Bramon (PSC) va deixar clar que el seu grup votaria en contra d'unes taxes que s'incrementen per augmentar la

recaptació de cara a incrementar les despeses municipals en un any preelectoral. Això constitueix el trencament del Pla econòmic-financer aprovat amb el vot dels socialistes en el seu dia. L'IBI en el període 1991-1996 s'ha incrementat un 44%, un creixement que s'ha fet a costa d'altres impostos. «Recaptem més a costa dels olotins per motius d'aparador». Criticà la mala gestió de CiU posada de manifest en la necessitat d'haver de renovar ara el clavegueram. «El 1996 ja van pujar l'aigua, ara un altra vegada». S'afegí a la proposta d'Esquerra que el recàrrec per la taxa de clavegueram sigui sobre l'IBI per un criteri de millor redistribució social. I va acabar dient que l'Ajuntament pot obtenir nous ingressos, per exemple, per ocupació de la via pública, el tancament de carrers o per la tinença de gossos, coses que no graven a tots els ciutadans.

Joan Corominola refermà les posicions de l'equip de govern i considerà que l'increment que proposa està «a l'entorn de l'IPC». La mateixa posició va ser la de l'alcaldeessa Isabel Brussosa, que com a novetat en l'argumentació de la majoria va dir que la diferència en el cobrament de la taxa d'escombraries, la ja esmentada de 10 i 5 ptes el m³ sobre el consum d'aigua, «és deguda al fet que nosaltres recolzem l'economia productiva». Així, doncs, les taxes van ser aprovades amb el vot de CiU i PP i el vot contrari de la resta de grups.

La temperatura del Ple tornà a escalfar-se amb la contractació del nou director del Museu, tema presentat per la regidora de Convergència, Anna Plana. El regidor Macias no hi va estar d'acord amb què fos per procediment d'urgència, que els criteris de puntuació ja estiguessin predeterminats per un determinat candidat i que s'ha incomplert el conveni acordat amb el comitè de personal. Trincheria «encara té confiança en la regidora.» Margarida Verdguer (ERC) va ser de la mateixa opinió que el regidor d'IC-V, en el sentit que les bases ja predeterminaven un candidat i que «el més prioritari és donar idees i empenta al Museu i no tenir molts màsters». Albert Bramon, que va ser membre del tribunal de l'oposició, va garantir la netedat del

procés concret de selecció, però que aquest era d'una total injustícia. Primer per fer-ho pel procediment d'urgència. Segonament, perquè la majoria dels membres del tribunal eren de l'IMPC i tercer perquè en les bases del concurs-oposició primava més alguns aspectes parcials del currículum que no pas el projecte del que havia de ser el museu. Finalment, va dir, que l'elegit ha estat triat perquè se'l vol deixar com a director, cosa que és del tot il·legal.

Anna Plana va mirar de rebatre aquestes objeccions argumentant que el procediment d'urgència és habitual per substitucions curtes; que les bases no van ser modificades mai i que l'elegit no accedirà a la condició de funcionari. Acabà dient que l'elegit té tota la seva confiança. Una afirmació que l'oposició li va retreure perquè demostrava que l'oposició ja estava predeterminada. De la resta de punts, únicament cal dir que la proposta d'atorgar la medalla de la Ciutat a Josep Congost Pla va gaudir del suport de tots els grups, tot i que el regidor Macias va anunciar que proposarà la retirada de la concedida a Francisco Franco, cosa que quedarà per a un proper Ple.

A l'apartat de portaveus dels diversos grups, Albert Bramon proposà el rescat del servei de jardineria i la creació d'un fons per als barris ja que li costa a la ciutat més de 50 milions de ptes. PP i CiU no la va recolzar. IC es va abstenir i ERC li va donar suport. Tampoc Convergència va aprovar la proposta que van presentar els socialistes d'obligar els propietaris dels solars sense tancar i voreres en malestat a perquè les reparin. Una altra moció del PSC de demanar que el Govern de la Generalitat faci un pacte local amb els municipis catalans va ser rebutjada per onze a deu. No va ser aquest el resultat de la moció conjunta que proposà la consignació per al desdoblament de la N-260, que va ser aprovada per unanimitat. Tanmateix, la majoria convergent tornà a imposar-se en la votació de la moció d'ERC d'acabar d'editar la Història d'Olot del Dr. Joaquim Danés.

 J. Clavijo.

Un breu comentari

Resulta tota una originalitat la política fiscal de Convergència a l'Ajuntament d'Olot. En uns moments en què tots els partits es caracteritzen per una veritable cursa per demostrar qui vol abaixar més els impostos, aquest grup fa el contrari. IBI i IAE puguen per damunt del cost de la vida, cosa que la mateixa majoria que governa Olot reconeix quan diu que és un increment «a l'entorn de l'IPC». Tanmateix, des de 1991 a 1996 l'IBI ja ha crescut més d'un 44%, qualsevol increment, per tant, per mínim que sigui, és desmesurat.

El que succeeix amb el preu de l'aigua és escandalós. Segons les mateixes dades municipals, l'increment acumulat des de 1990 fins al previst de 1998 és superior al 90% per un consum mínim d'una família. Cal destacar que l'augment pel 1997 va ser del 18,41% en relació a l'any anterior i que, per aquest any, encara es puja més d'un 24 per cent. Fins on arribarà l'Ajuntament? Tal vegada sembla que Convergència i Unió ha descobert la seva «gasolina»..

Tot això fa olor d'electoralisme.

COM MÉS PETITA ÉS LA NOU... MÉS FRESSA REMOU

“ Si a l'estiu ens acostumem a queixar-nos que tot es paral·litza i que no passa res enlloc, durant el mes d'octubre passa tot el contrari. Entre les desfilades de moda, el Tastolot, la fira de Sant Lluc i la del Dibuix, el Fòrum de Teatre, i altres actes que de ben segur he oblidat enumerar, configuren una oferta tan extensa que fa difícil de pair-la tota sense empatxar-nos. Si això no fos poc, la vida ciutadana continua generant notícies a tot drap, algunes de les quals per la seva curiositat, passem tot seguit a comentar. La desaparició de divuit mil visitants a la Fira de Sant Lluc, medalles conflictives, una televisió local que encara que no funciona, déu n'hi do dels diners que recapta, i els perills de reutilitzar casernes de la Guàrdia Civil, són fets que han marcat l'actualitat del mes passat. ”

GENT DEL BARRI

A mitjan d'estiu, les associacions de veïns dels barris de les Fonts i Sant Roc d'Olot van formular un seguit d'acusacions públiques contra l'Ajuntament, tals com la desatenció als seus barris, tot apuntant la possibilitat que les AAVV poguessin participar a l'hora de decidir com s'inverteixen els diners a la ciutat.

Dos mesos més tard, les associacions de veïns dels barris de Benavent, Bonavista, Hostal del Sol, Sant Cristòfor, Mas Bernat, Montolivet i Sant Miquel es decideixen a fer un comunicat desvinculant-se dels dos barris anteriors, explicant que ells només es volen limitar a «fer barri».

Per què han trigat tant a fer una nota desvinculant-se dels de les Fonts i els de Sant Roc? Què deuen entendre amb això de «fer barri»? No creuen que una de les millors maneres de «fer barri» és la d'exposar a l'Ajuntament les seves mancances i intentar que el Consistori les resolgui?

Tot plegat és tan curiós i embolicat, que potser del que menys tracta aquest cas és, precisament, de «fer barri».

TV PRIVADA

Quan l'Ajuntament d'Olot va decidir dotar amb trenta milions de pessetes el projecte d'una televisió local a la ciutat a canvi d'unes contraprestacions ridícules,

ja vàrem posar el crit al cel. Ara, sense tant d'enrenou, el Consell Comarcal de la Garrotxa ha signat un conveni amb el representant de TV Olot, segons el qual aquest darrer rebrà cinc milions de pessetes a canvi de comprometre's a cedir cintes de vídeo al Consell per un període de temps determinat, i a assegurar una bona recepció del canal local a tota la Garrotxa.

De moment, doncs, ja s'han embutxacat trenta-cinc milions de pessetes i per ara, de la TV Olot només n'hem vist la carta d'ajust. Només ens cal agrair que de moment no passin anuncis i restar a l'espera de veure si encara la Diputació també els dona alguna alegria.

FAUNA I FLORA

A finals de setembre la fundació privada Juan Baseiria d'Olot va presentar el seu projecte de creació d'un museu de fauna autòctona dissecada, propietat d'un taxidermista olotí.

Sembla ser que pretenen dotar les instal·lacions amb dispositius electrònics que permetin recrear les olors dels diferents hàbitats o el so dels més de mil dos-cents animals dissecats que pensen encabir-hi.

No entrarem a discutir el valor didàctic de la mostra, ni si actualment ja hi ha altres sistemes audiovisuals que permetin

conèixer la fauna autòctona sense necessitat de tenir-los dissecats. Ara bé, tot i que l'objectiu que s'han proposat assolir sigui que la gent aprengui a conèixer i respectar la natura - hem d'entendre que no matin animals per a, per exemple, dissecar-los - un servidor ja s'ha ofert perquè, si mai m'arriba l'hora fatal, em dissequin i m'exposin al museu. De moment no m'han fet gaire cas. Potser pel fet que el museu el faran dalt d'una gasolinera i es deuen pensar que no «carburo» gaire; o bé tenen por que l'Alphons Arcelin hi vagi a posar betzina i, en veure'm a la vitrina, tinguéssim a Olot els maldecaps de Banyoles.

RECONVERSIONS PERILLOSES

Mica en mica, el panorama policial va experimentant els canvis que ja ens havien avisat que passarien: els mossos van ocupant les competències dels cossos policials que fins ara teníem, i els guàrdies civils tanquen les casernes.

La Vall d'en Bas també pateix aquestes reformes, i la caserna ja està desocupada. L'Ajuntament, però, ja ha posat fil a l'agulla a l'hora de demanar a la Guàrdia Civil que la caserna torni a ser de titularitat municipal, al·legant que el cos es va comprometre per conveni a tornar-la al

municipi quan l'abandonés. Segons sembla, el futur que han decidit per a les instal·lacions és que esdevinguin un centre social per la Vall d'en Bas.

No cal dir que iniciatives d'aquest tipus sempre són molt positives. Ara bé, cal vigilar que, tenint en compte el passat de l'edifici, els que ara vagin a gestionar el centre social no se'ls encomani la mala llet.

EXPEDIENT X

L'endemà de les Fires de Sant Lluç, els mitjans de comunicació locals i provincials ja s'afanyaven a constatar l'èxit de l'edició d'enguany i, sobretot, el fet d'haver assolit la xifra històrica dels 40.000 visitants a la mostra multisectorial. El PSC d'Olot però, no està d'acord amb les xifres donades pels organitzadors del certamen, perquè han calculat que, si els beneficis obtinguts amb la venda d'entrades (9 milions de pessetes) es divideixen pel preu de l'entrada (425 pessetes) els dona un total de 22.000 entrades venudes. Per aquest motiu, els del PSC han emès un comunicat de premsa on es pregunten «on han anat els 18.000 visitants que no han pagat».

Sembla mentida que els del PSC d'Olot no vegin que tot plegat es tracta d'una nova idea de l'IMPC per promocionar la ciutat. Les possibilitats d'atreure la curiositat pels fenòmens inexplicables o paranormals, com el de la desaparició de 18.000 visitants, pot fer venir molta més gent a Olot que no pas els quatre que van fins al Triangle de les Bermudes o al Llac Ness.

Ara només faltaria que en Mulder i l'Escully vinguin a fer el pregó de festes o a presentar el Carnestoltes.

MÉS MISTERIS

I mentre els del PSC d'Olot intenten esbrinar on han anat a parar les divuit persones extraviades a la Fira de Sant Lluç, en comptes de preguntar-se com han entrat sense pagar, potser seria bo que algú desviés la mirada d'aquest tema i enfoqués

la vista cap als diners que arriben a ingressar els organitzadors de la Fira del Dibuix en concepte d'inscripcions per a l'obtenció de les taules i que encara ningú m'ha sabut explicar on van a parar, atès que ni tan sols l'Ajuntament els cobra cap taxa per ocupar la via pública i a més els deixa el personal de la brigada de franc.

A més, no deixa de ser curiós que si un dels objectius de la fira és precisament vendre esbossos i dibuixos per tal de fer de l'art quelcom més assequible, es venguin obres a més de cent mil pessetes i encara hi hagi gent que les compri.

I després encara hi ha qui troba que aquesta revista és massa cara.

LA MEDALLA D'OLOT

Arran de la proposta de concessió de la medalla de la ciutat d'Olot al poeta i traductor Josep Congost, el regidor d'IC-EV es va plantejar la conveniència de retirar la condecoració al dictador Francisco Franco, concedida per l'Ajuntament a principis de la dècada dels setanta.

No em posaré ara a opinar sobre el que pot ser més correcte, si retirar-li o deixar-ho tot tal i com estava, ja que és el Consistori qui ha de tenir els maldecaps de resoldre un conflicte que ells mateixos han generat. El que no deixa de ser curiós és que, el «Generalísimo», amb tants anys que està fent malves, encara porti males-tar a les cases, en aquest cas, a la Casa de la Vila.

Jordi Serrat i Viñolas

SUCCESSOS

Massoquista intenta que l'agradeixin pel mètode d'apropiar-se l'autoria del Saló Verd de les Fires de Sant Lluç.

BREUS

L'Ajuntament de la Vall d'en Bas permet utilitzar fangs d'altres depuradores per adobar els camps de la Vall, en descobrir que tots fan la mateixa pudor.

Professionals analitzen a Olot que la gent gran es mantingui activa. De moment ja han aconseguit que uns quants assisteixin a les jornades.

PSC i ERC d'Olot acusen CiU de coaccionar els funcionaris perquè no els donin informació. Els funcionaris consultats sobre el tema afirmen no saber-ne res.

Un artista olotí fa una figura de Josep Pla de fang per al pessebre. Després d'un gran èxit d'acollida no descarta fer la Lady Di de Mare de Déu i en Galindo de Nen Jesús.

A les jornades sobre salut laboral i participació arriben a la conclusió que treballar no perjudica la salut però atropella.

Arriben a Olot 37 mossos d'esquadra destinats a trànsit. L'escola d'Adults ja prepara cursos perquè a les proves d'alcoholèmia aprenguem a bufar en català.

Tot i que el Síndic avalua el servei d'escombraries d'Olot amb dades incorrectes, els olotins continuaran pagant una barbaritat pel mateix servei.

El fet que el Fòrum de Teatre s'hagi consolidat en la seva tretzena edició, anima els organitzadors de la Mostra Gastronòmica a continuar. «A més, nosaltres donem menjar a la gent» han afirmat fonts de l'organització.

Problemes amb la senyalització: inicien prospeccions subterrànies a Olot per intentar localitzar els nous contenidors soterrats que hi ha a la ciutat.

REBEL·LIA INCIPIENT

ASSOCIACIONS DE VEÏNS 1997: UNS QUANTS INTERROGANTS PER RESOLDRE

Per què dos mesos després de la roda de premsa convocada per les Associacions de Veïns d'Olot (25 de juliol) es difon un comunicat signat per 7 Associacions en el qual es desautoritza el que fins aquest moment semblava un acord unitari?

¿Quin paper juga Unió i la persona d'en Vizern en la redacció d'aquest comunicat?

¿Quins interessos es persegueixen amb la seva difusió? ¿Qui el difon quan no és més que un escrit adreçat a l'Ajuntament? ¿Qui el dimensiona fent que fins i tot aparegui en les notícies d'àmbit nacional de Catalunya Radio?

¿Què s'amaga darrera el pretès descàndid als Srs. Comas i Clavijo? El segon és un conegut militant del PSC i el primer de Convergència; no estranyaria, doncs, l'atac al Sr.Clavijo i de retruc al PSC, però, ¿per què desacreditar públicament al Sr.Comas?

¿Per què aquest sobtat protagonisme de 7 Associacions de Veïns (a Olot n'hi ha un total de 19 AAVV; facin números!), la majoria de les quals, tret del cas de la de Montolivet, o no havien assistit a cap reunió convocada amb caràcter general o sols hi havien assistit un sol cop? ¿D'on surt el seu sobtat interès per desmarcar-se d'uns acords pensats en benefici del conjunt de la ciutat?

¿Per què el regidor de Convergència, el Sr. Arbós, telefona als presidents d'algunes Associacions de Veïns tot convidant-los a no participar en les reunions de la coordinadora? ¿Per què el seu to és de vegades amenaçador?

¿Per què, en resposta a les demandes i iniciatives presentades a l'Ajuntament per part de les AAVV, l'Alcaldessa Sra. Isabel Brüssosa se'ls posa a parlar de Maastrich? ¿De què té por CIU? ¿Quins repetits incompliments ha d'amagar CIU que davant la raó no actua d'altra manera que amb descàndid i ràbia continguda?

Fa ja uns quants mesos les diverses Associacions de Veïns d'Olot decideixen constituir una coordinadora amb la finalitat de

consensuar «uns objectius concrets per poder superar les mancances que encara tenen els nostres barris i ampliar aquesta millora a àmbits que tot i superar aquest marc, ajudin a desenvolupar i a fer créixer la nostra Ciutat, amb la qual cosa aconseguir que OLOT sigui l'objectiu de molts projectes; una ciutat oberta, dinàmica, amb una infraestructura que ajudi al seu creixement, i per contra evitar que la nostra ciutat s'envelleixi, quedi estancada i perdi el caliu que durant tants anys hem sabut donar-li i conservar», tal com es recull en el comunicat de premsa d'aquest proppassat 25 de juliol.

Dels primers intercanvis d'opinions sobre temes vinculats a la ciutat d'Olot, els presidents de les Associacions que van participant en les trobades, passen a una queixa generalitzada referida a la manca total de respostes per part de l'Ajuntament als problemes dels barris. La majoria coincideixen en què s'estan donant passos endarrera en la seva relació amb l'Ajuntament des de la marxa d'en Pere Macias. Aquest, segons opinen, pren decisions, en canvi la Isabel Brüssosa i el seu Equip de Govern es dediquen a retardar els problemes, la qual cosa produeix una clara sensació d'inerència. (Ja saben aquesta sensació compartida per tothom que no hi ha qui governi, que la gent de CIU no sap ni el que té entre mans ni com tirar endavant el municipi).

2. En una reunió celebrada el 3 de juny els presidents de les AAVV decideixen entrevistar-se amb l'Alcaldessa fent-li arribar, amb data de 18 de juny, un escrit en el qual es recullen tot un seguit de temes vinculats tant al municipi com a la comarca. (Si tenen un xic de memòria apreciaran com es refereixen a aquelles promeses i projectes tantes vegades parlats però mai no solucionats pels respectius ajuntaments de CIU):

Projecte de condicionament i millora de la travessera d'Olot de la carretera N-260 i la construcció de les rotondes a la intersecció amb la Avgda. Pere Badosa, a la intersecció amb la Ctra. de La Canya i el Vial Sant Jordi, a la intersecció amb la Avgda. Euro-

pa i a l'ampliació de la intersecció actual amb la variant al sector de l'Hostal del Sol.

Projecte d'una rotonda a la intersecció entre la carretera de Santa Pau i el Vial Sant Jordi.

Projecte de prolongació de l'Avda. Europa fins a connectar amb el Pla de Dalt.

Projecte de vial de circumval·lació Ronda Fluvià entre la Ctra. Santa Pau i el c/ Sant Cristòfor.

Projecte d'un pont a construir sobre el riu Fluvià a l'alçada de ca l'Artigues.

Autovia Olot-Girona, variants en els municipis a la carretera entre Santa Coloma de Farners i Olot, Eix Vic-Olot-Figueres.

El dia 1 de juliol se celebra una nova reunió, acordant-se entre altres presentar les següents «propostes i suggeriments» a la Sra. Alcaldessa:

Poder efectuar gestions personals amb la regidoria de barri a petició de cada Associació, així com rebre a la gent del barri.

Les Associacions haurien d'intervenir, donant el seu parer, en els projectes municipals que afectin al barri.

Establir un procediment per facilitar la participació de les AAVV en l'elaboració de les inversions anuals consignades al Pressupost Municipal.

Elaboració d'un Pla d'equipaments per als barris d'Olot a partir de les propostes que elaborin les AAVV.

El 14 de juliol la Sra. Alcaldessa Isabel Brussosa es reuneix amb els presidents de les AAVV. Motiu de la reunió: «no hi ha diners», «per complir els objectius de Maastrich, és necessari abans reduir els dèficits acumulats en els darrers anys de totes les administracions, per tant és inviable de moment fer petites i grans inversions».

3. Finals de setembre - primers d'octubre, 7 AAVV fan arribar un escrit a l'Ajuntament i CIU el difon intencionadament

a la premsa. S'hi declara que no volen ser cap força de pressió contra l'Ajuntament, i que es volen dedicar a «fer barri».

4. Sra. Alcaldessa, ¿no hi ha diners o no hi ha voluntat política?

Llegides i rellegides les propostes de les AAVV, el que demanen no és fiscalitzar res, sinó fer ús de la participació ciutadana, o sigui fer ciutat i «fer barri». Si CIU no creu en la participació ciutadana, ¿què és el que munta sinó pantalles de fum per fer creure el que no és?

¿Perquè CIU manipula aquestes 7 AAVV?

¿Com es «fa barri» sinó participant directament amb els temes que afecten el barri?

¿Tan dèbil és CIU que fins i tot les AAVV l'espanten?

O, ¿no serà que en l'interès per defenestrar el Sr. Comas s'hi amaga l'interès de decapitar una possible candidatura municipal similar al «Fòrum» figuerenc? ¿No serà que el que de veritat espanta CIU és poder perdre la majoria absoluta a l'Ajuntament si prosperés una opció municipal encapçalada pel Sr. Comas i algun altre membre destacat de les AAVV? ¿No serà que ara més que mai, ara que CIU no té projecte de ciutat ni res que se li assembli, l'únic que els preocupa es mantenir com sigui el poder de la ciutat?

Llegides i rellegides les propostes que formulen les AAVV no deixen de ser quelcom tan important per a la salut ciutadana i democràtica d'un municipi, com diuen en un escrit del 2 de juliol: «Sra. Alcaldessa Isabel Brussosa, les anteriors propostes sorgeixen a partir de la constatació que les AAVV han de ser quelcom més del que són ara. Han de ser unes entitats que volem tenir un paper més estret de col·laboració amb els nostres governants i una unió més ferma entre nosaltres.»

Redacció

PERSPECTIVES DE FUTUR PER A LES ASSOCIACIONS DE VEÏNS

Aquesta publicació m'ha convidat a fer una reflexió a l'entorn de les perspectives que, des del meu punt de vista, s'obren per a les associacions veïnals de la nostra ciutat. És, sens dubte, una proposta interessant car, tal com hem vist recentment arran de determinats esdeveniments, actualment s'han plantejat per a algunes associacions unes vies d'actuació que poden portar al fet que el paper d'aquestes entitats tingui una major projecció. Posem el cas, per exemple, de les diverses reunions que d'uns mesos ençà han fet una dotzena d'entitats a l'entorn de problemes comuns, cosa que constitueix un fet nou de gran importància. La pròpia oposició que des de l'equip de govern s'ha fet a aquestes trobades, utilitzant mètodes reprobables i pressions brutes, ens demostra que encara hi ha gent que considera les institucions com una finca particular.

Fent una mica d'història, les associacions de veïns olotines van nèixer, en la majoria dels casos, per dos factors principalment. En primer lloc per la mentalització dels propis habitants dels barris que, cap als anys finals del franquisme, van decidir unir-se per solucionar els gravíssims problemes urbanístics que havien de suportar: manca d'enllumenat, absència total de planificació urbanística, mínimes condicions quant a serveis, asfaltat de carrers, etc., etc. I en segon lloc perquè van haver-hi persones que van donar un ajut decisiu per a la constitució d'aquelles associacions. Uns, des del darrer Ajuntament franquista, com per exemple Lluís Sacrest, que aprofità el seu càrrec de regidor per potenciar l'associacionisme. D'altres, com mossèn Salvador Batalla, els van donar suport per la seva visió progressista i

democràtica. Amb l'adveniment de la democràcia, les associacions han continuat ocupant-se dels problemes quotidians del barri, però en la mesura que les greus mancances heretades del franquisme s'han anat resolent, apareix el problema de l'estancament per algunes d'elles. Així doncs, cal pensar quines poden ser les actuacions que permetin una continuïtat i un major dinamisme.

Des del meu punt de vista una Associació de Veïns i Veïnes ha d'esdevenir un centre de trobada social per a la gent del barri: joves i grans han de tenir les seves activitats i el seu marc de convivència. Això implica una dotació material suficient en mobiliari, publicacions, etc. L'Associació ha de tenir una funció formadora en múltiples matèries que van des de la pràctica de gimnàstica de manteniment per a la gent gran a cursos de formació en

floristeria, per posar un exemple. De la mateixa manera, una Associació s'hauria de comprometre en la promoció de determinats valors democràtics que són la base de la convivència de qualsevol societat, em refereixo al suport a la tolerància, la solidaritat, la igualtat entre els sexes, etc. Igualment, en aquesta línia s'ha de promocionar la normalització lingüística des del respecte a les expressions culturals pròpies. Per altra banda, cal contemplar afegir a les funcions tradicionals de manteniment de la qualitat de vida dels barris, com la preocupació per la neteja, l'enllumenat, els serveis o les infraestructures, d'altres que fins ara no s'han realitzat però que s'haurien de contemplar.

La primera pot ser la promoció d'habitatges de protecció social, quelcom que una associació individualment no podria fer però que si es coordina amb d'altres podria disposar dels recursos i la credibilitat per tirar endavant projectes de manera seriosa. Condició *sine qua non* per tirar endavant això seria la declaració de les associacions com a entitats d'utilitat pública.

La segona seria la d'esdevenir en organismes de descentralització d'alguns serveis municipals, com, per exemple, el de la policia de barri o el de lloc per atendre les visites de la gent del barri pel regidor municipal responsable. En relació a la regidoria de barri, entenc que aquesta hauria de tenir un altre caire més executiu i no tant d'intermediari, com és ara, perquè així els temes discutits a les seves reunions amb les juntes veïnals serien més operatius.

Les Associacions haurien de tenir un paper més de col·laboració amb l'Ajuntament. Així, podrien intervenir expressant la seva opinió en els projectes urbanístics municipals que afectin el barri. Haurien de conèixer les inversions anuals previstes al Pressupost Municipal, així com allò que fa referència a taxes, impostos, etc., que pensa posar l'equip de govern municipal a la ciutadania. No es tracta de fer un Ajuntament paral·lel sinó de fer una cosa que el propi Ajuntament ha realitzat alguna vegada, és a dir, convocar les Associacions per dialogar entre Administració i administrats.

Ball Pla de Sant Miquel

Voldria dir alguna cosa, per acabar aquestes línies, en relació al tema de la necessitat de coordinar les Associacions Veïnals. Estic segur que ningú no pot pensar que aquesta sigui inútil si reuneix una sèrie de garanties. La primera és que no pot ser un organisme burocràtic per damunt de les pròpies entitats adherides. En aquest sentit, penso que els acords que puguin ser adoptats per aquesta coordinació en cap cas poden ser vinculants per a les associacions que no hi estiguin d'acord. La segona és que no pot caure en la controvèrsia política partidista. La seva

independència, igual que les associacions que la integren, està fora de tota discussió. I, per últim, que hauria de tenir un funcionament transparent, àgil i participatiu. El temps dirà si la vella dita de «la unió fa la força», es farà realitat en el cas de les Associacions de Veïns d'Olot.

Julio Clavijo

President de l'Associació de Veïns de Sant Roc

ENTREVISTA: JOSEP COMAS

-President de l'Associació de veïns del barri de les Fonts-

Com veus les AAVV d'Olot i l'AAVV de Les Fonts?

Hi ha moltes AAVV que no són pròpiament AAVV, sinó només Associacions per fer festes. Hi ha Associacions que se'n malfien de les iniciatives que puguin sortir d'aquí perquè pensen que en l'AAVV de Les Fonts han entrat diners a manta. L'únic que haig de dir és que els diners

han entrat per l'esforç de la gent i les ganes de treballar, no pas per favors polítics.

El que pretenem, juntament amb les altres AAVV, és que cada Associació faci una llista de les seves reivindicacions i que l'Ajuntament, a l'hora d'invertir als barris, les tingui en compte i busqui el consens amb cada Associació.

Quines són les reivindicacions de l'AAVV de Les Fonts?

La nostra principal preocupació es relligar el barri amb el centre d'Olot, és a dir, que es faci el pont de Ca l'Artigas i la circumval·lació de la Ronda Fluvià i que s'urbanitzi d'una vegada per totes els terrenys que van des del Vial Sant Jordi fins al vorariu, d'acord amb el Pla Especial aprovat l'any 1984. A més, en aquests terrenys s'hi ha d'ubicar la majoria dels serveis essencials del barri que encara estan per completar (guarderies, jardins, parcs, espais esportius...) i que són equipaments que hem de compartir amb els barris de Mas Bernat- Sant Cristòfor i Benavent. No entenc com urbanísticament ens anem estenent i, a canvi, no acabem el que tenim començat. També reivindicuem, com de fet ja és conegut, la rotonda de la carretera de Santa Pau d'acord amb el projecte aprovat l'any 1992, la conversió de la zona del Triai en una zona d'esbarjo amb la recuperació d'un circuit natural per córrer o caminar, d'acord amb un projecte de l'any 1984, el solar de propietat municipal a l'avinguda Verge de Montserrat

per a la construcció de vivendes de protecció social per a parelles joves...etc.

L'AAVV de Les Fonts també fa seves les reivindicacions de les altres Associacions, en especial aquelles que són bàsiques per al desenvolupament de la ciutat, com per exemple la connexió del Pla de Dalt amb el Polígon industrial del Pla de Baix...etc.

En aquests moments l'Associació s'autofinancia per les activitats que realitza. De tota manera, el voluntarisme es va acabant i el jovent, almenys pel que fa a les AAVV, no s'implica; entre altres coses perquè se'n va de la ciutat.

Com valoreu la col·laboració de l'Ajuntament d'Olot en aquestes activitats?

La col·laboració és escassa. L'única resposta que rebem a les nostres reivindicacions és Maastrich. És probable que l'Ajuntament s'hagi endeutat molt, però és clar, tampoc no ho saps perquè no hi ha transparència. La ciutat ha anat creixent i, per tant, serà molt costosa de mantenir.

Com veus el present de la ciutat, creixement i perspectives de futur?

Perquè Olot tingui futur necessita amb urgència de les comunicacions que fan falta. Potser, fins i tot, ja és massa tard. Olot ha de lluitar perquè el jovent es quedi. Ha de lluitar contra l'envelliment de la població. Ha de lluitar per la implantació de noves indústries... ja que és obvi que la ciutat no pot viure del turisme. En aquest sentit no s'entén que el sòl industrial sigui tan car, no donem facilitats ni als d'aquí! L'estat actual de les comunicacions és desencoratjador: la variant de Castellfollit encara no té projecte executiu. Com és possible això? La Generalitat ha de fer Bracons, sí, però la seva prioritat ha de ser Banyoles-Besalú. Si la Generalitat no es mou, Madrid tampoc. Per què en Joaquim Nadal ha aconseguit diners de Madrid per rehabilitar el casc antic? Perquè es mou. Aquí hi ha gent que s'hauria de moure molt més del que es mou. En aquests moments tots els projectes que existeixen, encara són d'en Pere. A més, falten pàrkings al centre de la ciutat, el comerç està dividit -hi ha tres associacions-

El caràcter olotí s'ha d'obrir, una ciutat tancada amb ella mateixa no té futur. La gent tampoc no es mou. No es mou ni per dotar Olot d'un servei tan necessari com una ambulància, ni per arranjar la seu de la Creu Roja que està en unes condicions que fan pena. Més que grans partits polítics, el que Olot necessita són persones que vulguin pensar per a la ciutat.

Albert Rubirola

VINE DE MARXA: ALS PLENS MUNICIPALS!!!

Resum de l'acta de la reunió del Comitè d'Urgència de la Comissió de Govern de l'Ajuntament d'Olot.

"Seieu i tanqueu la porta. Bé, ja hi tornem a ser. Fa sis mesos us vaig encomanar que trobéssiu una solució adient per transmetre a la població l'ingent feina que, gràcies als nostres profunds ideals polítics i el "savoir faire" que ens caracteritza, estem desenvolupant.

Us vaig recomanar insistentment que trobéssiu la manera d'omplir el saló els dies que fem el Ple Municipal. i des d'aleshores només vénen quatre redactors de la premsa local... Em vareu dir que tindríem la Tele aquesta que ens costa un ull de la cara, i de moment res de res... El temps passa Srs. i el poble no acaba encara d'identificar la meua persona amb la ferma mà que regeix la ciutat i la condueix cap a un futur esplendorós... Sense anar més lluny, ahir vaig sentir una conversa i un deia a l'altre " Aquest Arcadi, cada dia ens puja més l'IBI i tot va a parar a plantar geranis arreu". Intolerable! Cadascú al seu lloc! Però, anem per feina que això avui no toca. Què han pensat per atraure l'atenció de les masses cap al saló de plens, fòrum polític i veritable cor decisor de la ciutat?

- Ehem... Alcaldessa, nosaltres havíem pensat que tal i com els estem fent ara, són ben insípid i avorrits...

- Sí, i a més, a la mateixa hora del Ple fan el "Telecupón"...

- Calli regidor! Això ja ho sabem. Deixi continuar al seu company.

- Bé, si em permeten continuar, creiem que canviant una mica l'enfoc del debat municipal podríem atraure un públic més fidel i també més entusiasta...

- Expliqui's...

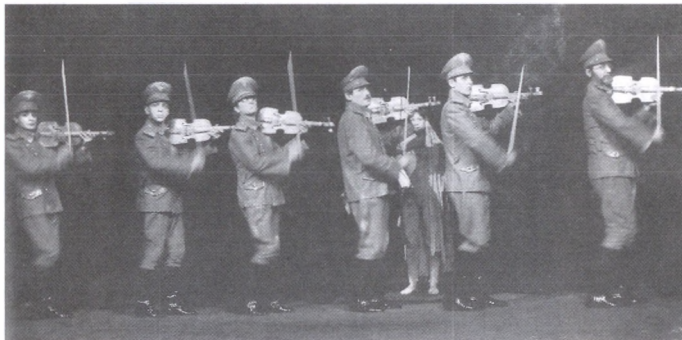
- Hem pensat molt en el que fa que la gent es mogui. En les motivacions, en allò que els agrada realment. Ens ha costat molt però finalment ho hem trobat. Pensin en la boda de la Infanta. Tothom penjat de la tele i les hòsties que es donaven per estar drets hores i hores a 400 mts de la catedral... Hem de donar als Plens municipals un caràcter semblant...

- Collons, tu! Vols fer casoris a l'hora del Ple?

- No! no! No simplifiquin. Parlo de l'espectacle, els llums, la música,...

- Expliqui's.

- Creiem que podríem realçar molt més les nostres iniciatives polítiques amb una mica més de marxa:

Imaginín-se que toquen les vuit del vespre del dijous al campar de St. Esteve i... Zas!!! Un raig de llum làser surt del monument a la sardana del Firalet enfilant-se dret cap al cel. Els altaveus tronen amb la música del Reputicànticus. El Passeig és ple de cadires que hauran llogat els del CIT, i allà un munt de gent fotent-se hòsties per veure arribar els regidors i regidores ben "trajats".

Els veuen baixant dels cotxes, mentre drets damunt l'estora vermella, saluden amb la mà al públic que els demana autògrafs i xiscla extasiat. Els flashos dels fotògrafs il·luminen l'entrada... La música que puja de volum... El làser fent la ziga-zaga...

Els regidors i acompanyants pujant de dos en dos l'escala fins al saló de plens, on seran rebuts per en Puigbó i l'Elsa Anka que els conduiran a les seves cadires. Els mossos d'esquadra regulant l'accés al recinte per rigorós ordre cronològic de sol·licituds. Públic i regidors s'asseuen i comença l'espectacle plenari:

Elsa Anka: I ara senyors, la Comissió d'Economia i Hisenda! Un fort aplaudiment!!!

I sortiria el regidor caminant decidit per sobre la taula del saló, mentre l'Elsa diu:

-Vet aquí l'aprovació d'un traspass de crèdit de la partida 32 punt 3 a la partida 42 punt 8, combinada amb aquesta corbata de seda gris marengo.

-Admirin la renegociació del préstec a 10 anys i la seva renovació parcial, oferta especial tardor/hivern, amb dues butxaques superiors, molt apropiada per

sortir de nit.

Però l'estrella és i han de ser els "precis i preguntes"

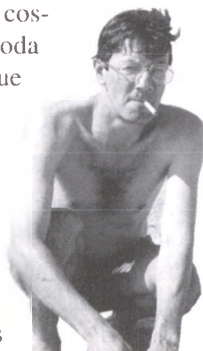
La desfilada de regidors serà constant, ja que caldria que sortissin tots sense excepcions. A la mitja part, un puja-i-baixa de llums anunciaria l'entrada d'en Puigbó:

- Magnífica com sempre, la regidora de Participació Ciutadana, amb aquell model de Fira de St. Lluc prêt-a-porter, ample pel davant i amb costures respuntejades al vies. Un fort aplaudiment per a ella!

És clar que també caldria presentar l'oposició...

- Curiosa combinació de rampoines armilla-pantaló "Mercat dels dilluns" la que ens presenta el regidor Romero. Ara veuran com obre la boca per dir rucades com sempre... Mestre, pugui la música per favor...

Senyors, els felicito! M'agrada, és convincent, galdós i modern... Vagin per feina. Vull aquest nou concepte de debat municipal en marxa pel proper Ple.

Àngel Parada

Àngel Parada

Per la transcripció i els decorats

LA GENT GRAN REIVINDICA MÉS PARTICIPACIÓ SOCIAL EN EL VII EUROFÒRUM CELEBRAT A OLOT

“ El VII Eurofòrum de la gent gran que es va celebrar a Olot els dies 9,10 i 11 d'octubre, constitueix un espai de reflexió a l'entorn de temes d'interès per a les persones grans i la societat en general. En aquesta edició, centrada en “la promoció de la vida activa”, hi han participat delegacions de Baden-Württemberg (Alemanya), Stirling (Escòcia), Bialistok (Polònia) i Catalunya. L'Eurofòrum ha estat organitzat pel Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i per l'Ajuntament d'Olot. ”

EL PERQUÈ DE L'EUROFÒRUM

Hi ha moments en què el món sofreix un canvi radical que remou tot l'entramat social per substituir-lo per un altre.

Els anys quaranta són un bon exemple: vam veure el naixement de les Nacions Unides, el Pla Marshall, la creació de les institucions de Bretton Woods, l'inici de la Comunitat Europea, la negociació de nous contractes socials als països industrialitzats i l'alliberament progressiu de les colònies. En resum: un nou ordre social, nascut de la Segona Guerra Mundial.

Avui, en la dècada dels 90, sembla que ens trobem en un altre canvi radical: Alemanya s'ha reunificat, s'ha acabat la guerra freda, hi ha un procés de transició democràtica de les societats comunistes, els pressupostos militars han disminuït, hi ha l'obertura i la internacionalització de moltes economies abans tancades, l'acabament de l'apartheid, les perspectives de pau a Orient, el principi d'obertura de la Xina, la molt significativa ampliació de la Unió Europea i, permetin-me posar de manifest d'una manera especial un altre fet que a tots els reunits ens afecta d'una manera especial.

L'aparició i l'acceptació d'un continuat procés de cessió de sobirania a una entitat supranacional que està afavorint la configuració d'una Europa Social i, així mateix, un procés de descentralització i cessió de competències a favor d'entitats nacionals, regionals o locals dintre del propi Estat. Aquesta cessió de competències possibilita que la ciutadania tingui un major coneixement de la política social i, en conseqüència, apareix un fet d'una gran càrrega política, encara que sigui poc sorollós; ens referim a la progressiva intervenció de la societat civil com a definidora d'una política social.

No sols es parla ja de la solidaritat de demanda (que l'Estat faci quelcom per nosaltres), sinó que comença a parlar-se d'una nova solidaritat d'oferta (què podem fer per al país i per als altres).

Aquesta creixent intervenció i compromís de la societat civil suposa superar aquelles velles teories de la justícia centrades exclusivament en el paper redistribuidor de l'estat o del mercat i obliga a desenvolupar models pluralistes o mixtos en la definició de la política social. En aquest model pluralista intervé l'Estat, el mercat i la societat de forma conjunta i complementària i el diàleg entre els tres interlocutors portarà cap a una nova cultura de la negociació i de la cooperació se superposi a la vella cultura de la gestió. I aquesta manera nova d'enfocar la política social suposa captar i canalitzar les energies solidàries dels ciutadans, aprofundir en la llibertat i autonomia dels grups i organitzacions socials que vulguin participar en la definició, producció i gestió d'aquesta política.

El voluntariat en favor de les persones o d'una col·lectivitat o el voluntariat col·laborador dels diversos òrgans de govern, són un dels camps més significatius en què pot expressar-se l'immens potencial de la Gent gran.

Narcís Nadal
Membre del Consell Assessor
de la Conselleria de Benestar Social

VII EUROFÒRUM DE LA GENT GRAN DECLARACIÓ FINAL

L'Eurofòrum de la gent gran constitueix un espai de reflexió al voltant de temes d'interès per a les persones grans i per a la societat en general. Enguany, reunits a la ciutat d'Olot, representants de Catalunya, de Baden-Württemberg i de les ciutats de Stirling (Escòcia) i de Bialystok (Polònia), hem continuat els intercanvis d'idees i experiències endegats ara fa sis anys. Aquest cop, el tema central dels debats ha estat la recerca d'estratègies i actuacions relacionades amb la promoció de la vida activa de la gent gran.

Els representants de Catalunya ens han presentat el Pla de preparació per a la jubilació activa; els de Baden-Württemberg ens han parlat de l'experiència desenvolupada per l'Associació ARBES i del treball desenvolupat des dels Bürgertreff; els representants de Stirling ens han presentat diverses experiències en relació al voluntariat a les escoles i al medi ambient; i finalment, els de Bialystok han explicat el treball de recerca social que fan relacionat amb la gent gran.

En el VI Eurofòrum vàrem constatar els importants canvis que s'estaven produint en les nostres societats, canvis que han exercit un impacte important sobre l'esperança i la qualitat de vida de la població i han permès que la gent gran pugui desenvolupar cada vegada més el seu potencial creatiu. Estem convençuts que aquests ha estat un element fonamental per a la realització dels Eurofòrums i que ha de ser un factor determinant per tal que aquestes trobades i jornades de reflexió esdevinguin cada cop més importants i tinguin continuïtat. És responsabilitat de tota la societat promoure i reforçar la participació de la gent gran, però cal tenir present que les persones grans som els primers responsables del nostre futur; cal que reclamem i proclamem els nostres drets, però també

que ens hi comprometem, exercint els nostres drets com a ciutadans lliures i iguals.

Des d'aquesta posició cal considerar que l'etapa de jubilació és una nova etapa de la vida que pot ser molt productiva des del punt de vista personal i social. Cal aconseguir un canvi d'actituds enfront de la jubilació, cal donar a conèixer aquest fet al conjunt de la societat per combatre els falsos mites i estereotips que encara hi ha al voltant de la jubilació considerada com una etapa passiva de la vida. Avui dia, els jubilats no són vells, sinó adults amb molta història i experiència.

Ha de quedar clar que la jubilació dóna la possibilitat d'entrar de ple en un món nou d'activitats i descobriments, en una nova i llarga etapa d'il·lusions, de projectes i oportunitats per fer coses noves, però també cal tenir present que la jubilació pot suposar per a la persona que es jubila un trencament amb bona part del seu passat, sobretot si tots els seus interessos se centren en el treball. Si aquesta jubilació es produeix sobtadament, es pot agreujar la situació de crisi personal. Cal oferir oportunitats a les persones perquè puguin preparar-se per aquesta nova etapa de la vida.

La situació de la gent gran no hauria de ser un problema de justícia social. Hauríem de ser capaços de desenvolupar mecanismes que permetin la comunicació entre les generacions de manera solidària, afavorint les relacions intergeneracionals. A partir de les experiències presentades i dels debats realitzats en aquest VII Eurofòrum declarem que:

- Volem continuar mantenint aquests

intercanvis d'experiències, tot intentant ampliar la cooperació amb altres regions i ciutats europees. Ens comprometem a fer un seguiment de les experiències presentades i a incorporar-ne altres que promoguin la vida activa de la gent gran. Considerem que aquests intercanvis són molt importants ja que representen una via per establir un treball conjunt.

Pensem que la gent gran és un potencial actiu per a la societat, però que perquè aquest potencial pugui ser una realitat és necessari que la gent gran tingui unes condicions dignes de vida, és a dir, una pensió suficient i un bon nivell d'assistència sanitària i social. Demanem a la societat i a tots els responsables polítics i tècnics que vetllin perquè totes les persones grans puguin gaudir d'aquestes condicions.

La gent gran aporta experiències, capacitat i recursos propis, elements necessaris perquè més que mai configurin les seves pròpies condicions de vida. És a dir, puguin desenvolupar la seva vida amb total autonomia. Però no podem oblidar que la gent gran necessita suport pel que fa a la formació i a la preparació, així com la possibilitat de mantenir contactes i intercanvis com els que es realitzen en el marc d'aquests eurofòrums. Els nostres governs no poden passar per alt la importància de la formació, la preparació i els intercanvis.

- Considerem que és necessari que es desenvolupin accions adreçades a canviar actituds i a combatre els estereotips que atorguen a la gent gran un paper passiu a la societat. La gent gran ha de participar en la comunitat en igualtat de drets i deures.

- Hem constatat la importància que tenen les relacions intergeneracionals. És per això que creiem que els governs, tant a nivell local, com regional o nacional, haurien de donar suport als projectes que promouen els intercanvis entre les generacions.

- Finalment, creiem que en un futur, s'esdevindran canvis molt importants que afectaran la societat. El procés de construcció europea ha de tenir en compte el paper que juga la gent gran en la societat civil. És per això que considerem que la UE ha d'establir com a prioritàries les actuacions adreçades a la vida activa de la gent gran.

Comitè de redacció del
VII Eurofòrum de la Gent Gran

PARTITS POLÍTICS

¿ SÓN ELS PARTITS POLÍTICS UNA ESTRUCTURA
VÀLIDA PER A REPRESENTAR LA SOCIETAT CIVIL, AVUI EN DIA ?

OFF

ON

CAP I CUA

Tot rellegint un article que he de resumir per qüestió d'espai, m'adono que els actors polítics -que fan l'acte polític- no solen aprofitar les seves actituds per aprofundir i augmentar el seu grau de coneixement, sensibilitat, honestedat, transparència i solidaritat, però en canvi sí que van aprenent a organitzar la vida dels voltants: lleis, deures, taxes, prestacions i altres generalitats.

Mentrestant, em ve al cap l'article publicat als Annals 1995, on Canals i Homs parlen de l'ambient feudal i com que el trobo adient permeteu-me fer-ne una síntesi.

Un pergamí del segle XII diu que el nou senyor del castell exigeix a unes famílies assentades a la vall des de temps pretèrits, la definició de tots els seus béns, sous, llicències i drets exclusius, que prestin fidelitat i homenatge com a servidors i vasalls del Castell (i, per tant, dels Comtes de Barcelona). La conveniència del nou feudalisme - em sona a nou ordre- estructura l'organització militar relligada a la religió de l'època per fer complir les prestacions sobre la producció agrària, censos, deutes, redempcions, mals usos i remences. De tot això en diuen drets del castell i són fonamentals per estructurar la piràmide feudal. L'esplendor dels senyors coincideix amb una època de gran crisi a la Catalunya Vella. Paradoxalment, la posició reial pro-remença allibera els habitants de la Vall de l'extorsió feudal, però en contrapartida, imposa els seus cànons. Més endavant, Padrós afegeix: «El poder és força. De la confrontació entre els qui manen i els qui obeeixen en resulta un punt d'equilibri que les lleis intenten fixar, però que és variable a llarg termini. Oscil·la en funció de les relacions de força entre uns grups i altres.

Sabem que des de l'Edat Mitjana les lleis estableixen que el poder local és en mans dels senyors, però el poder no és tant la jurisdicció, com la capacitat real que hom té per exercir-la; per tant, només coneixent els diferents nivells de resistència de la comunitat (...) podem realment conèixer el poder i els seus límits». Em sembla un miratge que del segle 12 al 21 només hi hagi una imatge especular i que les xifres sols siguin cap-i-cua. O potser sí que quelcom ha canviat: abans tenia gana el poble i ara la tenen els neofeudals.

➤ J.V.F.

Acepto l'encàrrec sense entusiasme, en uns moments en els quals els partits polítics mostren la seva cara més gregària i tornen a confondre l'instrument, el mitjà, amb el fi.

Els partits, com a fenomen polític, no tenen més de tres-cents anys i no operen com a element integral del procés del poder fins fa menys de cent cinquanta anys. Per tant, ni han existit sempre ni tenen perquè continuar existint sense que això suposi, forçosament, la supressió de l'Estat democràtic. La fi dels partits pot arribar a mans de la societat telemàtica, en la qual és probable que els ciutadans opinin contínuament dels afers públics en una mena de referèndum permanent.

Per fortuna per l'ON, la ciència política no depèn dels estats d'ànim dels articulistes. Així, doncs, des del punt de vista acadèmic -sobretot del professor Pérez Serrano-, es pot dir que el partit consisteix en un sector de ciutadania homogènia organitzada per captar opinió, conquerir per via legítima el poder i realitzar des del govern i amb perspectiva nacional un programa prèviament exposat. Per tant, el partit té sentit quan converteix en polítics els interessos particulars, canalitzant-los en el sentit de l'interès general, convertint l'individu en animal polític, integrant-lo en la col·lectivitat. No té sentit quan es converteix en una màquina oligàrquica, preocupada només per conquerir càrrecs públics, capaç de falsejar l'opinió nacional i disposada inclusivament a sacrificar els interessos generals del país per conveniències egoistes.

Ben utilitzats, els partits poden ser elements de cohesió, poden realitzar una funció d'educació política de la massa i organitzar-la de forma eficaç; són òrgans admirables per a la condensació de l'opinió pública, fomentant coincidències i estabilitzant conviccions. Els seus quadres poden aprofitar l'experiència obtinguda en la lluita política per esdevenir persones aptes per ocupar les magistratures de l'Estat. Amb freqüència, els partits són portadors d'impulsos renovadors i són un correctiu important per als excessos burocratitzadors dels funcionaris. A més, l'existència de partits polítics diferents significa que la competició davant dels electors no solament és momentània i improvisada, sinó que és durable i, per dir-ho d'alguna manera, institucionalitzada.

➤ Albert Rubirola

ERC

Creiem que sí, ja que la representació i la defensa dels interessos de la societat civil es porta a terme, en tots els casos, a partir d'una determinada visió de com hauria de ser la societat, o dit d'una altra manera a partir d'una determinada ideologia. Els partits polítics, al cap i a la fi, no són res més que un conjunt de persones que coincideixen, a grans trets, amb la seva forma d'entendre el món i tanmateix defensen una determinada línia d'actuació. Però, totplegat, amb una particularitat molt important, la seva força, la seva representativitat, ha de passar tot sovint pel sedàs de les votacions. Tal vegada, és ben cert que hi ha un gran desencís a l'entorn dels grans partits polítics, fruit dels escàndols que han omplert les pàgines dels diaris els darrers anys. Tot i això, pensem que cal recuperar la confiança en la força del vot que és l'única alternativa democràtica.

Secció local d'Olot:

President: Joan Mora

Secretari: Quim Corominas

Tresorer: Jordi Estarlich

Comissionat de política municipal: Jordi Coma

President de les JERC: Jordi Estarlich

Grup municipal (regidors): Joan Barnadas i

Margarida Verdager

Secció local de Sant Joan les Fonts:

President: Pep Vila

Secretari: Josep Granados

Tresorer: Andreu Goy

Grup municipal (regidor): Josep Granados

Organigrama del partit a nivell comarcal:

President: Josep Vila

Secretària: Anna Salip

Tresorer: Quim Masó

Representant de la JERC: Jordi Estarlich

Delegat a Olot, Riudaura i Les Preses: Joan Mora

Delegada a Besalú, Beuda, Maià i Sant Ferriol: Anna Salip

Delegat a Santa Pau i Mieres: Quim Corominas

Delegada a Sant Jaume, Tortellà, Arguèlguer i Sales: Mati Mora

Delegat a Sant Joan, Montagut, Castellfollit i Vall de Bianya: Josep Granados

Delegat a Les Planes, Sant Feliu, Vall de Bas i Sant Aniol: Marcel Dalmau.

Secció local d'Olot: 65 militants

Secció local de Sant Joan les Fonts: 8

Reste de la Comarca: 15

Total Garrotxa: 88

Eleccions locals (1995)

Es van presentar dues llistes municipals:

1) Olot: 1.580 vots.....2 regidors

2) Sant Joan: 245 vots....1 regidor

Eleccions autonòmiques (1995)

1) Olot: 2.165 vots (14,2%)

2) Sant Joan: 230 vots (13,9%)

3) Total Garrotxa: 3.794 vots (14%)

Eleccions Generals (1996)

1) Olot: 1.011 vots (5,8%)

2) Sant Joan: 130 vots (6,9%)

CDC

Actualment els canvis en la societat s'han accelerat molt, tot va molt de pressa i els canvis generacionals suposen uns canvis de mentalitat i d'idees molt importants. Per això el que podia ser vàlid fa vint anys, avui, potser, ja no ho és tant. Lògicament els partits polítics es troben immersos en aquesta dinàmica i a vegades podem tenir la sensació que no estem prou integrats en aquesta societat tan canviant. Especialment en el nostre cas que som un partit que des fa molts anys està governant a la majoria de municipis de la comarca. Aquest fet comporta elements positius i negatius. Segurament, els negatius, es poden resumir en el perill de caure en una institucionalització excessiva del partit, i per tant, que aquest s'allunyi de la societat. No hi ha dubte que ens trobem, en aquest final de segle, en una certa crisi general de representativitat i legitimitat política, on el sistema democràtic pateix d'una certa apatia, d'aquí la responsabilitat que tenim els partits de buscar una resposta vàlida als canvis. Una resposta que segurament passa per una major honestetat i per un treball bàsic de saber parar l'orella.

Els partits polítics, doncs, tenen un doble rept. D'una banda, tenir la capacitat d'adaptar-se als canvis socials i saber-los integrar, o com a mínim, tenir la possibilitat d'establir un diàleg permanent amb la societat. Conèixer els nous valors, les noves idees, els nous problemes és del tot necessari per poder donar respostes i presentar propostes satisfactòries.

Convergència d'Olot, des de sempre, ha tingut la sort d'aglutinar moltes persones molt vinculades a la societat de la nostra ciutat; presidents d'associacions veïnals, d'entitats esportives i culturals, etc. Això és molt important si es vol que el partit i les persones que hi militen estiguin assabentades dels problemes i dels projectes que la gent d'Olot té. Des de Convergència estem realitzant un esforç, per exemple potenciant les sectorials, per apropar-nos als ciutadans, per intentar estar informats dels problemes que hi ha i intentar, des del partit i des de la pròpia societat civil representada en aquest, traslladar-ho a les institucions que ens governen i que governem.

Miquel Gou

President del Comitè Local d'Olot de CDC

Equip de direcció local:

President: Miquel Gou

Sots-president: Sergi Martí

Vocals: Carme Pinyol, Llorenç Berga, Arcadi Calzada

Equip de direcció comarcal:

President: Carles Llorenç

Secretari d'organització i tresorer: Josep Maria Fabregó

Política municipal: Miquel Nogué

Coordinació comitès locals: Josep Rigall

Política informativa: Sergi Martí

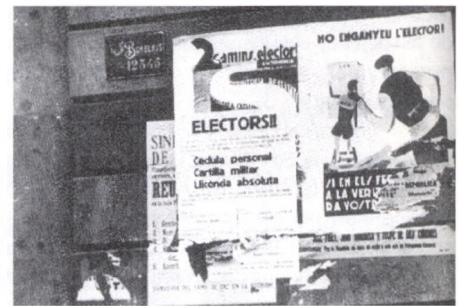
Butlletí: Sergi Martí / Estanis Vayreda

Sectorials: Miquel Àngel Zarza

* L'organigrama executiu local i comarcal de CDC no s'ha esmentat atenent a una major simplificació d'organigrames, en aquest cas, dels equips de direcció locals i comarcals.

Nº d'afiliats a Olot: 119

Nº d'afiliats a la Garrotxa excepte Olot: 126

IC

Els partits polítics continuen sent peça imprescindible del sistema democràtic. Això no treu que cregui imprescindible modificacions importants en el seu funcionament intern i també de relació amb els ciutadans i ciutadanes. En el funcionament intern és necessari una major participació dels militants en la presa de decisions del partit. Cal trobar formes de relacionar-nos i de donar participació a aquelles persones que sense ésser militants, ens voten, ens ajuden en l'elaboració de propostes polítiques, participen amb nosaltres en campanyes o activitats concretes.

Els canvis de la nostra societat, sobretot els relatius al món de la comunicació, que tenen un pes decisiu en conformar l'opinió pública imponent que és notícia i que no ho és, el tractament favorable o desfavorable de persones, propostes, opinions, associacions, partits, sindicats, etc. I moltes vegades el que és pitjor, els ignora i, per tant, no existeixen. El paper conformador de pensament dels mitjans de comunicació condicionen a tots, els partits inclosos. El paper dels mitjans de comunicació em sembla un dels bàsics per tenir en compte en el present i futur dels partits.

Els militants del nostre partit que paguen quota són 19. Hi ha unes 40 persones més que puntualment donen suport a les nostres activitats i que col·laboren econòmicament.

Xavier Garcia Zabala

Iniciativa per Catalunya de la Garrotxa

JNC

És imprescindible que un partit polític estableixi una organització cultural, social i política que sigui sòlida, efectiva i funcional per a la població civil. En principi, la voluntat i els propòsits de qualsevol organització política ha de ser la resolució d'aquests ideals. Primordialment han de vetllar perquè aquests conceptes siguin una realitat. La societat civil ha de notar i sentir aquesta voluntat; s'ha de veure representada totalment amb els programes de cada partit. Un partit polític té la obligació i la responsabilitat que el camí que s'estableix sigui el més curt possible, i ha de procurar que pel camí no es perdin massa coses. Però un partit polític ha de treballar, ha de procurar que la seva organització interna sigui la més lògica i eficaç per tal de portar a la pràctica idees i fets que li demanen la societat civil, que estan en el seu dret. Però a més ha d'actuar i pensar per a tots els àmbits de la societat. Una de les maneres de treballar pot ser, per exemple, la celebració d'un congrés del partit.

Fa pocs dies la JNC de la Garrotxa ja va celebrar el segon congrés comarcal. Aquest acte representa un motiu de satisfacció extraordinari pel col·lectiu. Però a més representa un treball útil per a la millora de la organització del partit. Això significa que gaudim d'un merescut respecte i credibilitat per la societat de la comarca, perquè en definitiva, l'objectiu d'aquest és treballar per ella. Això és treballar per la societat civil.

És un compromís que tenim totes les organitzacions polítiques. No n'hi ha prou en fer oposició i crítica, no menys necessària. No ens podem limitar, només, a posar pals a les rodes o a jugar a bons i a dolents. Això és fer mala feina, sovint moltes contraposicions són ordinàries i injustificades. En aquest aspecte ens hem de plantejar més seriosament les relacions entre partits, ja que és aquest probablement un terme especialment mal cuidat. La nostra gent, la societat civil, està cansada, amb raó, de les "punyetes" i discussions entre els polítics; ho hem d'evitar.

Quan es fa una actuació política i la majoria de la gent ciutadana està contenta, llavors aquesta s'hi troba totalment representada.

Jordi Cargol i Cros

Cap del col·lectiu de la JNC d'Olot

Executiu comarcal:

President: Montse Font

Cap col·lectiu d'Olot: Jordi Cargol

Tresorer: Miquel Devesa

Responsable Premsa: Oscar Cabana / Oscar Prieto

Responsable Butlletí: Joan Reixach

Vocals: Isabel Danés, Daniel Fuentes, Miquel Àngel Fumanal, Gerard Pararols, Joan

Martín.

* L'executiu local d'Olot de la JNC està

integrat dintre l'executiu comarcal.

Nº d'afiliats a Olot: 45

Nº d'afiliats a la comarca excepte Olot: 38

PSC

Els partits continuen essent una bona eina per a la societat, segur. Però, més important encara que això, és que les persones, facin el que facin, li donin una dimensió política a la seva acció. Una dimensió entesa com la necessitat de saber per què les coses són com són, més una voluntat d'influir col·lectivament en l'organització de la societat.

Els socialistes creiem que els partits d'esquerra són útils per les dues coses, tant ajudant a les persones a participar en els governs, com per ser un referent ideològic a favor de la igualtat per a tots aquells que fan política en el sentit ample que abans hem exposat. Executiva del Agrupació de la Garrotxa del PSC

Primer secretari: Joan Romero i Parramon

Organització i finances: Pere Torrent i Soler
Relacions institucionals: Daniel Terradellas i Redon

Secretaria d'acció municipal i comercial: Ermel Solà i Puigvert

Secretaria d'estudis: Albert Bramon i Vives

Secretaria de joventut i de la dona: Mariona Vila i Perramon

Vocalies:

Miquel Palomeras: Adjunt a la Secretaria d'acció municipal i comarcal

Alfred Sargatal i Feixas: Adjunt a la Secret. de relacions parlamentàries.

Rafael Gamel: Adjunt a la secretaria de joventut.

Juli Clavijo: Adjunt a la secretaria d'estudis.

Francesc Pagès: Adjunt a secretaria d'organització.

Càrrecs i representacions institucionals del PSC a la Garrotxa

Consellers comarcals: Joan Romero, Ermel Solà, Alfred Sargatal i Alfons Morales.

Ajuntament d'Olot

Regidors: Albert Bramon, Joan Romero, Mariona Vila, Marçal Casanovas (EC), Francesc Pagès, Josep Guinart (I).

Ajuntament de Les Preses

Alcalde: Daniel Terradellas

Regidors: Pere Pujol, Julià Pastoret, Anna Ma Ibàñez, Josep Pagès(I), Sílvia Masegur(I), Lluís Casas, Manel Massagur(I), Carles Ibàñez (I).

Ajuntament de Santa Pau

Regidors: Alfred Sargatal, Xavier Gou (I), Joan Berga Reixach (I), Joan Prat Sala (I).

Ajuntament de Sales de Llierca

Alcalde: Menna Claramunt (I)

Ajuntament de Sant Jaume de Llierca

Regidors: Josep Carreras Verges (I), Joan Soler Gusiñer (I)

Ajuntament de la Vall de Bianya

Regidors: Josep Mir Bagó (I), Joan Rodes Costa (I)

Ajuntament de Les Planes d'Hostoles

Regidors: Alfons Morales (I), Lluís Planella Boix (I), Miquel Castany (I)

Ajuntament de Sant Joan les Fonts

Regidor: Ermel Solà Puigvert

MAULETS

L'estructura és vàlida sempre i quan sigui assembleària i participativa. Rebutgem, en canvi, una estructura jeràrquica i autoritària, que és com funcionen la majoria de partits polítics, on els mateixos polítics només procuren per seus propis interessos.

Tot i així, una gran part de la població se sent representada per unes determinades formacions polítiques, les quals utilitzen una demagògia popular molt ben estudiada. És aleshores quan es cau en l'error - a l'hora de votar qualsevol partit polític - d'escollir aquell que més s'apropa a les idees del votant.

Per tant, considerem que no es tracta d'un problema de validesa o no validesa de l'actual estructura política, sinó que ens hauríem de preguntar si són vàlids o no els anomenats polítics.

Assemblea de Maulets de la Garrotxa

JERC

Sí. Únicament l'estructura de partit polític pot oferir i garantir, segons els diferents casos i mitjançant un organigrama organitzatiu, la representació i defensa d'una massa minoritària o majoritària de la societat civil amb una ideologia política i social més o menys específica.

Partint d'aquesta base, queden justificades les diverses organitzacions polítiques que dins d'una legalitat conviuen en democràcia i que sota unes sigles, assumeixen la responsabilitat que els delega aquella massa social i cívica que els ha votat i que congenia amb les idees que defensen.

No hi ha cap altra fórmula o sistema que pugui oferir tot això. El que sí és cert, és l'evidència del desprestigi que està patint la política en general, fruit de moltes actuacions poc o gens legals per part de persones que s'hi dediquen i que aprofitant-se del seu càrrec públic n'han tret profit personal. Per altra banda, crec que el patró d'aquests individus és, sovint, una persona a qui s'ha proporcionat un càrrec durant massa temps, i la fórmula càrrec + temps s'ha de controlar perquè tendeix a "pervertir" el sistema.

Assemblea Local JERC Garrotxa

La componen tots els militants de la zona (12) Té un president (Jordi Estarlich), un secretari (Elisenda Padrosa), un tresorer (Joan Soler) i els consellers nacionals (proporcionals al nombre de militants) que actuen d'enllaç amb la direcció nacional.

Dins del protocol de relacions ERC-JERC es contempla la integració de membres de les JERC en les llistes electorals d'ERC.

Jordi Estarlich

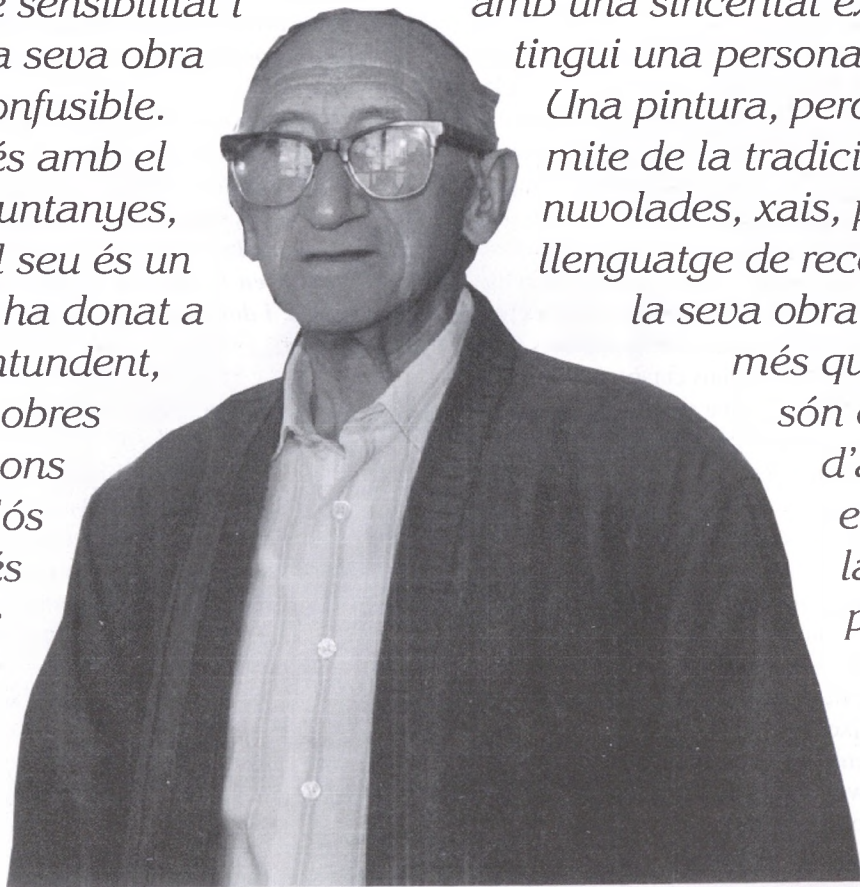
President JERC Garrotxa

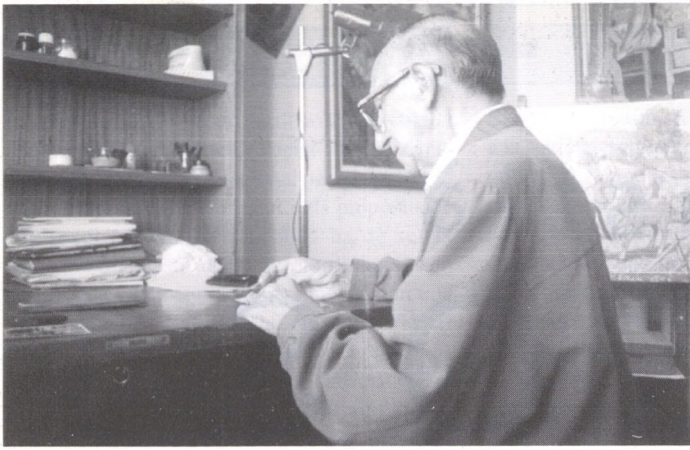
Sebastià CONGOST

“Vull pintar el que veig i com ho veig i aquesta és la meua petita batalla de cada dia, la meua preocupació...”

Amb aquestes paraules s'expressava en **Sebastià Congost** en la presentació de l'obra *Galeria de Artistas* presentada per en F. Gutiérrez. Veritablement, les composicions de l'obra d'en Sebastià Congost estan inspirades sempre en el món que l'envolta-el paisatge olotí, paisatges urbans, marines, figures, cavalls-i vénen emmarcades per l'observació constant i filtrades per la seva mirada quasi espiritual, plenes de sensibilitat i amb una sinceritat expressiva que fan que la seva obra tingui una personalitat pròpia, un tret inconfusible. Una pintura, però, que no s'ha quedat només amb el mite de la tradicional Escola d'Olot-muntanyes, nuvolades, xais, pastors, arbres, vora-rius. El seu és un llenguatge de recerca, valent, decidit, que ha donat a la seva obra un caire més real, més contundent, més quotidià.

Les seves obres són constants recreacions d'aquest meravellós entorn. Aquesta és veritable la seva preocupació.”

L'escola d'Olot, amb el nom oficial de "Escuela Pública de Dibujo" va ser inaugurada el 15 de Juliol de 1.783, sota la protecció del Bisbe de Girona, D. Tomàs de Lorenzana. El primer director fou Joan Carles Panyó i la intenció era la de dotar a la ciutat d'una escola per ensenyar dibuix als estampadors d'indianes de la florent indústria tèxtil a Olot.

Escola d'Olot, Escola de Paisatge?

Jo no crec en la pintura de l'escola d'Olot. Tingué una època molt important encapçalada per en Vayreda i en Berga que, gràcies als seus coneixements i influències per l'Escola de Barbizon, aportaren quelcom nou. Després, però, quedà en una escola massa tradicional, estancada en el temps, molt poc creativa, amb tècniques molt repetitives.

Jo, personalment, recordo amb nostàlgia, l'època de l'Iu Pasqual. L'Iu va aportar una nova llavor a la nostra pintura. En aquella època vingueren a Olot diferents pintors, tots ells pagats per la Generalitat, amb idees fresques. Alguns, com Bosch Roger, M. Humbert, de manera temporal. Altres, com X. Nogués, F. Labarta, P. Creixems, per llargues temporades. Varen aportar nous aires i tots ells ens deixaren una bona empremta. El 1.934, l'Iu Pasqual va ser nomenat director de l'"Escola Superior de Paisatge". A més, varen donar unes beques a en Josep Pujol i en Ramon Barnadas-com a alumnes més aventatjats-que fins i tot anaren a donar uns cursos de pintura a Figueres. En aquell moment la Generalitat creà una escola paral·lela a la nostra a Tarragona, on hi havia com a director l'escultor J. Rebull.

Aquest període fins el '39, el recordo amb fruïció i personalment penso que per a mí va tenir una influència molt positiva.

A l'entrada dels nacionals-en aquell moment amb en Martí Casadevall com a director de l'anomenada "Escola Municipal de Belles Arts"-desapareix l'Escola de Paisatge. Bàsicament es torna al dibuix acadèmic i es deixen de treballar diferents tècniques emprades en el període anterior: aiguaforts, litografies, gravats. A la seva mort, ocupà la direcció B. Mas i Collellmir, que destacà pels seus estudis sobre la perspectiva. El substituï J. Vilà Montcau.

Els anys 45 als 50, després de la feina de cada dia, anava a l'Escola aprofitant els models per dibuixar. Era molt important mantenir una gimnàsia i no perdre l'hàbit del dibuix. Recordo haver llençat quilos de paper amb apunts. Ens hi trobàvem amb en Ferrarons, en Traité, en Paxinc. Ens va ajudar molt en Josep Pujol. Ens alentava a fer un paisatge diferent, més atrevit i, sobretot, amb personalitat. Teniem preocupació per endagar noves tècniques i noves visions al tractar i compondre el paisatge. Crec, que va ser una època una mica revolucionària. Modestament, penso que juntament amb en Marià Oliveras, en Jordi Curós, en Leonci Quera, en Jordi Farjas i en Paxinc varem fer la primera ruptura dins el món de l'art a Olot.

Varem fer una exposició a la Sala Vayreda. La carregada oficial contra la "nostra" pintura fou rotunda. S'arribaren a provocar tensions personals molt desagradables. No acceptaren el nostre atreviment de veure i interpretar un paisatge i una pintura diferent a la que durant tants anys s'havia ensenyat. Fins i tot se'ns va retreure que anéssim contra els grans mestres de l'Escola d'Olot.

Observo la gran importància que concedeixes al dibuix...

Ho considero imprescindible. El pintor treballa amb la forma i el color, l'escultor amb el volum i la forma. Es demostra, per tant, que sense la forma-el dibuix-, no es pot tirar endavant cap obra. Fins i tot l'abstracte té formes. És totalment necessari per expressar-se millor. Això, de forma genèrica. També hi ha el dibuixant que s'expressa amb dibuixos que tenen una utilitat per sí mateixos. Són obres amb una pròpia consistència. Cal diferenciar entre saber dibuixar i saber fer dibuixos.

Ja a la prehistòria trobem manifestacions de tota mena utilitzant el dibuix. Posteriorment, segur que molts altres mostraren les seves primeres aptituds amb quatre "gar-gots", possiblement, els seus primers dibuixos.

Dibuixar i dibuixar. Apunts de tota mena. Quasi sempre sobre paper com a suport i utilitzant diferents tècniques-llapis, a la ploma, carbó, sanguines... omplien les carpetes de molts artistes. Ben segur que es va pensar en la manera de presentar-ho al públic i donar a conèixer la seva importància.

Et sembla podia ser l'inici de la Fira del Dibuix?

Abans de la Fira del Dibuix hi havia la festa dels artistes que coincidí amb la mateixa diada. Ja feia un temps que portava al cap organitzar alguna activitat per popularitzar el dibuix. L'any 1.950, juntament amb en Batallé demanàrem a Mn. Pere i Mn. Albert la possibilitat de celebrar una missa per commemorar la festa.

Aquell any, i amb l'ajuda d'altres companys-Paxinc, M. Puigbó, Corriols, Vinyolas, Jordi Pujol "Tosques", Leonci Quera...-(crec que es pot dir) inicià una Fira de Dibuix. La organitzàrem davant mateix de Sant Esteve.

Molta feina, preocupació per tenir taules, avisar a la premsa-Arriba España-, en fí, montar-ho tot, aju-

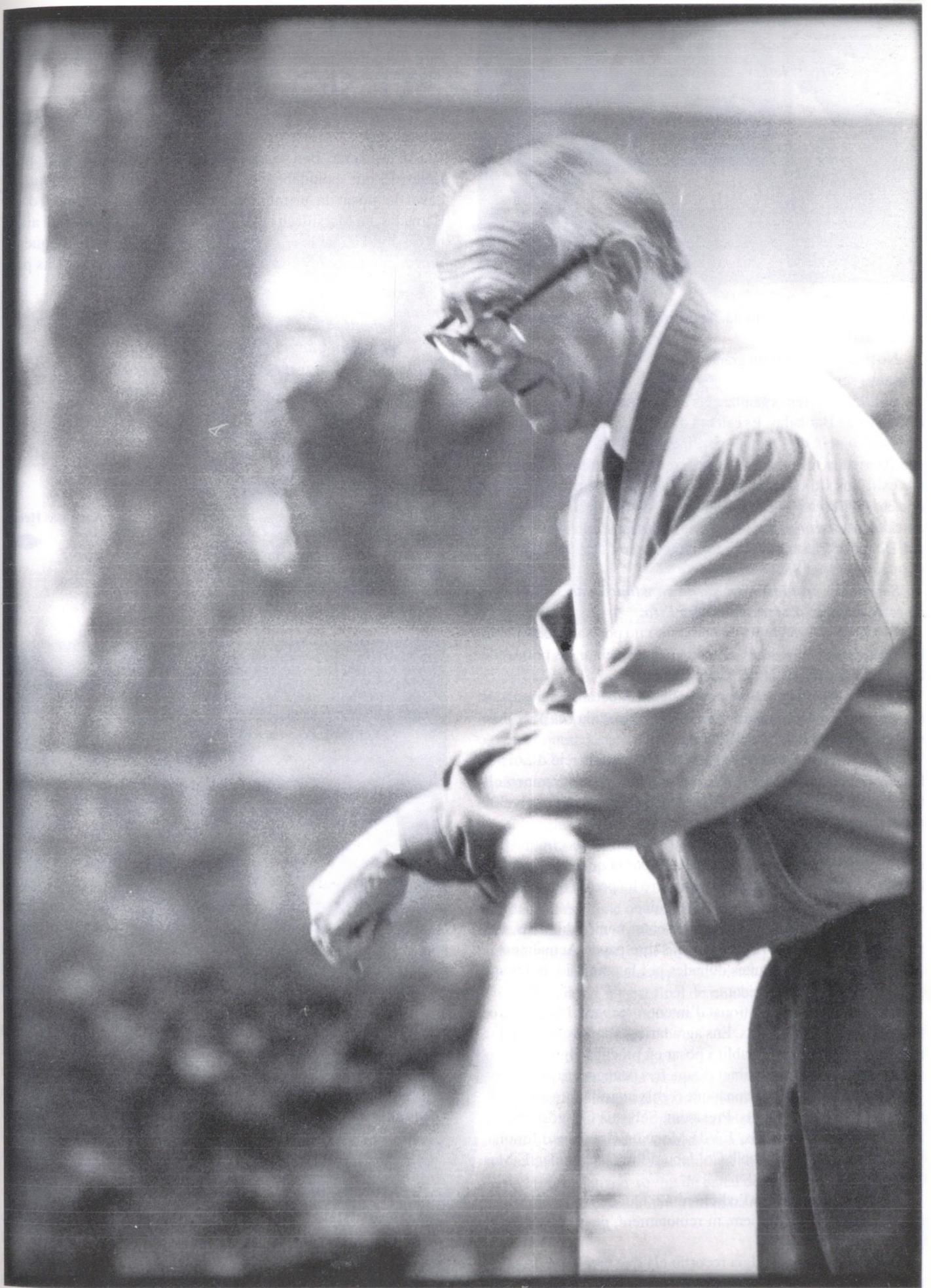

Foto: Pep Cuesta

darem a fer gresca i xerínola. Anavem darrera la gent ensenyant els dibuixos.

No puc dir que fos un gran èxit, però crec va servir d'esquer pels anys següents.

El 1.951 la varen organitzar els artistes Àngel Vila, Marsillach, P. Gussinyé i Barnadas. Es celebrà dins un local de la Plaça Clarà, al costat mateix de l'actual gasolinera. El 1952 hi participarem uns 20 artistes, al local del Centre Excursionista. Tingué un notable èxit, fins i tot aconseguirem vendre alguns dibuixos, cosa que ens engrescà a seguir endavant. El 1953, es convocà un concurs de cartells, on segons les bases hi havia de constar "III FERIA del Dibujo y Fiesta del Artista". Es celebrà, amb notable concurrència, davant Sant Esteve.

Segons les cròniques en queda constància que S. Congost va ésser l'ànima d'aquesta tercera Fira.

Del 1954 al 1958 hi ha un petit buit i no podria recordar amb fidelitat les activitats fetes. Es començà a celebrar als porxos de la plaça Clarà, al costat de "Chez Emilio".

El 1959, i gràcies al tarannà bohemí, lliberal i engrescador d'en Barnadas, la Fira agafà una nova embranzida i es pot dir va ser l'inici de l'actual Fira del Dibuix.

Al cap de dos o tres anys s'acceptà la participació d'artistes foranis. Ha anat creixent fins a l'actualitat que predominen els forasters davant els de casa. S'ha arribat a sobrepassar els 300 expositors.

En aquest moment, i potser a causa de diferents circumstàncies, aquesta Fira ha perdut la intenció per la qual es va iniciar. Crec que ha guanyat comercialment però ha perdut quelcom del sabor artístic que va tenir en els seus inicis.

La primera intenció era la de presentar només dibuixos, i es passà a dibuixos acolorits i pintures sobre paper. Actualment, i transgredint totes les pautes donades per la comissió, hi ha una barreja-barreja que fa feredat.

Tot i la voluntat del Patronat d'intentar reconduir-ho, ens trobem amb moltes dificultats. Ens agradaria, i aportarem tot el que estigui al nostre abast, establir i posar en pràctica alguns criteris que ens tornessin a la voluntat d'aquelles primeres fires.

Ja fa molts anys, el Patronat que regeix aquesta Fira està compost pels artistes següents: President, Sebastià Congost; Secretari, J. Augé Soler; Vocals, J. Vilà Moncau, Granados Llimona, R. Duran Font, X. Carbonell; Col.laboradors, J. Castañer, F. Mas Demiquels.

Aquest any arribem a l'edició nº 42. Qui ho havia de dir! En aquells moments no podíem, ni remotament, pensar aconseguir l'actual magnitud.

Amb una certa nostàlgia recordo els que crec hem tingut la sort de no haver-hi faltat cap any: Granados Llimona, Augé So-

ler, Viñolas, Grieria, Joan Ferrés i jo mateix. Voldria tenir també un record especial per en Barnadas i en Marsillach, que fins la seva mort demostraren un gran entusiasme per tirar endavant aquesta Fira.

Tens consciència de ser una mica el "culpable" de tota aquesta moguda?

Sí, ja ho crec. Ben segur, però, podien haver sortit altres projectes. El que és indubtable, i puc dir-ho sense cap vanitat, és haver-hi posat la primera pedra. Després, l'empenta d'en Barnadas, en Marsillach i d'altres, va ser determinant. Tot i això, no cal oblidar que la feina de mantenir l'organització d'aquesta Fira durant tants anys, és un èxit que hem de compartir tots ple-gats.

Sebastià Congost, un clàssic? un renovador? Diu que està content d'haver mirat sempre endavant i d'aportar el seu gra de sorra dins la petita història de la pintura d'Olot. Petita o gran història, que de ben segur el pas del temps resoldrà. Em plauria ser-ne testimoni.

Amat Las Heras

TARDOR DESENCANTADA

Després de la caiguda del mur de Berlín, només ens quedava per veure la caiguda dels grans mites populars que varen poblar les parets de les nostres cambres de joventut i decoraren els nostres entusiasmes. L'aniversari de la mort del Che Guevara, malgrat la trobada miraculosa dels seus ossos, no ha servit per a gairebé res més que per escoltar amb un to misericorde les troves cubanes dels seus coetanis que, -recorden?- tant havíem cantat. L'adjectiu més benèvol i sovintejat que he pogut llegir en parlar del Che és el d'inútil. Ni la cançó ens pot salvar ja de la nostàlgia i el simple record del que volíem arribar a ser. Ja em perdonaran aquesta tessitura desencantada, però espero que compreguin que després del shock de veure cantar en Bob Dylan davant del papa Wojtyła, capdavanter de l'anomenat desafiament obscurantista, segons l'expressió de Flores d'Arcais, ja no ens queden gaires respostes, d'aquelles que estaven en el vent, on agafar-nos. Aquesta cerimònia d'abandonament del vaixell ha tingut encara fa pocs dies un altre misteri dolorós. Com és el veure en Leonard Cohen professant en un convent budista, aquesta troballa religiosa occidental que passa per ser, a Hol-lywood, el sùmmum de la modernitat espiritual.

Tan orfes ens hem quedat que ens cal refugiar-nos en els paradigmes del reaccionarisme i els pretèrits imperfectes? El neguit és absolutament evident a Amèrica, com ho demostren les multitudinàries concentracions de sectaris tan impresentables com els Guardians de la Prome-

sa i qualsevol altra bajanada dels telepredicadors. Ens passarà el mateix a Europa? Tornarem a creure'ns alguns dia qualsevol ideologia? Aquest despertar de la passió per l'ocult i el misteri, aquest descrèdit de la realitat (manllevo a Joan Fuster) i de la ciència, aquests nous fantasmes que ens recorren Europa i l'espina, anomenats ara nacionalisme, racisme, xauvinisme..., són preludis del segle XXI? Permetin que opini, ben modestament, que no. Deixin que pensi que si la història no ha d'acabar imposant-se, ho faci almenys la racionalitat i el coneixement científic. Mètode que també se sol equivocar, no ho dubtin, però que malauradament és l'únic que ens permet avançar en la foscor. Segurament és la nostra la primera generació que s'ha pogut vacunar amb els propis virus, i ara ja podem anar per la vida amb aquest posat desencantat, alatrencat i desmenjat que tan embelleix els intel·lectuals d'aquest final de mil·lenni. Hem vist potser massa coses sorprenents com per a creure'ns amb massa fe el que està passant.

En aquests dies de tardor desencantada, he decidit donar-me un consell: Dubtar, amb moderació, de tot. Llegir i viatjar, si és possible, seguint els consells d'en Pio Baroja per superar determinades ideologies. La realitat, -no hi ha més-, és d'una racionalitat absoluta, i viceversa, com deia Hegel. Canviar sovint de canal de televisió. I pensar que darrera de l'anomenat ocult, no hi ha res més que un magnífic Fòrum de Teatre.

 Jordi Pujiula

EL "TUSSOLS-BASIL" ES REPRÈN

☞ En la línia d'anar incidint en aspectes d'interès general, tot i que estava previst inserir-lo en el dossier publicat en el número 23 d'aquest mateix mensual amb el nom «De cara al Fluvià», publiquem ara aquest article de l'equip d'arquitectes Aranda-Pigem-Vilalta que tracta aspectes relacionats amb el projecte Tussols-Basil, d'enorme interès per a la ciutat. ☞

Les intervencions per a l'oci i el lleure en espais naturals, propers a nuclis habitats, són cada vegada més freqüents. L'espai Tussols-Basil és un lloc d'aquestes característiques i amb una ordenació i propostes d'intervenció realitzades ja l'any 1990, quan encara aquest tipus de discussió i d'intervenció no eren massa freqüents, i no havien estat assajades.

Avui, set anys més tard, constatem l'actualitat del Pla Especial Tussols-Basil

i reafirmem la proposta i els seus objectius principals.

El Pla (ja ho hem comentat d'altres vegades) **pot entendre's com una estratègia puntual en el marc d'una idea general de la ciutat, amb més components projectuals que planificadors.**

Reconeix aquesta zona com una entrada verda a la ciutat; en definir-se com a dinamitzador des de l'exterior; o com

el final de la mateixa ciutat, en situar equipaments públics de caràcter eminentment esportiu i lúdic; i aporta una solució concreta al tema tan debatut i actual dels espais coixí o espais frontera.

EL LLOC

L'espai té com a protagonista indiscutible el riu, el Fluvià, que n'és el centre amb llarga tradició com a paratge de

Plataneda del Prat de Gou. Zona de bany i d'estada.

Vista general (vista aèria) zona Tussols.

passeig i bany: qui no recorda quan s'anava a banyar al Prat de Gou, a les Gorgues del Collell o anava a buscar crancs a Cudella, remava per Can Basil o participava en les primeres travesses Tussols-Basil?

Per l'esquerra, en sentit de la Vall de Bas a Olot, seguint la lògica de les valls d'Olot, aquest espai està delimitat per muntanya, deixant un petit espai irregular de fons de vall, fins al riu, en el qual van apareixent diferents àmbits d'interès; des d'un antic meandre-aiguamoix, a àrees de plantacions i conreus...

Per la dreta limita amb la part posterior de la ciutat d'Olot; i amb una àrea de tussols, estructura molt característica dels terrenys volcànics, que ha donat nom a l'àrea.

ELS OBJECTIUS

A partir de les característiques físiques i humanes del lloc, els objectius bàsics són tres:

- Protegir, amb diferent grau, àmbits d'aquest espai que té punts de gran interès natural.
- Compatibilitzar la protecció amb la seva utilització, perquè s'entén que l'ús en certs espais n'afavoreix el manteniment i la conservació.
- Resoldre el límit entre la ciutat (sòl urbà)

i l'espai natural (sòl no urbanitzable), en intervenir en l'espai frontera.

LA PROPOSTA. LA SEVA ESTRUCTURA

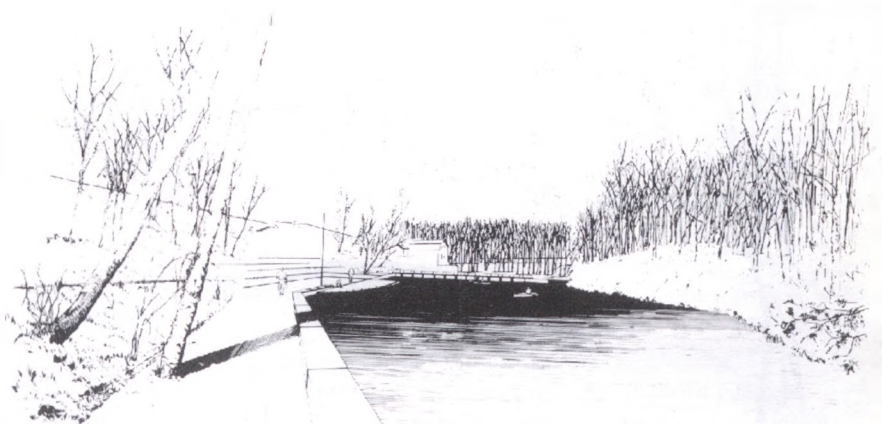
Tot l'espai, a partir dels objectius, s'estructura amb una xarxa de recorreguts rodats i peatonals que recullen en bona part traces de camins existents.

Per la banda esquerra hi ha l'anomenada via parc, recorregut rodat, que és la perllongació de la via que al llarg de la ciutat d'Olot acompanya el Fluvià. És una via lenta que discorre paral·lelament al riu quan la vall és ampla, i en el canvi topogràfic muntanya-vall quan aquesta és estreta. Durant el seu recorregut es produeixen eixamplaments que són petites bosses d'aturada prop dels punts de major interès i amb el criteri de repartiment abans de grans concentracions.

Per la banda dreta hi ha la via carrilet, també rodada, sobre la traça d'un antic ferrocarril de via estreta, amb un valor més territorial, connectant aquesta zona amb d'altres zones d'interès paisatgístic. Ambdues vies es posen en contacte a través dels ponts, i creen anells de recorregut.

Els peatonals són majoritàriament senders vora riu, de sentit longitudinal; que també tenen connexions transversals, i creen també anells, amb l'ajut de passeres.

Si les dues vies són per accedir a l'espai

Resclosa del Molí de Sant Roc. Embarcador.

des de la ciutat, i en faciliten la visió, els camins peatonals són per a trepitjar-lo més de prop, a banda i banda del riu.

LA PROPOSTA. ELS ÀMBITS.

Veient com l'espai s'estructura amb un sistema de vies que relaciona els diferents àmbits, se'n formula la proposta concreta.

Propostes que han vingut molt determinades per la lectura del lloc, que és qui les ha suggerit. Diferents àmbits, amb diferents usos, que van d'allò més natural, on el propi lloc és el protagonista, fins allò més humanitzat, on el *paistage* és el suport d'activitats.

Per la **banda esquerra**, on l'espai natural és més recollit, apareixen les àrees d'ús més restringit i amb intervencions reduïdes.

- L'àmbit meandre-aiguamoix. És una àrea que es cataloga i protegeix donat el valor que té com a microecosistema. L'accés restringit, permet solament d'arribar a l'observatori que s'hi disposa, per tal de potenciar-ne l'ús didàctic.

- L'àmbit saló. Les plantacions de pollancre i plàtans són suport per a l'estada, el berenar i l'àmbit d'aigua. La intervenció es concreta en mobiliari i petit equipament que complementa l'àmbit d'aigua.

Pel **propi riu**, que és el membre vertebrador de l'espai, apareix:

- L'àmbit d'aigua i navegació. Es millora la llera del riu un quilòmetre per al bany i el passeig de petites barquetes. Es

disposen basses noves al Prat de Gou, s'arrangen les gorgues del Collell, del Tussols i can Basil.

Per la **banda dreta**, que és zona frontera entre la ciutat i l'espai natural, apareixen les àrees de més aflluència i amb intervencions més decidides.

- L'àmbit esportiu. Són equipaments municipals. Estadi d'atletisme i piscina que des del balcó de darrere de la ciutat estableixen un diàleg amb aquesta i l'espai natural, en presentar-se ells mateixos com un conjunt on juguen tant l'espai obert com l'espai tancat.

- Museu del carrilet. És un equipament que és museu, en les traces de ponts, murs i túnels existents que el ferrocarril de via estreta ha abandonat.

- L'àmbit agrícola. Són hortes per a l'esbarjo i complement de l'economia familiar, sobre una estructura ja existent, a l'àrea de Tussols. És també en l'espai frontera on hi juga l'hort i la construcció auxiliar complementària.

Aquest és a grans trets el contingut del Pla Especial de Protecció i Ordenació Tussols-Basil i algunes de les reflexions que hi ha al darrere.

EL PLA TUSSOLS-BASIL AVUI

El Pla aprovat inicialment per unanimitat el 16 d'octubre de l'any 1990 es troba d'actualitat.

Aquesta tardor s'inicia la construcció, a l'àmbit saló del Prat de Gou, de l'equipament suport dels àmbits d'estada

i d'aigua del mateix lloc i que caldria continuar amb la realització de les basses, que d'aparença natural amb control tècnic i acurat de les aigües, donessin la màxima qualitat al bany.

També en aquesta tardor, s'iniciarà la primera fase de la construcció de l'estadi d'atletisme que ha estat objecte de revisió per tal d'adequar-se a la situació econòmica actual, amb el manteniment de l'esperit i la qualitat que van motivar el projecte.

Tota aquesta represa que acosta la ciutat al riu i ha de permetre l'assoliment de nous usos envers al ciutadà en temes de lleure i esport, ha d'estar avui també recolzada per totes les forces que en el seu moment li van donar suport per tal d'adquirir consciència que és un nou espai de gaudi per a tots.

Aranda . Pigem . Vilalta ,
arquitectes

Toni Tort: il·lustració d'imatges

Gorgues del Molí del Collell. Jocs d'aigua.

GABRIEL PUJIULA I CARRERA

El mes de març passat va morir en Gabriel Pujiula a punt de fer 90 anys. Tots els qui en un moment de la nostra vida hem fet col·lecció de cromos o n'hem ajudat a fer alguna, sabem que els diumenges al matí, al Parc Vell, a la plaça Clarà, hi ha el mercat d'intercanvi. Durant anys, qui dirigia -amb autoritat moral- aquest mercat, impedit qualsevol mena d'especulació que prostituís el sentit pregon del col·leccionisme, era en

Gabriel Pujiula.

El que no sabíem era que aquell home havia estat militant del POUM (mireu l'Enciclopèdia o pregunteu-ho als historiadors), que va ser comissari polític durant la guerra civil, que fou condemnat a mort, que va acompanyar en Carles Rahola en els seus darrers dies, que li fou commutada la pena, que va passar quatre anys de presó a Girona i dos anys de desterrament a Madrid. Tot això sense haver fet res, sinó pel sol fet de creure en uns ideals, de tenir una ideologia i, sobretot, per haver perdut.

En Gabriel Pujiula confiava tant en els valors universals i en la justícia, que no va creure necessari haver de marxar d'Olot quan els «nacionals» varen prendre la ciutat, ja que al capdavall no havia fet res. Els qui el varen denunciar (per què?) no treballaven pas amb els mateixos esquemes ètics i polítics.

Les conseqüències d'aquests terrabastall vital el van portar a dedicar-se al treball (tallers de sants), a la família i a les seves aficions, sobretot als col·leccionismes.

Per a un nen de família dels qui varen entrar amb els «nacionals» a Olot, immers en una realitat local i social on no hi havia res de traumàtic, en Gabriel era la negació vivent de tot el nacionalcatolicisme. I ho era sense predicar-ho, sense fer-ne bandera ni militància, només amb la congruència de la seva manera

de ser. Era una persona agnòstica o atea, si voleu, totalment respectuosa amb els plantejaments religiosos individuals, una persona oberta, amable, tolerant i comprensible que no encaixava gens amb els dimonis que predicava el poder establert per a tots els «rojos», republicans i ateus.

Davant d'aquesta experiència directa i personal, tot el muntatge propagandístic dels «salvadors de la pàtria» i altres cultures occidentals, s'ensorrava. També s'ensorrava l'esquema simplista i maniqueïsta (que encara avui es reflecteix en molts comportaments públics) d'extendre un determinat aspecte de la persona al tot. Si es defensava una creença o una tendència política «dolenta» que no era l'oficial o la correcta, tota la persona, en tots els aspectes, acabava sent dolenta, incorrecta i, per tant, menyspreable. Un comunista, un ateu, un anarquista, un... eren persones menyspreables pel sol fet de portar aquesta etiqueta. També ho eren, des d'un altra posició, un capellà, un falangista o un guàrdia civil.

Amb en Gabriel se sentia i es veia que això no podia pas ser d'aquesta manera.

La Mercè, la dona d'en Gabriel, explica que el jutge militar a qui ella va anar a demanar, després de quatre anys de presó, que el deixessin lliure perquè era una bona persona i en realitat no havia fet res, li va dir que ja ho sabien; i afegí: «que si todos hubieran sido como él, no estaríamos nosotros aquí».

Queda el somni d'allò que hauria estat aquest país si persones com ell haguessin pogut ser els gestors de la societat, en comptes dels qui durant 40 anys ens varen tenir tancats a la caverna fosca de la intolerància, la intransigència i el profit personal.

◀ Joan Capdevila

ELS PAGESOS, CONTRA ELS DESNONAMENTS

Pel dia 2 de novembre, la Unió de Pagesos de Catalunya organitzà una jornada sindical, festiva i reivindicativa per tal de fer saber la situació a casa nostra d'una important capa social de la pagesia, la que integren arrendataris, parcers i masovers que, avui com ahir, molts d'ells viuen en una situació d'incertesa i precarietat per culpa d'unes lleis retrògrades i injustes i ara accentuades per la llei d'arrendaments històrics.

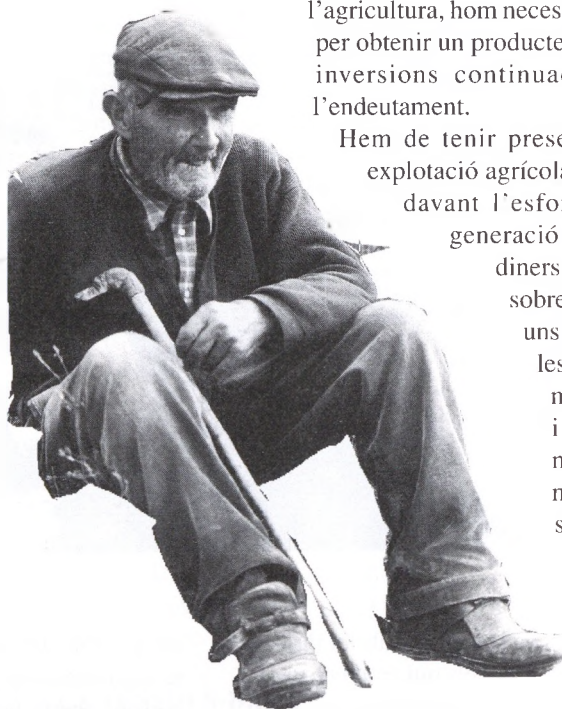
En aquesta jornada sindical de Santa Pau, vàrem demanar un pronunciament clar de tots els partits polítics catalans. A més hem fet el «Manifest de Santa Pau» on exposem els problemes i les solucions que nosaltres creiem que són les adients i que tot seguit passem a exposar:

A les portes del segle XXI, en una Catalunya moderna i desenvolupada, que vol arrencar-se amb les regions motors d'Europa, tots els oficis s'han de realitzar amb vigor i professionalitat, ja que la competitivitat interna i externa així ho exigeixen. Però, a diferència d'altres oficis, per a la pràctica de

l'agricultura, hom necessita terra. I damunt d'aquesta terra, per obtenir un producte de qualitat i a bon preu, cal fer-hi inversions continuades, pagades amb l'estalvi i l'endeutament.

Hem de tenir present que, quan contemplem una explotació agrícola o ramadera que fa goig, tenim al davant l'esforç i la suor acumulades d'una generació de pagesos i molta inversió de diners. I que sovint aquestes inversions, sobretot a la Catalunya Vella, les han fet uns pagesos que no eren propietaris de les terres que conreaven i, per aquest motiu, en condicions de precarietat i explotació permanent. I que mai no han comptat amb una legislació moderna i justa que afavoreixi els seus interessos. Ja és ben curiós que quan totes les legislacions laborals van en la línia de protegir els més febles, aquí se'ls deixi en un veritable estat d'indefensió. Per tant, afirmem que el primer dels nostres objectius és aconseguir un

compromís polític per modificar la legislació vigent, amb un necessari prelude, la pròrroga dels arrendaments històrics. Amb aquesta mesura cautelar i transitòria s'evitaria l'allau de desnonaments que es produirà sens dubte a partir del gener de l'any vinent. Aquesta disposició evitaria l'angúnia i la inestabilitat que pateixen moltes famílies i donaria temps per modificar el Codi Civil català i tots aquells aspectes de la nova llei d'arrendament rústics, com ara la durada dels contractes. És un contrasantit que estableixi uns contractes a cinc anys, quan la major part dels crèdits agrícoles per a millores són a deu. És impossible, en instal·lacions ramaderes o conreus intensius i forçats, amortitzar les inversions fetes, la qual cosa fa que s'inverteixi menys i de rebot que siguem menys competitius respecte d'Europa. Però sabem molt bé que tots els països que s'han proposat resoldre bé el tema de l'estabilitat del pagès a la terra ha estat amb un paquet de mesures legislatives, fiscals i socioprofessionals, ja que les situacions complexes

no es poden superar amb actuacions simples. Necessitem mesures fiscals que evitin l'especulació en sòl agrícola. La societat no pot admetre que l'espai agrari sigui el refugi de tota mena d'inversions especulatives, ja sigui per blanquejar diner negre o per imputar-hi pèrdues comptables que després s'utilitzen fiscalment per compensar el superàvit d'altres empreses del mateix propietari. Així com redefinir el concepte de l'agroturisme, eradicant un turisme rural especulatiu que està provocant desnonaments per utilitzar les masies els caps de setmana. Cal implantar el model europeu, considerant l'agroturisme com un complement dels ingressos dels pagesos.

Igual que a Europa, necessitem comptar amb la resta dels instruments que deriven d'una veritable política agrària estructural, com ara el banc de terres, que estabilitzi el preu de la terra, eviti que s'hi facin compres especulatives i afavoreixi la redimensió de les explotacions existents, o la incorporació de joves. Tot això ha d'anar acompanyat d'unes línies específiques de crèdit, plans de millora i complement de les ICM (Indemnització compensatòria de Muntanya), etc.

I finalment, tant de cara als arrendataris com de cara als propietaris-pagesos, definir la figura del pagès-conreador directe de la terra, de manera que tot el pes d'una llei professional sigui útil per fixar qui són els destinataris únics de totes les mesures de política agrària, sigui de les subvencions derivades de la PAC actual com de les que es puguin establir en matèria de política d'estructures.

En aquest manifest, hem d'aprofundir més en el paper de la pagesia en l'economia i en l'equilibri territorial del nostre país,

tant més quan quedem pocs pagesos per fer amb eficàcia la nostra tasca. Arribar al segle XXI amb menys pagesos inevitablement, però tots en unes condicions dignes ha de ser un objectiu prioritari pels nostres polítics. El que no és admissible és que a part dels problemes estructurals que tenim tots, pagesos, arrendataris, parciers i masovers tinguem una penalització addicional per culpa de les contradiccions socials heretades de l'edat mitjana. Perquè aquesta situació social genera pors i neguits, inseguretats i, finalment, abandonaments. El seu vessant negatiu és tan important que afecta el teixit rural, la producció, el medi ambient i l'equilibri territorial, per tant, afecta negativament els interessos de tot Catalunya.

Per tot plegat, perquè volem aquesta Catalunya moderna, rica i equilibrada que molts dels nostres mandataris es posen a la boca, ens pronunciem un cop més amb fermesa a favor del teixit social més feble del camp català, perquè el seu present i sobretot el seu futur depèn de la lluita sindical permanent i constant de la Unió de Pagesos. No és just ni lògic que una situació social d'aquesta importància deixi indiferents a la resta de la societat. Reclamem el necessari protagonisme d'una pagesia que volem que sigui el pilar bàsic d'una Catalunya lliure, justa i solidària.

Unió de Pagesos

LA NIT AMERICANA FILMOTECA?

Aquest mes d'octubre s'ha iniciat una nova temporada de la Filmoteca amb un cicle dedicat, una altra vegada, a la música en general. Sota el títol de "Música, Maestro!" s'han agrupat unes quantes pel·lícules que tenen alguna cosa a veure amb el món de la música: experiments delirants (**Yellow Submarine**, **Jubilee**), biopics reals (**Amadeus**, **The Doors**, **The Five Pennies**, **The kids are alright**) o ficticis (**This is a Spinal Top**) i musicals (**Cabaret**, **El mago**). Res no ha canviat. La Filmoteca de la Generalitat de Catalunya segueix mantenint una absurda línia de programació que en els darrers anys ha convertit les seves seus de comarques en tristos cinemes de repertori de segona o tercera fila sense cap mena de personalitat. Programa cicles normalment temàtics (cinema i música, cinema i literatura, cinema i dona, cinema singular, ...) i formats per un grapat heterogeni de pel·lícules sense cap mena de relació entre elles que sovint o bé no tenen cap interès o bé ja s'han vist un munt de vegades. Fa molt de temps que no veiem un cicle interessant. Amb enyorança recordem els cicles monogràfics que s'havien projectat: "Charles Chaplin", "Billy Wilder", "Buster Keaton", "Nouvelle Vague", "cinema soviètic", "Pier Paolo Pasolini", "Amar el Cine", "comèdia clàssica americana", "cinema polar francès", etc. La Filmoteca a comarques ha oblidat la seva funció i s'ha transformat en un programador garrepa que només ens

deixa veure de mala gana algunes petites engrunes del seu fons. Conserva les seves seus comarcals però les manté sota mínims. Sembla que li facin nosa i que prefereixi que es vagin morint lentament per manca d'espectadors. No és estrany que l'assistència de públic hagi baixat tant.

Al principi entrar a formar part de la xarxa de la Filmoteca de la Generalitat era un privilegi que ens permetia veure alguns dels cicles més interessants que es projectaven a Barcelona. No totes les ciutats que ho demanaven hi

podien accedir. El nombre de places era limitat i per entrar calia esperar que alguna altra ciutat es donés de baixa. Per això ser una seu de la Filmoteca era un privilegi que s'havia de mantenir costés el que costés. I durant algun temps va ser molt costós; sobretot quan el Cine-club va haver de renunciar a programar un trimestre per tal de poder pagar el lloguer de les sessions de la Filmoteca que es feien al cinema Colon, ja que el Teatre estava tancat per reformes. Conservar la Filmoteca era prioritari; no la podíem perdre perquè no sabíem quan la tornariem a recuperar. Però en els darrers anys la Filmoteca de comarques amb la seva programació avorrida i insípida ha perdut tot el seu sentit. Actualment ja no és cap privilegi. I si desaparegués crec que molt poca gent la trobaria a faltar. Els responsables de la Filmoteca amb els seus estranys criteris de programació l'han convertida en totalment anònima i prescindible. Cada vegada fa més mandra sortir els dimarts al vespre per anar a veure una pel·lícula al Teatre.

Carles Batlle

LA LLISTA DE ...

DAVID SANTAELUÀRIA

(Director del Museu Comarcal de la Garrotxa)

- ... Y EL MUNDO MARCHA de King Vidor (1928)
- LA FIERA DE MI NIÑA de Howard Hawks (1938)
- LOS VIAJES DE SULLIVAN de Preston Sturges (1941)
- CARTA DE UNA DESCONOCIDA de Max Ophuls (1948)
- EL CREPUSCULO DE LOS DIOSES de Billy Wilder (1950)
- EVA AL DESNUDO de Joseph L. Mankiewicz (1950)
- VIENTO EN LAS VELAS d'Alexander Mackendrick (1965)
- LA ULTIMA PELICULA de Peter Bogdanovich (1971)
- FANNY Y ALEXANDER d'Ingmar Bergman (1983)
- VIDAS CRUZADAS de Robert Altman (1993)

SHORT CUTS

* El mes passat va morir Pilar Miró i darrera seu queda tota una història d'amor pel cinema. Molts, però, van voler aprofitar la seva figura per fer polèmica política.

* Eric Rohmer ha acabat l'última pel·lícula del seu cicle de contes de les quatre estacions. **Conte d'automne** està interpretada per Béatrice Romand i per una actriu habitual en el cinema de Rohmer: Marie Rivière. Estrena a Olot: segur, segur que durant la propera temporada del Cine-club.

* Petit debat al voltant del cartell de l'última pel·lícula de Pedro Almodóvar, **Carne trémula**. Es tracta de dos cossos verticals, horitzontals? Potser de tres verticals o horitzontals? Són dues dones o tres o un home i una dona? Cal veure la pel·lícula per desxifrar l'enigma? A qui no li agradi gaire el cinema d'Almodóvar potser ara tindrà un motiu per anar-lo a veure.

* La programació cinematogràfica de TV3 els dilluns al vespre és el sùmmum del sense sentit. D'**Atmosfera 0** amb Sean Connery a **Sola i abandonada**, un drama familiar amb aspecte de telefilm, apocat i cursi. Bé, el títol ho diu tot.

* Lauren films inaugurarà el proper 5 de desembre a Girona un gran complex de multisales. S'han invertit més de 500 milions de pessetes, l'edifici tindrà una capacitat per a 2.400 espectadors i hi haurà 9 sales de projecció. Amb això, segur que el panorama de l'exhibició cinematogràfica gironina patirà una revolució (o gaudirà d'una revolució) de conseqüències difícils d'avaluar.

VEUS DISTANTS

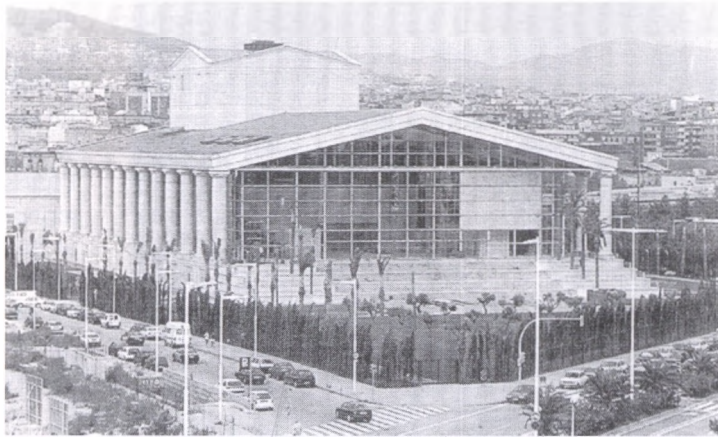
«- Necesito que me cuiden. Alguien que se ocupe de mí, que masajee mis músculos, que alise mis sábanas.

- Cásate.

- Lo necesito sólo para esta noche.

(William Hurt i Kathleen Turner a **FUEGO EN EL CUERPO** de Lawrence Kasdan, 1981)

"ORSAI"

Ja he dit més d'un cop que dirigir un país com qui presideix un club de futbol no pot ser bo, però l'empatx de pilota és tan gran i la influència d'aquest humil redactor del 440 tan petita, que els nostres inefables governants ens fan el mateix cas que quan passa un carro. Ara bé, tot sovint cauen en un escandalós fora de joc com en el cas del Teatre Nacional de Catalunya, i en alguns -de natural criticaires, malnascuts i xafabarrets- se'ns escapa el riure per sota el nas.

Posem en marxa la "mobiola" per estudiar aquesta llarga jugada que ha acabat, de moment, en "orsai" que és com dèiem al fora de joc abans que en J. M. Puyal ens parlés d'escomeses, bimbos i fer-se escàpols.

Fa uns quants anys la Sra. Ferrussola de Pujol era a París fent promoció internacional del "monyo català", i havent sopat, com que els francesos sopen tan aviat i fins a l'hora d'anar al llit no saps què fer, se li acut d'anar al teatre, això sí, sense pagar que el franc va molt car.

Dos homes de gavardina "Clousoniana": L'Eudald Solà -ripollenc traductor de Kavafis- i Max Canher -de qui no calen referències- escometen la delicada missió diplomàtica. Apel·lant als sentiments nacionals més pregons, concerten una entrevista amb Monsieur Flotats que ha fet fortuna a la Comédie tot i ser més català que el pa amb tomàquet.

Mitja hora més tard, en un bistro proper al teatre s'està gestant el futur del teatre català: a canvi de les tres entrades M. Flotats deixarà de ser "pensionnaire" de la Comédie-Française per convertir-se en el Rei del Mambo del Poliorama a la Rambla de Barcelona.

Passen els dies i el Molt Honorable Sr. Pujol, que ja veu que les tres entrades d'aquell noi de París li costaran un ull de la cara, es fa l'orni posant a la pràctica una de les frases fetes del breviarí convergent: "qui dia passa, any empeny".

Però noi, el noi no està disposat a esperar gaire i es marca un Cyrano més carrincló que els pastorets d'en Folch i Torres, el qual deixa epatè el matrimoni Pujol i la concurrència prenafètica. Acabada la funció, abans de desenganxar-se la nàpia ortopèdica, les càmeres de TV3 enxampen en Flotats reclamant al Sr. President el compliment del pacte de la Sra. Presidenta, que segueix en èxtasi.

Home de seny com és, el M. Honorable no pot faltar a la paraula donada encara que sigui per mèrit marital i decideix fer un cop de cap i rascar-se la butxaca. Treu la calculadora i suma: un teatre nou, una companyia estable, el sou de director-fundador, la promoció pertinent, l'IVA, l'IBI i l'IAE, tot plegat són quatre duros. Més o menys com l'Institut de la Mediterrània i el sou d'en Baltasar Porcel. Doncs endavant, no sortirem de pobres!

Per fer la barraqueta van a buscar el Sr. Bofill, que ha deixat París plagat de neo-atlants i neo-cariàtides, neo-columnes neo-jòniques, neo-frontis neo-partenònics i tots els altres neos possibles i impossibles, que segur que agradaran a en Flotats i fins i tot hi podrà parlar en francès en la intimitat.

El Rei del Mambo, mentretant, va de bollos amb el Cyrano per tot Catalunya deixant un regueró d'admiració per allà on passa - recordo que va arribar a Olot amb un cotxe negre i llarg com els dels toreros, amb llums blaves al sostre incloses - i repartint el glamour que va aprendre quan era "pensionnaire" a la terra d'en Voltaire.

I així van passant els dies, tota la professió està amb la mosca al nas però llevat d'en Boadella, en Joan de Segarra i quatre gats que mai no estan contents, ningú no diu res a l'espera que el cridin per fer algun paperet al Poliorama. El geni segueix creant espectacles majoritàriament d'autors estrangers, amb actors d'aquí - amb un que parli com en Pere Codonyant ja n'hi ha prou - i amb els calers de tots. El Sr. Bofill pre-

senta un pressupost de 2.000 milions i un neo-pressupost de 8.000 milions - polvoritzant el rècord de desfasament pressupostari que ostentava la piscina coberta del Club Natació Olot - i el matrimoni Pujol està content perquè a Madrid, en el Teatro Real, se'n gasten més de 20.000 de milions, gran estalvi si no fos que aquests també els paguem nosaltres.

Després d'una pre-estrena amb una obra d'un nord-americà "Àngels a Amèrica" que deixa uns quants culs destrossats per les cadires de "festa major" que omplen els tallers d'escenografia, arriba el gran dia. L'obra que obre el telé és "L'Àuca del Senyor Esteve" que, malgrat la musa inspiradora que guià Santiago Rosiñol, queda absolutament eclipsada per "L'Àuca del Sr. Flotats".

El "Geni del Mambo", director-fundador del Teatre Nacional de Catalunya se'n va a Catalunya Ràdio, "la ràdio Nacional de Catalunya" i al Diari Avui, "el diari Nacional de Catalunya" i pres d'una estranya ira envesteix contra el Conseller de Cultura de la Generalitat Nacional de Catalunya.

Diu que l'Honorable Conseller li ha dit coses molt lletges, que l'han traït i que això que li fan no és el que la Sra. Ferrussola li va dir que li farien -fins aquí té més raó que un Sant Lluís de França- però engegat, des de dalt de l'escenari, ens explica que la seva mare es diu Antonieta i que li ha dit: "fill meu, torna-te'n a París que aquesta gent et vol mal" i que al capdevall són "quatre gats baladriers que no compten per res".

El Conseller fa inventari de gats i s'hi sent inclòs - en Boadella, el Lliure, en Sagarra, i jo - i decideix destronar al rei de la Comédie, fins aquí podíem arribar, dir-li "gat baladrer que no compta per res".

Les reaccions són immediates, els del teatre comercial contents perquè ja es veuen actuant al TNC, els que preparaven el càsting per formar part de la companyia estable empenyats com mones, els que treballen per M. Flotats què voleu que diguin, els del Lliure veient-les venir, els independents constituint un club de fans del Conseller i en Boadella saltant d'un peu.

Fins aquí la llarga jugada. Cal ser tot un expert per veure-hi el fora de joc.

On és l'orsai?

Doncs bé, ni el Sr. Pujol, massa preocupat amb alts assumptes d'estat, ni la Sra. Ferrussola que encara espera veure si el nas del

Cyrano és postís o no, ni M. Flotats fill de l'Antonieta, ni el Conseller de Cultura, ni els gats baladrers, ni els nostres intel·lectuals ocupats en si s'han de posar multes als botiguers que no parlin català, s'han parat a pensar per què serveix un Teatre Públic, digueu-li Nacional, Comarcal o Municipal. Cap d'ells no s'ha assabentat que a Catalunya es fa força més teatre que a Barcelona, que als "teatres de comarques" a més de poder-hi fer quatre bolos pels pagesos, també hi ha companyies que treballen tant o més

seriosament que moltes de la capital, que s'intenten fer aules de teatre, que es fan tallers de dansa, que es promou el teatre a les escoles, s'organitzen festivals de música i de teatre, es creen associacions d'espectadors i que no tot s'acaba amb els Pastorets d'Olot i la Passió d'Esparreguera.

En el debat que "L'Auca del Sr. Flotats" va originar al Parlament de Catalunya, l'Ignasi Riera, clarivident com de costum, atribuïa la responsabilitat única de l'afer al Sr. Pujol i descarregava de culpa al

Conseller i a tots els que l'han precedit ja que, segons aquest parlamentari, els consellers "l'han vista passar" i prou. No és estrany, doncs que, en plena celebració del Fòrum de Teatre, l'Honorable Conseller Sr. Pujals visités Olot i, tot i tenint el Director General de Teatre ocupant plaça a la llotja del Principal, quedés perplex davant la pregunta de Ràdio Olot:

- Conseller, què en pensa de l'èxit de públic del Fòrum?
- Del Fòrum de què?...

 Pep Fargas

DARIO, DARIO, FAN PAL CULO

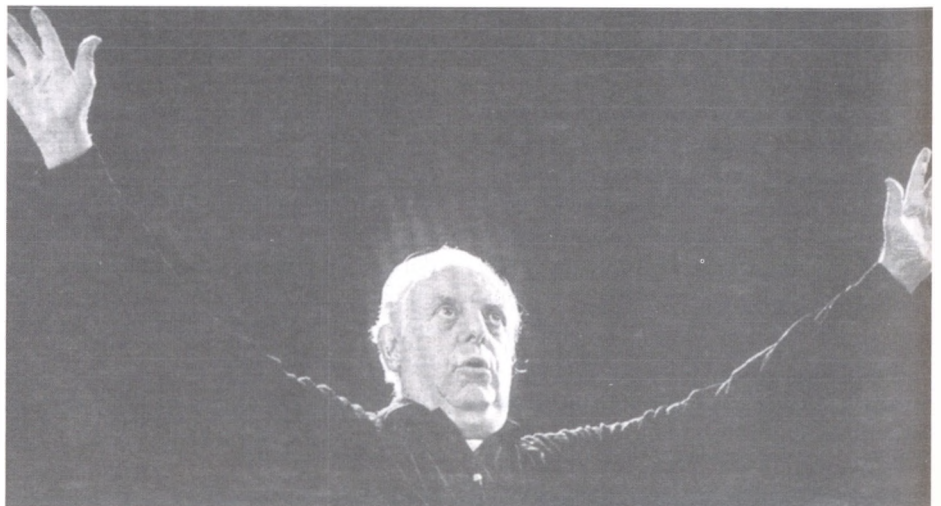
C'è un miracolo! Aquí hi ha la mà de Déu o del diable, perquè no és normal que et regalin 145 milions per dir el nom del porc, als porc naturalment, i tenir el mèrit de ser un dels pocs que no s'ha baixat els

pantalons davant de ses eminències. Dario Fo és d'una integritat humana que fa mal. I li han donat, sí semyors, li acaben de concedir el Premi Nobel de Literatura, a un còmic, no pas al gran actor clàssic que es reconforta deíficat davant la noble concurrència, al còmic pelat, compromès fins al moll de l'os amb una causa que gairebé tothom ha bandejat del mapa del teatre; la causa dels perdedors, de la púrria, d'aquells que abans en dèiem els pàries de la terra.

Fo és el cavall de batalla de totes les guerres que encara avui es lliuren als escenaris: la lluita de classes (tan vigent com sempre, segons ell), la dignitat hu-

mana, la igualtat de gènere, el dret a ser simplement lliures. Quan algú vol revoltar-se damunt d'un escenari contra qualsevol injustícia, estira un Fo del prestatge. Amb ell, pots estar segur de fer diana, és un corc, un murri intel·ligent, té un nas extraordinari per al teatre. Recordar Fo, i la seva Franca, pot ser la manera

de redimir el teatre, un teatre, el d'aquí, que s'ha prostituït, s'ha venut als encants esteticistes del teatre europeu. Dario Fo és la cara oposada d'en Flotats, el vaixell insígnia del Teatre Nacional. Deu ser per això que el país, el nostre, va com va.

CUBOIDE

Cia. Carmel i Trombó

Direcció: Pep Mora

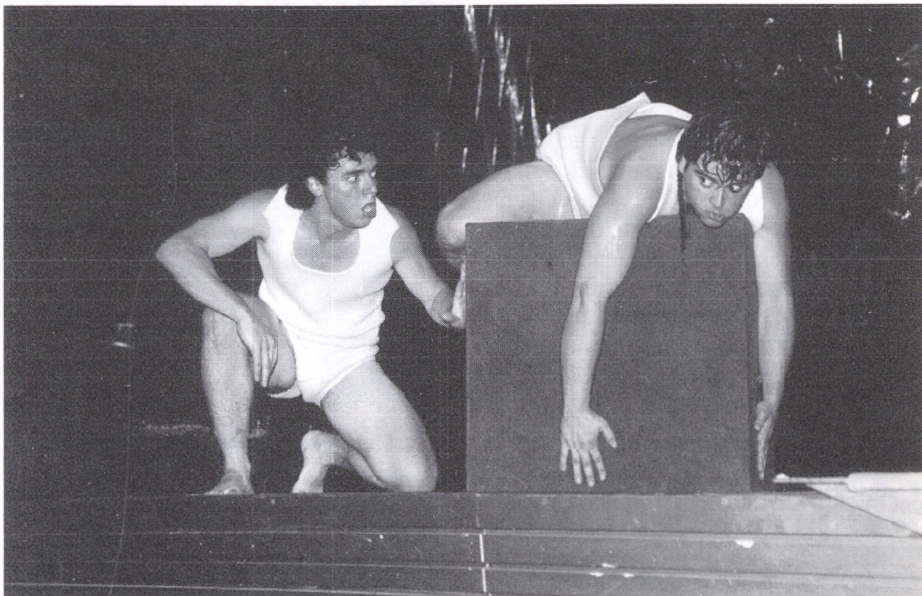
Actors: Rafel Sánchez

i Jordi Toronell

Llum i so: Carles

Escoda

Música: Albert Miquel

No sé si la compaginació de la revista, o el costum atzarós del lector, farà llegir aquesta crítica abans o després de l'article del TNC, però vet ací una mostra més del que es pot fer, des de comarques, des de la perifèria, des de l'oblit, des del no res. Una obra més que digne, divertida, molt treballada, fins i tot ben acabada, tenint en compte els recursos disponibles, a la qual li costarà Deu i ajut trobar un circuit on poder-la rodar.

Carmel i Trombó, és una companyia, bàsicament d'animació o de pallasos, nascuda a Olot per obra i gràcia de la voluntat i tossuderia dels seus components, autèntics "currantes" de l'escena - recordo en Turu i en Rafel, fa temps, tan permanents com els arbres als Prats de la Mandra, recollint una i altre vegada les pilotes de terra fins que els sortien els malabars - que amb aquesta obra intenta el salt cap a l'espectacle visual per a tots els públics.

La direcció d'en Pep Mora - un altre dels actors exiliat a comarques - resulta una bona garantia per no estavellar-se en el salt. Especialment encertats els traspassos subtils entre escenes, el ritme general de l'obra i l'aire tendre i poètic d'alguns gags. També mereix un notable alt l'experimentació que, director i actors, han fet de l'espai escènic i dels elements escenogràfics que són els generadors bàsics de l'espectacle.

L'interpretació és una autèntica olimpíada - en Turu s'ha aprimat i ara sabem perquè - Els dos actors es mouen còmodes en un espai que coneixen bé i treuen un bon

partit a la tècnica del clown que ja han utilitzat en anteriors espectacles.

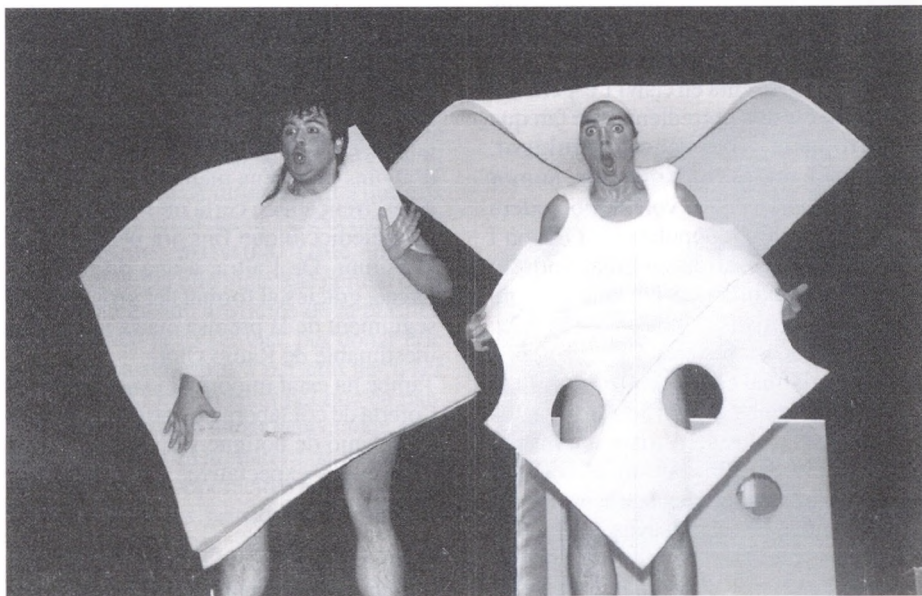
Només hi ha dos aspectes en que el Cuboide, al meu entendre, hauria de millorar: la duració excessiva d'alguns gags, defecte comprensiu en les obres de creació pròpia en las quals és fàcil engrescar-se amb els descobriments i l'utilització dels sons que resulten massa repetitius, llevat de l'ultima escena en la que desfermen una gamma més àmplia.

També seria desitjable, per més escenes que la primera, l'acompanyament musical de l'Albert Miquel, un músic sempre disposat a l'experimentació, que es diverteix i diverteix al públic amb les seves creacions.

En fi, el públic força nombrós que omplia el teatre la nit de l'estrena va sortir content i convençut d'aquest Cuboide. Ara només falta que els que remenen les cireres del teatre a Catalunya, ocupats en fer i desfer el TNC, el CDG i la TV se'n assabentin.

Ei, som aquí!

Pep Fargas

LA MESURA DE L'ÈXIT

Trobar-se amb gent de condició diversa, o adversa i reticent fins i tot, diferent de la que tradicionalment ha fet costat al Fòrum, que ens felicita i ens comenta la bona acollida que ha tingut l'edició d'aquest any, se'ns fa estrany. No puc negar que

ens dóna una gran satisfacció i que també ens amara d'un cert temor, indescriptible però real, perquè som, volem ser, conscients del perill que comporta.

L'adulació no és un bon company de viatge. Tot i així, i és lògic, tothom va a l'encalç d'un bon resultat. Nosaltres no som pas l'excepció, però seria una llàstima deixar-nos endur per la necessitat d'agradar tan sols, acomodant el Fòrum al gust indefinit i capriciosos de la gent. Generalment, aquesta mena de contubernis t'acaben rebotint a la cara.

Jo diria que no hem fet res de més ni de menys que altres anys, en canvi, per un rar malabarisme, és evident que hi ha hagut sintonia, que s'ha vist i s'ha viscut amb força més intensitat que altres vegades.

El preu no pot ser l'obligació de programar "màgics andreus", perquè al capdavall tots hi sortiríem perdent, ni rebaixar plantejaments, ni témer el fantasma de la controvèrsia. He notat la por de molestar, un zel extrem per evitar la confrontació. Això és perillós, perquè tot i no buscant-la per sistema, la confrontació és inherent a tota cosa viva. No s'hi val a donar peixet, ens traïríem a nosaltres mateixos i pervertiríem justament allò que configura l'essència del teatre. Peter Brook ens alertava del teatre mort, aquell teatre que tant es prodiga avui, que només busca la compassió i l'acomentament.

Leo Bassi representa en canvi l'esperit del Fòrum: té els tres ingredients que fan que una proposta sigui alhora refulgent, revulsiva i reflexiva. Brillantor, humor càustic i missatge. No volem, no podem donar carnassa al "populatxo". Fins on i mentre sigui possible ens mantindrem fidels a la màxima que diu que el fi no justifica els mitjans.

Una oferta global com la nostra sempre té esclertes, algunes fetes a consciència, és a dir, amb dubtes, d'altres, com la programació de "Oh, Déu meu" o la del Màgic Andreu, perquè acaben sent un fiasco. D'entrada, ens encaixaven en el tema, però han resultat tan insulses que probablement no les hauríem d'haver programat. El saldo final, però, és bo. No

podem jutjar un Fòrum per un espectacle, sinó pel conjunt de la programació i cal acceptar que el nivell d'Icària, Fura, Yang Pheng Puppet, Albedo, Galiano 108, Pim,Pam, Pum,Foc-Zotal, Nostromo i, sobretot, Leo Bassi, ha estat molt alt.

Hem constatat l'encert i la productivitat d'incloure propostes que surten d'Olot mateix, com Icària, la nit bruixa o l'invent extraordinari del combinat Pim, Pam, Pum, Foc i Zotal teatre. Totes tres, no solament han tingut una gran acceptació per part del públic, sinó que han estat molt ben resoltes, tant que volem incorporar Pim,Pam, Pum, Foc com un plat imprescindible de la nostra programació anual.

Bona part de l'èxit d'aquest Fòrum es deu a dos factors de naturalesa diferent: d'una banda, a una més clara disposició del consistori municipal que s'ha traduït també en una presència més explícita d'alguns dels seus membres en diversos actes, trencant en certa mesura l'estigma de maledicció que fins ara pesava sobre el Fòrum. De l'altra, a una difusió més eficaç, gràcies al format del programa, al seguiment de la premsa diària i al suport inestimable de Ràdio Olot.

També ha estat important i simptomàtica l'oferta de col.laboració que ens ha arribat de la Unió de botiguers d'Olot, que obre molt bones expectatives de cara a l'any vinent.

Malgrat els avenços i la consideració que sembla haver assolit el Fòrum d'aquest any, no vull deixar de constatar que la

precarietat de recursos en què ens hem de moure, justament ara que comença a ser acceptat i conegut, podria arribar a fer inviable l'invent. No hem d'oblidar que la Fira de Tàrraga, tot i no pagar caixets a la major part de les companyies participants, té un pressupost de 75 milions de pessetes. El risc que hem de córrer des de l'organització, considerant l'augment gradual del repte que suposa cada nova edició, ens col.loca en una posició empipadora, per no dir impossible, ja que és molt difícil aconseguir un bon rendiment amb tants pocs diners. Sempre he dit que tenim un pressupost incòmode i que per poder afrontar amb garanties l'organització d'aquest festival, l'hauríem de poder doblar. No és un caprici ni fruit de la inèrcia que fa que tohom demani sempre més, ve de la necessitat real, de la coherència de qui proclama reequilibrar també culturalment el territori, de la consciència de no poder fer funcionar una màquina permanentment sobreaccelerada. Tothom sap que forçant la màquina corre el perill de fer-la malbé

Factoria de portes obertes

El nou format de Factoria de les Arts ha tingut com era lògic defensors i detractors i, pel que fa a l'organització, avantatges i inconvenients.

Hi ha qui ha enyorat la màgia inherent als espais decadents i abandonats, hi ha qui es lamenta de no haver treballat en un mateix espai perquè valorava sobretot la interconnexió amb altres artistes. Algunes persones ens han retret el que ells interpreten com una selecció encoberta motivada pel fet d'haver hagut de presentar prèviament un projecte. D'altres consideren que hi ha implícita una categorització jeràrquica que ha comportat una discriminació de facto. Hi ha també, però, qui ha sabut trobar l'encant de la descoberta del nucli antic, plànol en mà, o qui ha considerat excessivament tova la selecció.

Nosaltres estem moderadament satisfets dels resultats. A partir d'aquest any una obra quedarà com a patrimoni de la ciutat. La proposta interactiva d'en Lluís Carbonell ha donat un magnífic resultat. L'ambient que en alguns moments s'ha aconseguit al pati de l'hospici ens ha omplert de satisfacció.

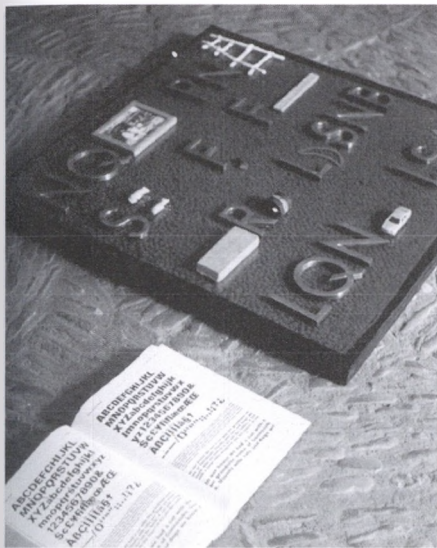
Considerant la magnitud d'aquest esdeveniment cultural (21 representacions, un debat, 4 accions i 21 instal.lacions), és normal que sempre hi hagi algú que surti escaldat. La nostra intenció és acollir tota proposta mínimament elaborada, ens

limitem a crear el marc i a fixar unes mínimes regles del joc. Si algú s'ha sentit exclòs, és una llàstima.

Una perspectiva engrescadora Enardits pels resultats, malgrat l'interès d'alguns suggeriments temàtics que ens han arribat, hem decidit tirar endavant una tetralogia pel tombant de mil.leni que tindrà com a referent la natura a partir dels quatre elements: la terra, com a expressió del present, i d'una necessària energia renovadora, el foc, com a símbol de purificació, l'aigua, com a expressió de vida i l'aire com a signe d'esperança i de projecció cap al futur.

Xavier Ruscalleda

Director del Fòrum de Teatre 97

LEO BASSI

Elegant, simpàtic, elèctric, agressiu, provocador, verdulaire, incendiari, perillós, instintiu, malabar, patètic, graciós, hipnotitzador, fraudulent, intuïtiu, faquir, rapsoda, sorprenent, escèptic, brillant...ocult

97/13 EL FÒRUM DE L'ÈXIT 97/13 EL FÒRUM DOMESTICAT?

...i després del caos el Fòrum creà l'ocult, i es produí l'èxit.

Quin podria ser el millor resum de l'edició d'enguany? Amb quins termes resumiríem el que ha succeït durant quatre dies? La percepció sembla que generalitzada és de el que el Fòrum (per fi?) ha arrelat, i que el públic ha respost a les propostes plàstiques i teatrals que els Ruscalleda, Fargas, Busquets i companyia ens proposen amb una envejable constància i tossuderia any rera any. Així el mot escaient per definir la tretzena edició podria molt ben ser el d'«èxit».

...i després del caos el Fòrum creà l'ocult, i es produí la domesticació.

¿Com explicar les prop de dues-centes persones a l'espectacle del mag Andreu i l'acaparador èxit de públic de Leo Bassi la mateixa nit? ¿Quin trajecte uneix la Factoria de les Arts de la Cooperació i la Granja i la FACTORIA del carrer de Sant Rafel-Firal-Plaça del Carme? ¿Què ha guanyat i que ha perdut el Fòrum en tan curt espai geogràfic recorregut, però amb tan ampli trajecte conceptual? És sols una qüestió d'ubicació o és quelcom més?

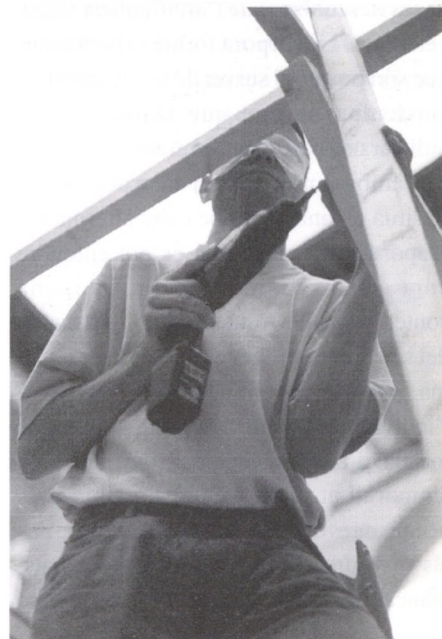
Deien els «situacionistes» dels cinquanta i seixanta que el recorregut físic que un traça en una ciutat és per damunt de tot un recorregut sentimental, un recorregut viscut amb els sentits i que, per tant, dimensiona més enllà de l'estructura urbanística o el que un percep. I és aquesta percepció -no contenida forçosament pels límits de la logística matemàtica binària i angular com es conceben les ciutats actuals- la que esdevé subjecte de creació i de revolta. La circularitat i el moviment (el no-itinerari del vagarejar, del recórrer sentint la ciutat, estableix paràmetres no estables i no pre-programables) defineixen la mutabilitat de l'art, el seu no-estàtic, la transgressió i el principi mateix de la creació artística. A diferència del que ells anomenen la «societat de l'espectacle», la transgressió artística (que no la transgressió per ella mateixa) permet desfigurar el consum artificiosos de la plàstica de l'art creat per a ser vist, per donar lloc a l'art per a ser mirat, i per tant per a ser interioritzat i transformat pel que en participa d'ell no com a mer espectador, sinó com a subjecte en sí mateix de la creació artística. A la Cooperació o a la Granja, el Discurs sobre les passions de l'amor de Guy Debord o les estructures lúdico-constructives de l'urbanista Constant Nieuwenhuys i les seves Exploracions de l'espai haurien format part de la poètica

urbana d'en Marcel Dalmau o la Isabel Banal sota els enormes cul i vagina d'en Coderch i en Font.

Possiblement la clandestinitat d'en Pep Sau, i la seva ubicació i ús de l'espai, podria compartir la cartografia mental d'en Debord, però la resta del vagarejar pels carrers cèntrics de la ciutat poques emocions més oferien. Del minimalisme de l'Alex Nogué o del buit dimensionat per l'Anna Manel.la al cancell dels Marquesos de Vallgornera - al igual que la resta d'accions en els «cancells»- en resta la imatge plàstica, ben elaborada, ben resolta, però resguarda de l'emoció que hom sentia en edicions anteriors. Entre l'angoixa industrial i la seva poètica del muntatge de fa dos edicions de l'Anna Manel.la, o el muntatge de l'edició anterior a la Granja d'en Marcel Dalmau, i les propostes actuals, un es quedaria amb el que el passat li va oferir, però és aquesta decisió que cadascú pot mesurar en funció del que vulgui.

La societat de l'espectacle que tant refutava la Internacional Situacionista, vint anys més tard permet integrar-ho tot i convertir l'ocupació de l'espai en un espectacle més, on la domesticació pot donar pas a l'èxit; i on el desig de transgredir d'algunes de les propostes que s'han pogut «contemplar», s'integren massa fàcilment en allò mateix que volen transgredir, perdent radicalitat el llenguatge per guanyar quotidianitat, i per tant condemnat a perdre emoció.

Joan Serra Capallera

TRES VISIONS DE LA REALITAT

Jean-Paul Ameline, conservador del Centre Georges Pompidou i comissari general de l'exposició Face a l'histoire, afirmava recentment que l'art concernit per la història contemporània no es podia reduir de manera simplista a determinades manifestacions derivades del realisme social, sinó que travessava tots els corrents artístics del segle XX, i que aquesta relació portava l'artista, a través de les seves obres, a plantejar qüestions essencials sobre el seu temps.

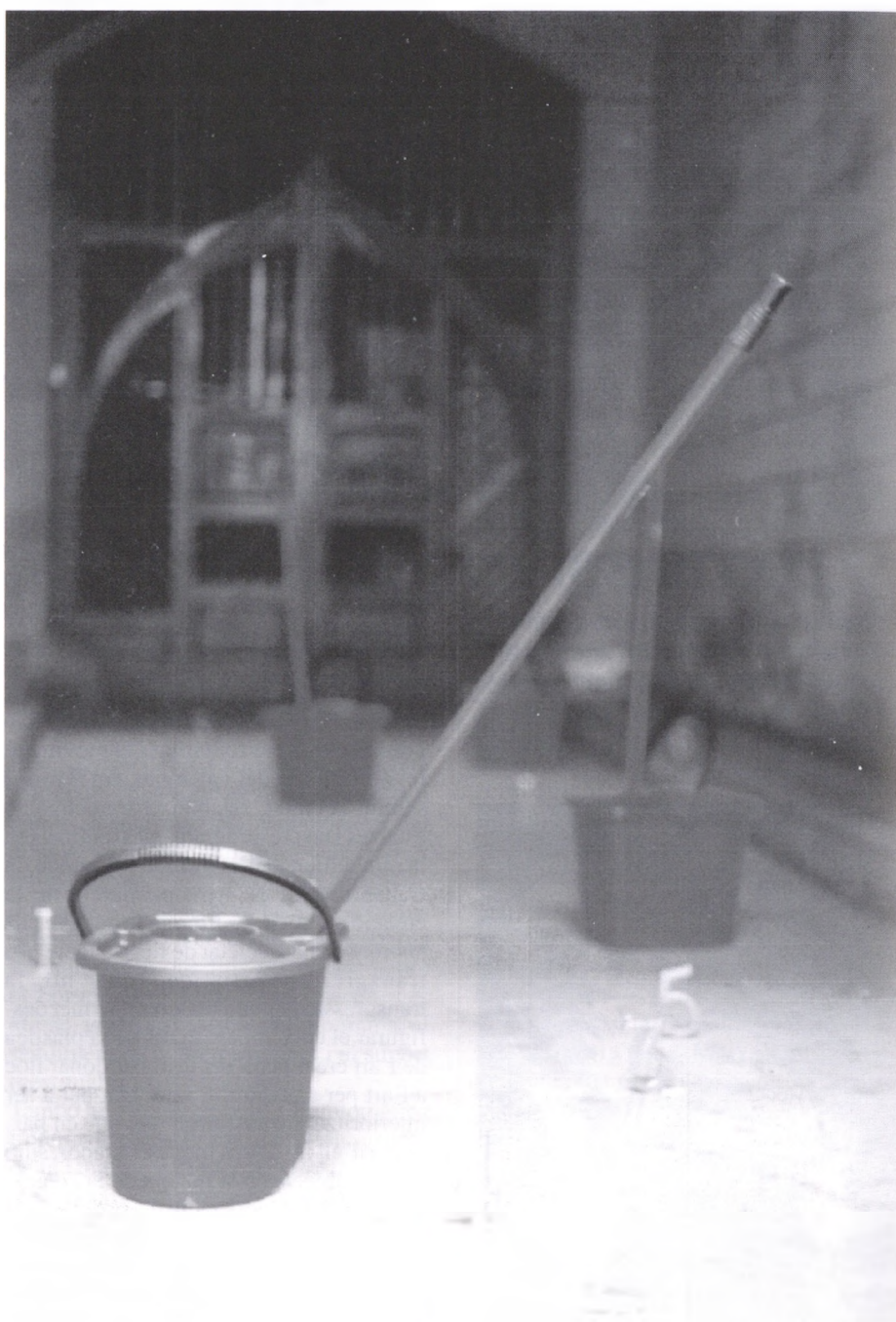
La reflexió de l'estudiós francès m'ha vingut al cap després d'haver vist en les darreres setmanes l'obra de tres autors plàstics vinculats a Olot que, des de plantejaments estètics i punts de vista molt diferents, inclouen nombrosos elements que interpel·len, directament o indirecta, determinats aspectes de la nostra realitat històrica. En concret, em refereixo a Anna Manel·la, que ha exposat a Espais i a la galeria d'art Sant Lluc, Ramon Planes, a la Cooperació fabril, i Marcel Dalmau, al Museu d'Art de Girona.

L'obra dels dos primers, tot i l'aparença més tradicional, en el terreny tècnic i lingüístic, fa patent un coneixement sòlid de les descobertes de l'art d'aquest segle, i en recull i incorpora formes i conceptes que són posats al servei de la seva poètica particular, mentre que Dalmau, tot i utilitzar una pluralitat de referents, que van de l'àmbit polític a l'artístic o al religiós, se situa en una opció de caire alternatiu. L'aportació de manel·la es pot entendre com una visió de la persona contemporània. Aquest adjectiu, a banda del seu contingut general, era usat en forma nominal per Gramsci per referir-se a l'individu desposseït, és a dir, aquell que mancat d'altres atributs és reduït a la mera temporalitat. Una lectura possible dels personatges de Manel·la és aquella que ens els fa veure com a subjectes desarmats, mancats de l'alè i la capacitat d'acció que

dóna la utopia, closos en la seva individualitat, aclaparats per una realitat que els depassa i davant la qual no sembla factible la lluita, ni la revolta.

James Nolan deia, no fa gaire, que el veritable enemic dels joves en atur és un futur impossible. No és casual que els personatges representats per Manel·la responguin en bona part a aquest retrat

generacional. En aquest sentit, val la pena recordar les inquietuds socials que manifestava l'autora en la instal·lació "El cor", presentada arran del Fòrum de Teatre de l'any 1994. Les parets encorstonades i l'entorn ruïnós que contextualitzen les seves figures en les fotografies del catàleg corresponent a la seva última mostra a Olot, una mena de prolongació del sentit

Instal·lació de Marcel Dalmau a Can Pujadó

connotat en les qualitats texturals de les escultures, reforcen la idea de postració i de derrota en un univers desballestat i sota l'imperi de la unipolaritat.

Els quadres de Planes es relacionen amb les obres de Manel.la en aquest aspecte relatiu a la devastació. La mateixa manera que té el pintor d'aplicar el pigment damunt la tela, suggereix la fragmentació i la desfeta d'allò representat. En la seva obra s'evidencia la destrucció, i s'hi fa present el desmantellament d'edificacions i productes emblemàtics de la societat industrial. Però la seva mirada, més que indagar causes i raons, té a veure amb la de certs autors decadentistes que buscaven la bellesa en determinades manifestacions vinculades a la idea de la mort.

L'obra de Planes també em fa pensar en la de Vayreda en el sentit que un i altre reflecteixen la crisi d'un món. En efecte, l'artista paisatgista, tot i defensar el vessant tècnic del progrés, usava l'entorn natural per expressar una nostàlgia cap a un model de societat, falsament harmònic, que la modernitat qüestionava d'arrel. Era, de fet, una forma de sublimar estèticament les contradiccions derivades del procés d'industrialització, fins al punt que per celebrar la inauguració d'una nova via fèrria, signe de progrés, s'havia arribat a organitzar una exposició de pintures bucòliques de temàtica rural.

Pintura d'en Planes

Una operació compensatòria semblant es dona en la mostra de Planes, que ha estat patrocinada per una immobiliària que en els darrers temps ha subvencionat altres iniciatives culturals d'interès. L'empresa en qüestió és una important constructora d'oficines, locals i habitatges d'alt standing, destinats bàsicament als sectors ascendents de la mal anomenada societat postindustrial, i que, seguint Ernst Mandel i Fredric Jameson, caldria denominar de capitalisme tardà o multinacional, en tant que aquesta etapa és la més pura de les tres fases de desenvolupament que caracteritzen aquest mode de producció. Uns sectors emergents, dèiem, que apareixen vinculats a l'economia de serveis i a la nova societat de la informació.

Finalment, Marcel Dalmau, que ha tingut cura del disseny dels catàlegs de les exposicions anteriors, en la seva instal·lació utilitza explícitament un referent històric, el quadre Martiri de Sant Feliu a l'eculi, de Joan de Borgunya, datat el 1526, com a pretext per obrir la reflexió sobre els mecanismes de dominació subjacents en les representacions i imatges fetes a l'empara del poder. En aquest marc conceptual, Dalmau suggereix diversos paral·lelismes entre el món premodern i la contemporaneïtat, des de la funció adoctrinadora dels antics

Exposició d'Anna Manel.la a Espais

retalles i els moderns mitjans de comunicació de masses, la persistent instrumentalització ideològica de la realitat a mans de l'ordre constituït, o, en fi, l'exercici crònic, plenament naturalitzat, de la violència institucionalitzada.

A diferència dels dos autors anteriors, que mostren un captivament més contemplatiu, la proposta d'en Dalmau s'insereix amb claredat en una perspectiva de canvi, amb voluntat de denúncia i transformació de les hegemònies socials i polítiques existents.

En resum, doncs, tres aportacions interessants que, des d'un cert nihilisme en el cas de Manel.la, des d'una actitud estetitzadora en el cas de Planes, o des d'una intenció d'anàlisi i crítica en el cas de Dalmau, ens ofereixen miradors privilegiats des d'on entendre més i millor la realitat contemporània.

Narcís Selles

EL FESTIVAL INTERNACIONAL DE LES PRESES

El Festival de Les Preses creix any rera any

Del 21 al 24 d'agost es va celebrar a Les Preses una nova edició del Festival Internacional de Música i Dansa que organitza l'Esbart Dansaire Marboleny. Els assistents, els organitzadors i les institucions han valorat aquesta quinzena edició com tot un èxit. Aquest era el primer any que la gent del Marboleny s'atrevia a programar 4 dies consecutius i plens d'activitats.

Obertura per a en Fonso de Lliurona

El dijous van començar els actes públics del Festival amb la presentació del llibre dedicat a en "Fonso de Lliurona", l'entranyable acordionista sense solfa de l'Alta Garrotxa, fill adoptiu de Les Preses que ens va deixar a principis d'any. Fou un acte molt emotiu i seguit per molta gent, celebrat al Saló de Sessions de l'Ajuntament, on es van aplegar un gran nombre d'autoritats, entre les quals cal destacar l'Antoni Dalmau, president de la comissió de cultura del Parlament de Catalunya, la presidenta del Consell Comarcal, el ponent de cultura de la

Diputació (futur cap dels serveis de cultura de la Generalitat a Girona)...en principi això no hauria de voler dir res, però està ben clar que si els polítics s'hi aboquen d'aquesta manera és que hi veuen un pròsper futur. El mateix dijous la Plaça Major de Les Preses es va omplir de gent, més de la que les expectatives més optimistes de l'organització havien fet pensar, per assistir al concert de músics sense solfa i d'un ball de música tradicional. El divendres fou un dia dedicat als grups de dansa més joves, provinents d'arreu de Catalunya i d'Andalusia. Durant tot el dia s'organitzaren tallers, intercanvi de danses, jocs...i a la nit, els més menuts omplien el Centre Cultural de Les Preses fins al punt d'haver de tancar les portes i no deixar que hi entrés ningú més.

El dissabte, continua sent el dia gran del Festival de Les Preses, és el dia dels grups de dansa majors, dels més grans i més internacionals. Aquest any grups de Israel, Rússia, Argentina,

Extremadura i Catalunya van fer gaudir les més de 2000 persones que es van aplegar per veure'ls ballar. Però qui realment va arrasar va ser el grup Rus, "Les joventuts del Kaguestan del Càucàs" que ja en la seva primera intervenció, plena de salts, acrobàcia, exotisme, energia i força masculina i sensibilitat i bellesa femenina, es van posar el públic a la butxaca. Cal remarcar, però que tot i que els grups van demostrar la seva gran qualitat artística, fins i tot l'amfitrió, l'Esbart Marboleny hi va haver problemes tècnics amb l'equip d'il·luminació que deixava a les fosques els dansaires en els moments més culminants. Confiam que es resolguin aquests problemes en properes edicions. L'acte, com ja ve essent tradicional, es va clausurar amb un petit castell de focs artificials.

El diumenge és el dia que els grups assisteixen a la missa, i on canten pel patró de Les Preses i ofereixen una petita mostra del seu art a la Plaça Major, és un dia que es desenvolupa "en família" però està carregat de sentiment perquè és el dia en què els grups ballen per al poble i la gent que els ha acollit durant el festival. El acabar-se el Festival el director d'aquesta edició, Carles Cabanyes, va declarar que si se li encomanava la direcció del Festival de l'any vinent no dubtaria en repetir els quatre dies de programació i que faria que al Festival hi participessin més grups, declaracions provocades per l'eufòria que es va viure durant aquests quatre intensos dies a Les Preses.

Un Festival únic

Cal dir que aquest Festival és l'únic d'aquestes característiques que se celebra a les comarques gironines i segurament de tot Catalunya. Què vol dir això, d'únic? Doncs que no encaixa en cap dels models dels altres festivals de dansa folklòrica que hi ha a Catalunya. En primer lloc, cal remarcar que la responsabilitat de tota l'organització recau en el membre de l'Esbart Dansaire Marboleny, una entitat sense ànim de lucre que té més de 120 dansaires inscrits, provinents de tota la Garrotxa. Treballen tot l'any, aprofitant el seu temps lliure i sense esperar cap remuneració econòmica, fent totes les feines imaginables i inimaginables per tal que tot estigui a punt i el festival surti rodó. Un dels dansaires ens explicava que ho preparen tot amb tanta il·lusió perquè com que ells també viatgen molt, saben que dels

llocs on hi ha una bona organització i han estat ben atesos, s'emporten un molt més bon record i tenen ganes de tornar-hi. És per això que volen que els grups estrangers s'emportin una bona impressió de la Garrotxa. Tots acaben involucrant la família, amics i coneguts en l'organització. Tothom hi col·labora en funció de les seves possibilitats, hi ha feina per tots: des de fer de guies a muntar l'escenari, recórrer els pobles de la comarca buscant cadires, fent de cuiners o cambres, dissenyant els trofeus, fent contactes internacionals, repartint publicitat, decorant els espais, buscant gent que vulgui acollir persones a casa seva, etc. I això amb la particularitat que tots els responsables i membres de l'entitat són molt joves i que tot i comptant amb el recolzament dels pares, la darrera paraula és a les seves mans. En aquestes alçades ja no es pot parlar de consolidació. Durant aquests 15 anys han demostrat que no només és un festival consolidat sinó que cada any va guanyant adeptes arreu de Catalunya. Està clar que l'Esbart Marboleny, tot i tenir la seu en un poble tan petit, té un pes important dins la cultura popular i tradicional de casa nostra, fins al punt de ser una de les entitats més respectades i seguides amb atenció de tot el país.

Redacció

CAL AIX

SANT LLUC SEMPRE FA MIRACLES

Una nova Fira s'acaba de tancar amb un balanç si més no desconcertant. Des de l'organització l'èxit ha estat aclaparador. Segons Jaume Tané, antic responsable del Certamen, un fracàs total. Un titular del Punt esbombava el rècord històric de visitants, 40.000, deu mil més que en l'edició del 96. Els números no quadren. 21.000 entrades venudes, 3000 subscriptors del PUNT. Es van donar efectivament 16.000 invitacions? La xifra és

desproporcionada i fa de mal pensar. Si fos veritat, fins els que van pagar es podrien sentir molestos i estafats.

La iniciativa de l'organització de fer una enquesta entre els usuaris és bona, sempre que es faci amb un mínim rigor. Des d'aquesta redacció hem pogut saber que davant les crítiques d'uns quants expositors, van acabar desistint de fer preguntes. Sembla que el sector del bestiar no estava gaire content. Alguns del sector de gastronomia també es queixaven de la proximitat d'un i altre sector. En el vessant del motor, són significatives les absències de Toyota, Fiat, Renault i altres. Des d'aquesta revista ens preguntem si no serà que l'optimisme dels organitzadors no és una simple maniobra per amagar el fracàs d'una fira que l'any passat, segons ells, ja havia tocat sostre? En tot cas, la manca de rigor en les enquestes i l'inflació de visitants no és pas un bon exemple de gestió ni de capacitat política per enfortir i reorientar una fira que fa anys que navega sense rumb.

[ART]

MARIA PERELLÓ A LA SALA VAYREDA

Juntament amb l'obra presentada per Ramon Planes, l'exposició de la Maria Perelló a la Sala Vayreda ha estat del poc d'interessant que aquest setembre hem pogut veure a les galeries d'art locals.

Exposició de petit format, la insinuació i l'elegància de les composicions conjuga classicisme i estètica de disseny, a la recerca d'un resultat final equilibrat, elegant i plausible. D'una poètica pretensament elegant i notacionalment no dissonant, les petites peces de la Maria es mouen entre la solitud estàtica en les imatges de platja i mar, atenuada per breus notes de color que creen una sensació de contrast, i les composicions de moviment de les obres en les que es retrata una instantània de joc entre nens, i que es concreta en les escenes hípiques on moviment i estaticisme es conjuguen en una mateixa peça. Elegància formal que troba la seva resposta en la tenebricitat i el contrast en l'ús del color i en la pinzellada, breu i escassa de matèria.

 j.s.c.

El dia 3 d'octubre es presentava a l'Ajuntament d'Olot un butlletí d'informació cultural editat conjuntament per l'Arxiu Històric Comarcal, el Museu, la Biblioteca i el Teatre Principal.

Segons explicà Anna Plana, regidora de cultura, aquests butlletí respon a la constant preocupació de l'IMPC per fer arribar puntualment la informació al ciutadà i també per interrelacionar els usuaris d'aquests quatre serveis culturals.

La iniciativa fou dels quatre directors d'aquests equipaments municipals que, prèviament, ja n'havien

el plafó

estudiat la viabilitat econòmica i duien el projecte molt ben treballat.

El Butlletí, que porta el nom de "El Plafó", s'articula al voltant de tres eixos: la informació d'activitats, la memòria, en el sentit de record i d'estímul, i l'opinió, que té el seu propi espai a la portada. Té 12 pàgines, en format DINA4.

El disseny i la maquetació són a càrrec de l'equip de dis-

senyadors Magda & Vallbona. Té una factura clàssica, que facilita l'ordenació del material, però té el perill de quedar encarcerat. La pràctica absència d'imatges pot donar la sensació d'estar veient sempre el mateix número.

La iniciativa deu ser fruit del progressiu acostament dels responsables dels quatre equipaments culturals (Hi faltaria, potser, l'Escola Municipal de Música?) propulsat

pel propi IMPC per tal, entre altres raons, de racionalitzar i coordinar l'oferta d'activitats que generen.

Queda el dubte de si és un luxe innecessari o de si serà efectivament una eina de dinamització i de creació de nous públics. En tot cas, seria una llàstima que aquesta publicació significués la jubilació definitiva de la revista VITRINA, que irregularment ha anat editant el Museu Comarcal.

L'Antoni Mayans coordina la redacció, cosa que assegura la serietat, el rigor i la puntualitat del Butlletí. Benvinguts al desert!

NATIVIDAD

Un barquer ofereix la seva barca en el moment oportú :

-»Una vueltecita por el lago por 60 quetzales; si quieren les llevo a un restaurante típico en la orillita en el que pega la brisa, lejos de esta bulla. Les espero tranquilamente a que coman y después, a no más tardar, vamos al Petencito en donde podrán ver los jaguares, los pumas, los cocodrilos y las guacamayas. Si quieren por 20 quetzales más podemos ir al mirador en donde observaran, tras aquella colina, toda la extensión del lago y los pueblos de San Andrés y San José».

La proposta és engrescadora; de fet, tot el que sigui fugir dels trenta-set a l'ombra, ho és. Després d'atracar entrem al restaurant per darrera, travessant un estret corriol entre dos edificis. Un taulell resclosit, una màquina de Coca-Cola, dues cadires de plàstic i un pòster florit precedeixen una passera que salva un viot d'aigües estancades i que ens porta al menjador, un palafit fet de fusta, cobert amb feixos de fulles de palmera seques i que, paraula de barquer, estava efectivament beneït per la brisa marina. El que s'imposava era una mojarra - peix típic d'aigua dolça que serveixen tan fregit que fins i tot les espines pots carrisquejar - acompanyada d'uns «nachitos» untats amb salsa de guacamole i la inevitable Coca-Cola per raó de la diarrea -vaja... la «venganza de Moctezuma» com l'anomenen els autòctons - que patim la majoria de guiris.

En acabar, va venir Natividad, la cuinera, la que fregia les «mojarras» al costat del viot d'aigües estancades, envoltada de fum, greix i brutícia. Els seus cabells eren negres com l'atzabeja i lleugerament arrissats. Els seus ulls eren dues perles negres i tenia la pell bruna com la xocolata. Les dents, blanques com l'escuma. La seva bellesa tenia quelcom de selva; rera la seva mirada hom podia intuir el sigmatisme de la serp i el silenci del jaguar; per dir-ho d'una manera breu, la seva bellesa era immortal.

- ¿De dónde son ustedes?

- De España.

- ¿Y esto está muy lejos?

- Muy lejos, más allá del mar.

Sobtadament, el seu bell rostre es trasbalsà, com trasbalsa la nit el llamp silencios del tròpic, per aquesta mena de rictus que la ignorància dibuixa exactament al llavi su-

perior.

- Y allá, ¿cuánto pagan?

- No sé. Y tú ¿cuánto cobras?

- Trescientos quetzales al mes (Al canvi, unes 8000 pta. per treballar tots els dies de l'any).

- Pues sí, allí cobrarías bastante más, aunque la vida allá también es más cara. Y tampoco es fácil encontrar trabajo. (No li podia dir que amb 70.000 pta. al mes, fins i tot algun diumenge podria anar al cinema).

- ¿Por qué no me lleváis?

- ¿No estás a gusto aquí? ¡Si esto es el paraíso! (No va ser la meva intenció de fer un acudit fàcil jugant amb el nom del restaurant, que, efectivament, es deia El Paraíso)

- Psss... No, yo quiero irme. Aunque con la chamaquita no me dejarán.

- ¿Tienes una hija?

- Sí.

- ¿Cuántos años tiene?

- Casi dos.

- ¿Y tú?

- Catorce, casi quince.

- ¿Y el padre?

- No sé; por allá, en la selva.

- ¿Has nacido aquí?

- No, yo soy de Sayaxché.

És probable que Natividad guardés, en algun racó humit del restaurant, el «huipil» vermell brodat amb flors grogues i blaves típic dels nascuts a Sayaxché i la tela amb la qual les indígenes maies emboliquen les seves criatures; bé, no pas totes, només les més petites, per poder-les portar penjades a l'esquena. El «huipil» que un dia, ja fa

més d'un any, s'endugué d'una cabana coberta amb fulles seques de palmera, deixant enrera una família amb una pila de germans, una «milpa» on conreava panís i un marit que se'n va anar a fer fortuna a la selva del Petén, la nova frontera, ja sigui per caçar espècies protegides, com el jaguar o el cocodril, o per cultivar plantes prohibides, com l'opi, o per tallar arbres, també protegits, com la caoba, el «chicozapote» o el «xate».

Més tard, dalt del mirador construït damunt d'una majestuosa «seiba» i mentre gaudíem del fascinant espectacle de la mort del dia en el moment de fondre les seves darreres llums amb les aigües rogenques del llac Petén Itzà, amb San José, San Andrés i l'illa de Flores com a immòbils vigies, vaig pensar en Natividad i en Guatemala, en els indígenes, en la seva pobresa i el seu analfabetisme crònic, en la prepotència i l'enriquiment dels militars i en la violència patida, latent encara, que fa que moltes cases i bancs de molts pobles estiguin decorats amb unes calaveres de guix, veritables testimonis muts de l'horror de 35 anys de guerra i d'assassinats i que han esdevingut, per la seva quotidianeïtat, objectes familiars. Pensava en tot això i en alguna altra cosa, mentre escoltava el dèbil pap-pap d'una embarcació que portava els darrers treballadors dels hotels de Flores cap a les seves cabanes de la ribera. Finalment, el llac s'apagà i lentament abandonàrem el paradís, mentre uns llunyans coets anunciaven el començament d'alguna celebració, gairebé segur que religiosa.

De tornada, ja de fosc, i després d'una estona de fer confiança, l'amable barquer ens va demanar, amb certa timidesa, que, si no ens era una excessiva molèstia, li permetéssim de formular una pregunta que «desde hace bastante tiempo tengo para mí», i que, per descomptat, érem ben lliures de contestar una vegada plantejada. Li vaig dir que endavant, amb la convicció que em preguntaria sobre què val, en quetzales, creuar l'Atlàntic amb avió. Mentre maquinava si li diria o no tota la veritat, em va etzibar un: «Para su entender, ¿quién será el país que ganará el mundial de Francia del año que viene?».

Albert Rubirola

SOBRE COM ES POT DIR UN POEMA EN PÚBLIC

M'agrada la poesia. M'agrada des de qualsevol perspectiva: m'agrada llegir poemes, fer poemes, escoltar poemes i dir poemes. És d'aquestes dues últimes accions de què vull parlar una mica.

M'apunto sempre que puc a recitals poètics - tant per escoltar com per dir-, segueixo els programes de ràdio i els esporàdics de televisió on es poden escoltar poemes. Amb aquest bagatge, he arribat a un punt en què gairebé sempre, després d'escoltar com es diuen els poemes en aquests àmbits diversos, em queda un regust de desencís: moltes vegades penso que aquell poema que he escoltat a la ràdio, a la televisió o en un recital públic, no ha estat prou ben dit. Això em preocupa, perquè podria ser que aquest desencís fos una cosa objectivament causada per una diguem-ne deixadesa a l'hora de dir els poemes públicament. No puc donar gaire més raons que la meva pròpia emotivitat frustrada en sentir un poema estimat i tenir la decebedora sensació que el poema ha estat dit sense la responsabilitat suficient per mantenir-lo al lloc que li pertoca. Sovint em faig aquesta pregunta: com es pot dir un poema davant d'un públic? De vegades també me l'han feta, i no he sabut ben bé què respondre. Tanmateix, em sembla que hi ha una sèrie de coses que s'han de tenir presents a l'hora de dir un poema. Intentaré enumerar-les i explicar-les.

Davant de com he de dir un poema, la primera actitud que he d'agafar és la humilitat. He de tenir clar que qui s'ha de lluir és el poema, no el didor. Costa fer aquesta separació, però hem d'intentar que la nostra vanitat no ens arrossegui, perquè amb nosaltres també caurà el poema.

Un segon element és el coneixement. Per una banda, un tipus de coneixement que podríem dir-ne intel·lectual que ens diria com està fet el poema, què diu i d'on surt. És a dir, hem de tenir coneixement de la forma, del contingut i del context del poema. Per l'altra, un coneixement emotiu del poema, intentar saber quina és l'emoció que conté el poema. Un dels camins per arribar al coneixement emotiu és la repetició, les diverses provatures. Hem de dir el poema moltes vegades. Mirar de trobar la millor manera personal de dir el poema. El coneixement, i això fa molts anys que se sap, porta l'estimació. I és això, al capdavant hem d'estimar el poema. Intentar convertir l'oralitat poètica en un acte d'amor. Alguns actors i locutors de ràdio cauen en un parany i s'autoenganyen, de manera inconscient, quan pensen que,

pel fet de saber col·locar la veu i tenir una bona dicció, ja sabran dir poemes. Un actor o un locutor de ràdio té molt de guanyat per dir bé un poema, però no necessàriament tots els actors i locutors de ràdio han de ser bons didors, ni per ser un bon didor has de ser també actor o locutor de ràdio.

Per dir un poema s'ha de ser valent. No s'ha de tenir por d'equivocar-se, ni de provar totes les possibilitats que ens vinguin al cap. La valentia és un aspecte essencial per buscar la millor solució personal. Valentia per tenir gent de confiança a qui fer còmplices de les primeres temptatives. Valentia per, quan diem públicament el poema, ser responsables de mantenir el poema a l'altura poètica que li correspon. Valentia de pensar que en el moment de dir el poema tot està a les teves mans, a la teva veu i consciència. Aquesta valentia lliga inevitablement amb l'honestedat, el didor ha de ser sincer: ha de dir el poema com ell creu que s'ha de dir, com ha arribat a imaginar-se'l en la seva recerca a través de la ment i el temps. No hi ha una manera estàndard de dir un poema, sinó que cadascú pot arribar a la seva millor manera de dir un poema.

La fonètica és un aspecte imprescindible. Per dir un poema en una llengua determinada, hem de dominar tots els trets fonètics característics i pertinents d'aquesta llengua. Per entendre'ns, una persona que no diferenciï esses sordes i sonores no pot dir, sense caure ell i versos, un poema en català.

A Catalunya, dissortadament, no hi ha una gran tradició de didors. Al meu parer, el millor didor en català dels darrers anys era l'Ovidi Montllor. I la seva cota més alta és l'insuperable *Coral Romput* de Vicent Andrés Estellés. Amb l'afegit d'una música,

la de Toti Soler, pensada únicament com a suport dels versos. Seria interessant que, com ja s'ha fet en poesia castellana, sortís una col·lecció de compactes amb els grans poetes catalans d'aquest segle dient els seus poemes. La manera com els poetes diuen els seus poemes pot ser un bon referent, el poeta ens està dient com ell creu que s'ha de dir el seu poema, com se l'imagina oralment. Tot i que no necessàriament un bon poeta ha de ser un bon didor. Existeixen gravacions -de Josep Maria de Sagarra, de Joan Vinyoli, d'Agustí Bartra i molts d'altres- que esperen estar a l'abast del gran públic. Res més, només encoratjar els poetes actuals, que fan recitals i graven els seus poemes en suports diversos, perquè segueixin aquest camí. Potser vénen bons temps per a la poesia dita.

Jaume Busquet i Paredes

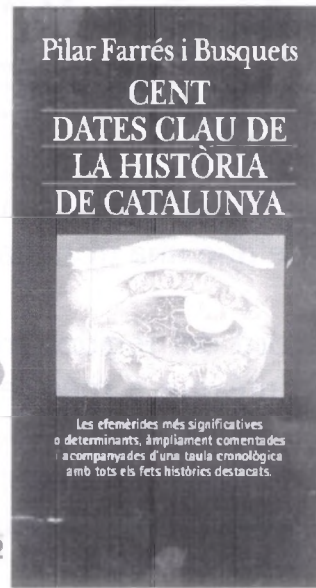

ELOGI D'UNA HISTÒRIA

Una altra història. Una altra? Potser sí. En tot cas, és, aquesta, una història particular. Mirin: davant de la desproporcionada magnitud del nostre aparador editorial, un pot tenir la impressió que tota nova

incorporació al catàleg general ja representa un excés. I si la cosa va d'històries o d'histories aproximadament locals, més que més. Els invito, per si encara no ho havien fet, a repassar l'estoc recent. Els qui, d'una manera o altra en vivim, no podem fer sinó plantar-nos en la perplexitat badoca, o en la frigidesa intel·lectual. La història, pot pensar algú, dona fonamentalment per a això: sobretot, per recrear un espai sempiternament incomplet i renovadament repetitiu. Pera això i per a alguna expropiació subtil. De tant en tant, els nostres connacionals contempen meravellats la resurrecció dels pèls del bon comte Guifré o les cendres de la fàbrica Bonaplata o algun dels múltiples exilis heroics, o el que sigui, i es queden mitjanament satisfets. La història, efectivament, acostuma a fer aquest servei públic: un servei purament consolatori, sedant. Però, més enllà de les purgacions del nostre esperit gregari, què en queda, de tanta literatura morta? A què treu cap, en suma, tanta recreació malaltissa del passat?

Els confesso que la pregunta no és del tot idiota ni és del tot retòrica. El gran Pascal ens diu, enterrat en les seves pensées, que la memòria és necessària per a totes les operacions de la raó. No sé què els en semblarà a vostès; a mi em sembla una apreciació afinadíssima, oculta entre les moltes que han procurat justificar l'obsessió persistent per la reconstrucció del passat humà. Una obsessió que, ben mirat, deu tenir una arrel moral. Pensar des de la història, o amb l'auxili de la història, hauria de fer pensar millor: si ho volen, enraonar millor, com dirien els nostres antics. Entendre el present des de la desmemòria seria, doncs i en certa manera, entendre'l des de la desraó. Val més creure que d'aquí ve, en part, la inflació editorial que satura el nostre mostrari de llibres. Potser és que, ara com mai abans, uns quants- productors, clients- comencen a vaure que la història pot cobrir alguna cosa més que el simple expedient ideològic o culturalista: pot vacunar-nos contra l'irracionalisme, estúpid o fins i tot bèstia. Pot, si ho volen així, moralitzar-nos una

mica.

Els que ens ha tocat de viure en aquesta banda del món no crec que n'hàgim de quedar al marge, de la prescriptiva injecció de memòria. Quan surt un nou llibre d'història, tenim tot el dret de pensar que és un altre, que és un de més que s'ha de sumar a la llista de novetats reciclables. Ja els dic ara, però, que si d'entrada ho vèiem així cometríem una injustícia. Sense moure'ns de l'òrbita nostra -catalana, doncs-, la constatació salta a la vista. Podem coincidir, o no, en les valoracions particulars, però tots estarem més o menys d'acord en el fet que de la terregada de novel·les que es facturen mes rere mes se n'acaben aguantant ben poques. Si no ho han fet, facin-ne la prova, i sense manies. Ja no parlo dels versos; ni de l'assaig (l'assaig?), gènere convertit, per aquí baix, en una pura il·lusió dels sentits. En canvi, d'un volum d'història-curt o llarg, savi o plamfetari- sempre en podem treure alguna lliçó: sempre. No crec que sigui una parafília incontrolada, la meua. Facin-ne la prova, sisplau.

En el cas de què m'hauria d'ocupar en aquestes ratlles confirma la regla. Mirin: el volum de Pilar Farrés titulat Cent dates clau de la història de Catalunya (Edicions 62, Barcelona, 1997) em fa l'efecte que és d'aquells textos que, des del concret, des de la dada escarida i disciplinada, fa pensar en totes les virtuts que acabo d'atribuir al saber històric; i, a més, des de la seva concreció fonamental, fa pensar en el que ha acabat sent allò que en diem Catalunya. El mèrit, és clar, no és només seu. darrere d'aquest llibre-d'un

llibre útil, senzill, imprescindible-, hi ha la feina d'una bateria de gent, d'una gent aparentment inútil, complicada i prescindible. Penso en les dotzenes o fins els centenars de monografies que es deuen haver escrit sobre la majoria (no: sobre pràcticament tots i cadascun!) dels cent episodis seleccionats aquí per l'autora. Però aquests treballats, de formats diversos però sempre erudits i hiperminoritaris, si acaben tenint sentit, un sentit últim, és a mans de qui els saps relligar, de qui els sap inserir en el corrent ampli de la història. És allò que els francesos n'han dit la longue durée, i que transcendeix sempre el vol ras dels estudis petits, sense que en cap cas pugui prescindir dels detalls, de les minúcies que aquests aporten al panorama.

No sé si després de tot, encara em queda corda per entrar en el llibre que m'havia proposat de ressenyar. De fet, el que en volia dir ja ho he deixat caure. I vostès mateixos se'n podran fer perfectament el càrrec donant un cop d'ull a les seves 247 pàgines, pulcrament editades. Hi veuran un notable esforç de claredat, tan allunyat del virtuosisme inaccessible. És, aquest, un llibre ben escrit, i això, per aquí baix, com més va s'està convertint més en un prodigi de la naturalesa. Hi veuran, també, que les dates clau (les cent, i totes les altres), que són les dades clau de la història de Catalunya, estan ben seleccionades. Algú prodria discutir per què la seqüència comença el 801 i no abans. A aquest algú se li podria retopar preguntant-li per què no després: al XII, quan apareix el nom del país, per exemple. O encara més endavant, quan tot el país es converteix en estat. En fi... Tot comptat, des de quan podem començar a parlar de Catalunya? La cosa és complexa i llarga, i aquí no toca. El cas és que l'autora, en aquesta situació i en d'altres, ha pres partit, i això està bé. Un servidor, per pura deformació d'ofici, potser troba a faltar en el llibre un cert èmfasi en el terreny de la història de la cultura. La taula cronològica del final, firmada per Emili López, resol aquesta absència relativa. Sobre les dates, si hi ha cap error (que no ho sé), no dubtin que serà corregit en la pròxima edició. I què més volen que els digui? Que si la història de Catalunya sovint serveix per inflamar el pectoral dels bons patriotes, aquesta història de Pilar Farrés, mínima i humil, es conforma amb bastant menys. Potser solament amb el fet de fer-nos uns catalans una mica més raonables.

August Rafanell

JORDI CARGOL, REGIDOR A COP DE CARTIPÀS

La fuga de regidors que ha experimentat l'actual consistori olotí, ha tingut el mateix efecte que una tronada estiuenca: ha fet sortir el cargol.

No sé si ostenta el rècord del regidor més jove - no m'ho feu mirar, que encara descobriré que, a més de la medalla d'en Franco, van fer regidor honorari el Millán Astray - però el cas és que en Jordi Cargol s'asseu, des de fa poc, en una de les cadirasses de més llustre de la ciutat i d'un cop de cartipàs l'han fet regidor de festes.

Què fa un noi com tu, en un lloc com aquest?

Miro de treballar per la ciutat on vaig néixer; crec que qualsevol noi d'Olot pensa i es responsabilitza de la ciutat. La diferència és que ells ho fan a peu de carrer, als bars, a la biblioteca, i jo ho faig a l'Ajuntamnet. En qualsevol cas el lloc és indiferent.

Per acceptar un càrrec com aquest t'has inspirat en "En Pere sense por" o en "El sastreret valent".

Jo encara diria més, en una pel·lícula de molta acció, com les de l'Indiana Jones.

Què passa que no passes com tots els passotes que passen?

Potser passo massa i no em passa el que els passa als altres, és important anar pas a pas.

Diuen que estàs preparant una moció per obligar que les intervencions d'en Joan Barnadas i d'en Miquel Macias les facin a ritme de "rap" per donar més marxa als plens...

És totalment cert. A més n'estic preparant una altra per canviar el ple de lloc i fer-lo en un altre més animat de la ciutat, o al mig del Firal o a l'Sport...

Vista l'empenta que portava en Joan Cañada, el teu antecessor a la regidoria, per les festes de l'any vinent penses treure a ballar el gegant o la gegantessa?

El problema que tindria és que no arribaria a l'alçada de les espatlles, però veient l'estima que es portaven els gegants aquest any potser hauré de ballar amb un gegantet.

Exactament..., així si la gegantessa fa servir el "Predictor"...: "Tú serás el primero en saberlo"?

Crec que no, potser ho sabrien primer els geganters.

BATERIA DE PREGUNTES

Per menjar ràpid: **Burguer King o Pa amb tomàquet?**

Per ballar: **Janio Marti o Xucu-pà?**

Per anar als plens: **Americana i corbata o Jeans and jakets?**

Per la política: **Pujol i Soley o Cafè Soley?**

Per escoltar: **Ràdio Olot o Ràdio La Vall?** (prefereixo les dues)

Per anar a Barcelona: **transport públic o cotxe particular?**

Per llegir: **La Comarca o La Comarca?**

Ídol mediàtic: **Josep Puigbó o el padre Apeles?**

Em posa nerviós: **L'orgull**

Em flipa: **La Garrotxa més tradicional**

No soporto: **Antena 3 i Tele5**

Em fa fàstic: **L'exèrcit**

Tinc mania a : **El color blanc**

Em sento segur quan: **Faig una quiniela**

Em fa plorar: **La ceba**

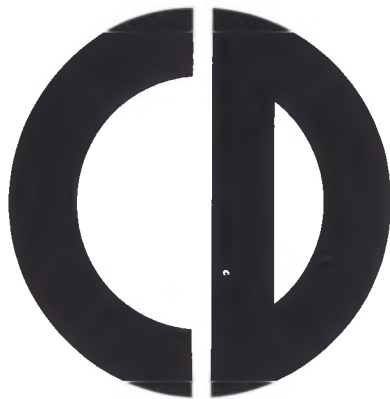
Em fa riure: **La rialleta sarcàstica de l'Aznar**

Libres de Batet

CLÍNICA
DENTAL

DR. TOMÀS BOIX I SANS

ESTOMATÒLEG
METGE DENTISTA
Col·legiat nº 2256

Consultes hores convingudes

CLÍNICA DENTAL
C. Sant Rafael, 35, 1r-1a
- Casa Batlló -
Tel. 26 95 19
17800 OLOT (Girona)

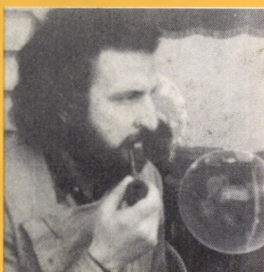
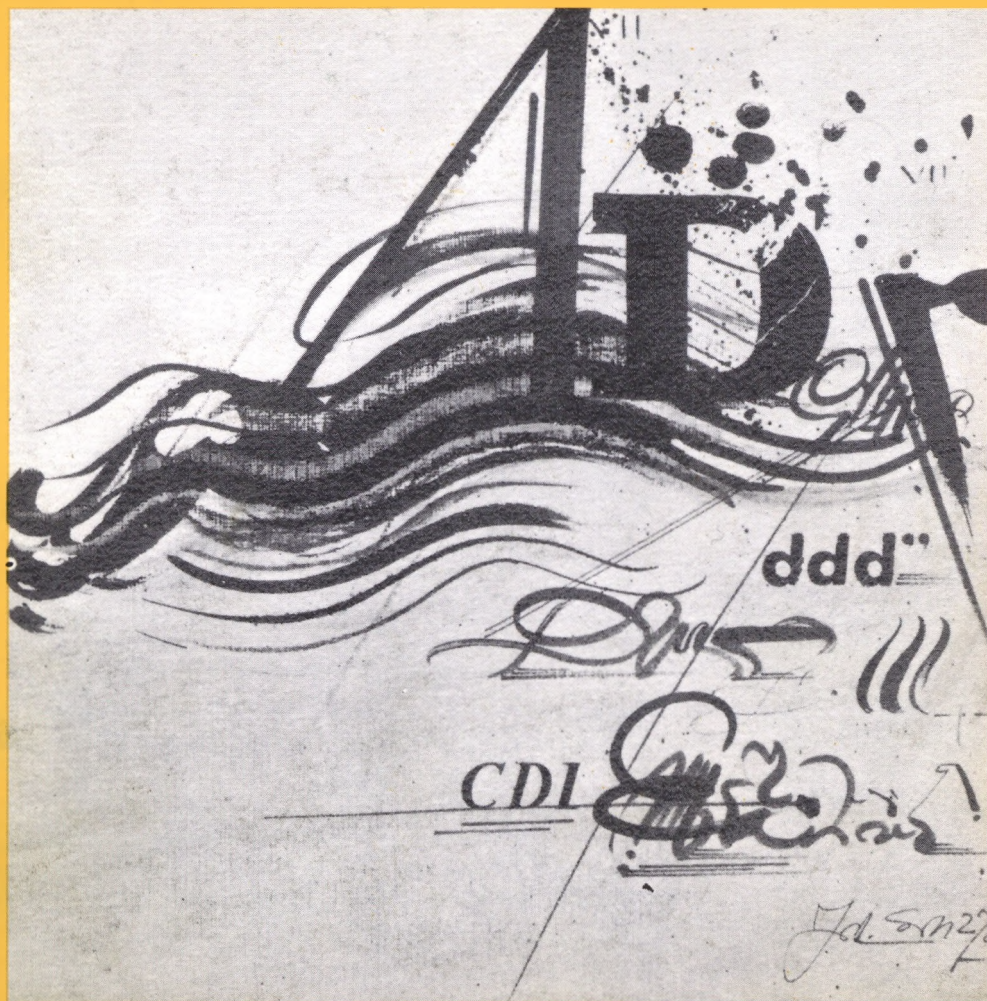
*Es una antiga fleca especialitzada en
l'elaboració del tortell i la coca de
llardons típics d'Olot*
Sant Rafael, 5 - Tel. (972) 26 08 59
OLOT (la Garrotxa)

Can Japoł

CARNISSERIA - XARCUTERIA
Elaboració pròpia d'embotits
c/ Roser, 5 - Tel. 26 10 61
17800 OLOT (Girona)

*Ben bé
d'Olot!*

JACIME GENOVART

Neix a Barcelona l'any 1941, és un dels pintors més originals de la plàstica catalana contemporània. Va estudiar Ciències Econòmiques, carrera que va abandonar al 3r curs per dedicar-se a la pintura.

Des de l'any 1972 exposa a Olot d'una manera força regular. Visita molt sovint la ciutat ja que aquí hi té molts bons amics i a ell l'atrau molt el paisatge volcànic de la nostra comarca.

Fins al punt que l'any 1989 realitza una sèrie de pintures anomenades "Genografies de volcans", que exposa a la sala la Carbonera d'Olot.

En Jaume mor prematurament l'any 1994.

Des d'aquesta contraportada el nostre més sincer record per a l'amic i el gran artista.

 RÀDIO OLOT
98.1 FM

Cap al mig segle

al vostre servei